

AMB EL PAPA, A LA SAGRADA FAMÍLIA

S'acosta la visita del successor de Pere

Falten
13
setmanes

Campanar de Santa Maria de l'Alba, Tàrraga.

**VISITEM EDIFICIS RELIGIOSOS
ROMÀNICS, GÒTICS, RENAIXENTISTES I
MODERNISTES**

Ciutats catalanes del Camí de Sant Jaume

Aquesta setmana la ruta espiritual ens porta per algunes de les poblacions catalanes per on passa el tram central del Camí de Sant Jaume: Igualada, Cervera, Tàrraga i Bellpuig. Totes elles formen part del camí històric, que anava de Montserrat a Lleida per entrar després en terres aragoneses. En aquestes ciutats visitem les principals esglésies parroquials però també altres temples que sense ser tan coneguts són d'un gran interès artístic.

P IV-V [CatCristEstiu]

El Dr. Santiago Bueno analitza les noves normes penals a l'Església

P 5

Javier Fariñas / AEN

L'esperança d'Haití

A la seva tornada d'Haití, encara commogut pel que ha vist i viscut, Javier Fariñas, responsable de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada, ens descriu un país que encara no ha pogut iniciar la reconstrucció. Malgrat tot, gràcies en part a la seva fe en Déu, els haitians no perden l'esperança.

P 6

La visita del Papa al detall

Agustí Codinach

Una gran expectació va despertar la roda de premsa convocada a la Pia Almoina, seu del Museu Diocesà de Barcelona, per informar dels detalls de la visita del papa Benet XVI el 7 de novembre a Barcelona. El cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat del P. Enric Puig, coordinador de la visita, i de Jordi Roigé,

responsable de l'estructura informativa, va anar desgranant els detalls de la visita del Papa amb motiu de la consagració de la Sagrada Família. **P 14-15**

Sacerdoci en l'era digital

Immersos de ple en l'era digital, fa temps que l'Església treballa amb força per no perdre el tren de les noves tecnologies. Davant d'aquest nou paradigma, els sacerdots són cridats a exercir una tasca decisiva, no basada en la por o en els prejudicis, sinó en la convicció que les noves tecnologies són una oportunitat immillorable per continuar remant mar endins i calar les xarxes.

P 3-4

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- I Festa major a Castelló d'Empúries
- III Curs d'iconografia bizantina
- VII Receptes refrescants
- VIII Passatemps amb valors

Editorial

Benet XVI i el diàleg amb els jueus

Explicava el rabí de Roma, Elio Toaff, que un dissabte de primavera Joan XXIII, tot passant pel Lungotevere, va veure els jueus que sortien de la sinagoga després de la pregària. El «Papa bo» va fer aturar el seguici de cotxes que l'acompanyaven i va beneir els germans jueus, els quals després d'un moment de comprensible desorientació l'envoltaren tot aplaudint amb entusiasme. De fet era la primera vegada a la història que un Papa beneïa els jueus, i aquell era potser el primer gest autèntic de reconciliació. El beat Joan XXIII va modificar dues pregàries que ofien jueus i musulmans i, segons el vaticanista Luigi Acattoli, això va ser com demanar disculpes per aquelles ofenses de feia segles. El Pontífex volia que el Concili Vaticà II s'ocupés d'una manera nova dels germans separats i dels jueus i va donar al cardenal Agustí Bea autoritat i instruccions que li van permetre d'aconseguir, després de la seva mort, els grans pronunciaments del Concili respecte aquestes dues matèries. El teòleg i diplomàtic jueu Pinchas Lapide, en un diàleg amb el psicòleg també jueu Víctor Frankl, explica que essent cònsol d'Israel a Milà s'havia trobat diverses vegades amb l'arquebisbe Montini, el futur Pau VI. Un dia el Prelat el va convidar a un sopar *kasher* (amb menjar pur segons la religió hebrea). Li va parlar del temps passat al Vaticà els anys de Pius XII durant la segona guerra mundial, quan ell era el responsable de diverses obres caritatives de la Santa Seu. Montini, sensible i conscient dels seus límits, li va dir a Lapide que potser no havia fet prou i que sentia molt el pes de la culpa cristiana pel sofriment del poble jueu. I que per això des d'aleshores, en un gest que l'honora, s'havia imposat dejunar cada any el dia nou del mes jueu *Ab*, el dia de la destrucció del Temple, per tal de contribuir, si més no simbòlicament, amb una petita part d'expiació personal.

Joan Pau II va ser un decidit promotor del diàleg interreligiós, impulsant l'esperit d'Assís que enguany arribarà a la seva XXV trobada a Barcelona. Als jueus els va anomenar «els nostres germans grans». Va ser el primer Papa després de Sant Pere a visitar una sinagoga, la de Roma (1986), i va completar el reconeixement del Vaticà de l'Estat d'Israel i també les responsabilitats històriques de l'Església en la persecució dels jueus. Alguns es pregunten si Benet XVI continua el diàleg

amb els hebreus. El filòsof, assagista i escriptor francès agnòstic d'origen jueu Bernard-Henri Lévy ha dit de Benet XVI que «ha reprès de manera irrevocable el diàleg judeocatólic». El problema és que, segons BHL, «des del moment de la seva elecció el Sant Pare ha estat víctima d'un judici mediàtic i ha sofert la contínua manipulació dels seus textos» (vegeu *El País*, 24/01/2010). El filòsof francès recorda que Benet XVI també va visitar la sinagoga de Roma, a la qual van precedir altres dues visites a les de Colònia i Nova York. I que el 28 de maig del 2006 va visitar l'antic camp d'extermini nazi d'Auschwitz. Que el Papa alemany va anunciar que pretenia aprofundir i desenvolupar el debat entre iguals que representa el diàleg amb els «germans grans». Un dels punts de tensió entre Benet XVI i els jueus es va produir al final del 2009 quan alguns dels seus dirigents van criticar durament el Papa pel fet d'haver declarat Venerable Pius XII, al qual acusaven d'haver callat davant de l'Holocaust. En aquest sentit, encara avui, BHL i Laurent Dispot han recordat que ja l'any 1937, quan Pius XII era encara el cardenal Pacelli, va ser coautor de l'encíclica *Amb viva preocupació*, que continua essent, encara avui, un dels manifestos antinazis més vius i eloqüents. El «silenciós» Pius XII va pronunciar uns discursos radiofònics (Nadal de 1941 i 1942) que després de la seva mort li van valdre l'homenatge de Golda Meir, primera ministra d'Israel: «Durant els deu anys del terror nazi, mentre el nostre poble sofria un martiri espantós, el Papa va alçar la seva veu per condemnar els botxins.» Henry-Lévy considera injust que tot el pes del silenci eixordador que es va fer en el món sencer al voltant de la *Shoah* (l'aniquilació dels jueus) recaigui ara sobre un dels sobirans d'aquell temps —el Sant Pare— que va salvar tant a Roma com a d'altres llocs un gran nombre d'aquells dels quals se sentia responsable moralment. Davant de la propera visita del Papa a Santiago i a Barcelona, és probable que alcin la seva veu líders mediàtics del nostre país que es mouen per tòpics no gens benintencionats sobre Benet XVI i la seva relació amb els jueus i d'altres temes: cal remetre's als fets. Seria una llàstima que invoquessin tòpics que des del mateix món jueu han estat refutats amb dades històriques publicades.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta**Redactors:** Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire**Lingüista:** Montserrat Pibernat**Arxiu i fotografia:** Eulàlia Grande**Corresponsals:** Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC**Col·laboradors d'aquesta setmana:** Stefano Abbate, Joan Bassegoda, Pilarín Bayés, Lluís Bertran, Santiago Bueno, M. José Camps, Josep Capdevila, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Francesc Gamissans, Núria Gispert, Joan Guiteras, Dani Majà, Josep M. Martí, Carles Martínez, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Manel Noguera, Joan Pallarès-Personat, Josep O. Pujol, Hilari Raguer, Josep Rius-Camps, Maiol Sanaüja, Lluís Serra, Andreu Sotorra, P-J Ynaraja.**Redacció, administració, publicitat i promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat**Fundadors:** Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa**Edita:** Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura**Publicitat:** Josep Harris**Promoció:** Alfons Miralles**Administració:** Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)**Autoedició i compaginació:** Carlos Aguado**Impressió:** Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

La revolució dels sacerdots digitals

Presentat l'estudi internacional «Picture» sobre l'ús de les noves tecnologies entre el clergat

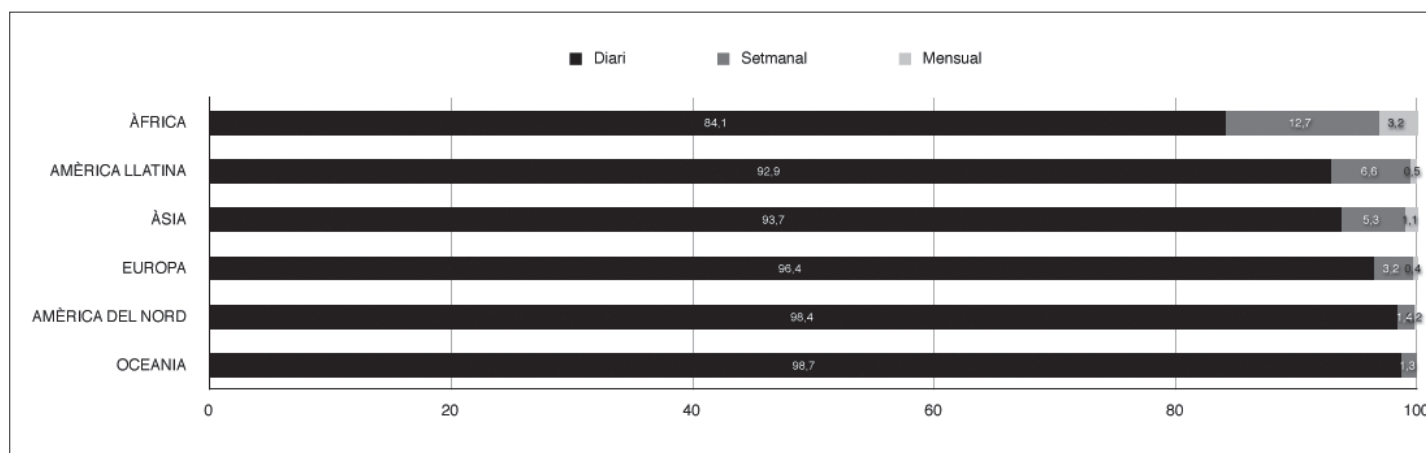
Samuel Gutiérrez

Immersos de ple en l'era digital, fa temps que l'Església treballa amb força per no perdre el tren de les noves tecnologies. Internet i tot el que l'envolta constitueixen avui, sens dubte, els nous areòpags, llocs privilegiats on clarament està en joc la missió evangelitzadora de l'Església. Davant d'aquest nou paradigma, els sacerdots són cridats a exercir una tasca decisiva, no basada en la por o en els prejudicis, sinó en la convicció que les noves tecnologies són una oportunitat immillorable, malgrat els seus inconvenients, per continuar remant mar endins i calar les xarxes. La mateixa Santa Seu, amb el papa Benet XVI al capdavant, va aprofitar la darrera Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, emmarcada precisament en l'Any Sacerdotal, per confirmar una tendència que ja és irreversible: «Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els nous mitjans de comunicació com a instruments ordinaris

Els resultats detallats de l'estudi poden consultar-se a www.pictureproject.info

d'expressió i de contacte amb el propi territori, instaurant en molts casos formes de diàleg encara de més abast. La seva difusió àmplia i recent, així com la seva influència notable, fan cada vegada més important i subtil el seu ús en el ministeri sacerdotal.»

Amb l'objectiu de fotografiar de

manera precisa l'ús que els sacerdots fan d'internet, estudiosos de la Universitat della Svizzera Italiana, a Lugano, i de la Universitat Pontifícia de la Santa Creu a Roma, acaben de treure a la llum un ambiciós estudi internacional que vol servir com a base per poder desenvolupar en aquest àmbit noves iniciatives pastorals i formatives en l'Església. L'informe, que s'ha titulat

Picture (acrònim de *Priest ICT Use in their Religious Experience*), ha recollit l'experiència de gairebé 5.000 sacerdots, el que suposa l'1,2% de tot el clergat mundial. En el marc de l'Any Sacerdotal i com a contribució del món universitari a aquesta commemoració, la distri-

bució i recollida dels qüestionaris es va iniciar el 15 de novembre del 2009 i va concloure el 2 de febrer del 2010. Entre els entrevistats, el 22,8% són sacerdots regulars (religiosos), mentre que el 76,2% són sacerdots seculars (diocesans, etc.). Les respostes provenen de 117 països, distribuïts en els cinc

continents: 54,6% d'Europa, 37,3% d'Amèrica, 3,9% d'Àsia, 2,6% d'Àfrica i 1,6% d'Oceania. L'anàlisi de les dades espanyoles es basen en la resposta de 427 qüestionaris, el que suposa un 1,7% del clergat a l'Estat espanyol. L'estudi, l'interès del qual no és tant quantitatiu —saber quants sacerdots fan servir internet— com qualitatiu, ha cercat sobretot respondre, a través d'un qüestionari detallat, dues preguntes clau: què fan els sacerdots a la xarxa?, quina és la seva actitud davant les noves tecnologies?

La irrupció dels «ePriest»

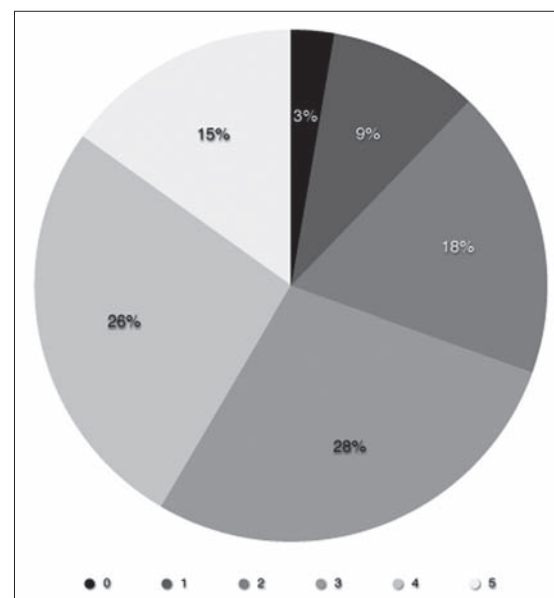
Les noves generacions de sacerdots digitals, que han estat anomenades en l'estudi amb el sobrenom d'«ePriest», compten amb una gamma ben diversa d'equipament tecnològic. Ordinadors fixos i portàtils, càmeres digitals i reproductors d'mp3 estan a l'ordre del dia, però per sobre de tots ells hi ha els telèfons mòbils, que són emprats per un 90% dels sacerdots enquestats. Pel que fa a l'ús d'internet, que és com la pedra filosofal de tot aquest engranatge, el 94,7% dels sacerdots enquestats afirmen que hi accedeixen diàriament. La recerca de documentació per preparar homilies o catequesis és una constant, mentre que resulta menys habitual utilitzar la xarxa per pregar online i estudi. Quant a l'ús per a l'estudi, el 26% ho fa online gairebé cada dia i el 34,1% ho fa aproximadament un cop per setmana, mentre que només el 9,4% no estudia mai online.

La majoria dels ePriest enquestats valora molt positivament l'ús d'internet per cercar dades, per llegir notícies d'actualitat o com a suport a les activitats parroquials. A més, el 75,6% considera internet útil o molt útil per finalitats d'investigació i sobretot oferir consells espirituals.

Preguntats sobre quin és l'instrument preferit per aprendre coses noves, els ePriest posen sempre en primer lloc els motors de recerca, per davant d'altres mètodes o instruments com la lectura de llibres o revistes o l'educació

online. Els clergues, però, que fan servir les noves tecnologies són menys propensos a utilitzar les xarxes socials: tot i que el 26,4% hi accedeix tots els dies i el 17,6% ho fa un cop per setmana, el 35,5% mai no hi recorre. Les xifres són molt similars a la mitjana espanyola. En síntesi, Google (i altres motors de recerca) és l'instrument preferit per aprendre, i Facebook (i altres xarxes socials) és emprat amb una finalitat de relació o per compartir experiències, però menys.

Una altra dada interessant és constatar que el 62,5% dels sacerdots digitals enquestats considera la xarxa útil o molt útil per presentar o difondre el missatge cristià i només el 7,2% no la considera eficaç per a aquesta missió. A més, set de cada deu estan d'acord o molt d'acord amb l'afirmació «les noves tecnologies faciliten la inculcació de

En quina mesura l'ús de les noves tecnologies digitals ha millorat la manera amb la qual es desenvolupa la seva missió sacerdotal?

la fe en el món d'avui», una mica per sota de la mitjana espanyola.

Finalment, com a conclusió, l'estudi *Picture* posa en relleu que gairebé tres de cada quatre sacerdots enquestats considera que l'ús de les noves tecnologies ha millorat d'alguna manera —n'hi ha més o menys entusiastes— la seva missió sacerdotal i que el 38,2% creuen que les oportunitats que ofereixen aquests nous mitjans són més grans que els perills.

Noves tecnologies al servei de l'Evangelí

Amb la presència de Mons. Claudio Maria Celli, president del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, els bisbes responsables de comunicació de les conferències episcopals espanyola i portuguesa es van reunir al final de juny a Màlaga per reflexionar i posar en comú les seves intuïcions sobre el tema *Església i noves tecnologies de la comunicació: una oportunitat per a la missió pastoral*. La conclusió a la qual van arribar ha estat molt clara: l'Església ha d'unir els seus esforços als dels homes i dones que fan de les noves tecnologies el seu mitjà de vida i de relacions personals i socials.

En el comunicat final de la trobada, els bisbes responsables de comunicació d'Espanya i Portugal també van manifestar «el seu desig de dur a terme la missió evangelitzadora de l'Església en l'escenari del món digital», que consideren «una oportunitat on s'han d'implicar més els sacerdots, religiosos i laics, educadors i catequistes, en particular els més joves i nadius a la xarxa, posant, amb creativitat i audàcia apostòlica, les noves tecnologies de la comunicació al servei de l'anunci de Jesucrist». «Les noves tecnologies —afegeixen amb convicció— no només ofereixen a l'Església grans avantatges per a una gestió pastoral més bona, sinó que també són mitjans privilegiats per beneficiar-se dels seus béns i serveis, sense deixar de valorar abans que res la trobada personal, familiar i comunitària. Així s'afavoreix la comunió eclesial i es promouen noves maneres de relacions amb tots els qui busquen un sentit transcendent per a les seves vides en l'anhel de la veritat i la realització del bé.»

«Les noves tecnologies poden fer un gran bé a l'Església»

Daniel Arasa, coautor de la investigació internacional PICTURE

Samuel Gutiérrez

Llicenciat en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), el català Daniel Arasa (Barcelona, 1971) exerceix des de l'any 2001 com a professor de comunicació a la Universitat Pontifícia de la Santa Creu, a Roma. Actualment centra les seves investigacions en el món digital, sobretot pel que fa a les relacions amb les institucions religioses. El recent estudi sobre l'ús que fan els capellans de les noves tecnologies n'és un bon exemple.

Un cop presentat l'informe PICTURE, amb totes les xifres ja sobre la taula, quina valoració en fa?

La valoració és certament molt positiva. Hi han participat gairebé 5.000 sacerdots d'arreu del món —427 només d'Espanya— i la fotografia que ha sortit és molt encorajadora: els sacerdots que utilitzen les noves tecnologies, i que nosaltres denominem *ePriests* al nostre estudi, són clarament partidaris del seu ús i estan majoritàriament convençuts del bé que en treuen per a la seva missió sacerdotal. Aquests resultats mostren com els sacerdots, i crec que l'Església en general, estan en sintonia amb les tendències que hi ha al món i, per tant, en condicions d'afrontar l'evangelització del «continent digital» al qual s'ha referit el Sant Pare Benet XVI.

Segons vostè, quines són les dades més sorprenents? I les més curioses?

Hi ha moltes dades interessants. Una dada sorprenent és el fet que moltíssims *ePriests* (70,3% a Espanya) utilitzen la xarxa per preparar les homilies o que la major part (46,2%) no la considera útil per a l'assistència espiritual a les persones, i prefereixen, per contra, el contacte personal. Entre les dades més curioses destaca l'alt percentatge de sacerdots espanyols (41,3%, respecte d'un 35,9% al món) que utilitzen les tecnologies per resar (sobretot descarregant els textos de la Litúrgia de les Hores a l'agenda electrònica).

Hi ha hagut també dades preocupants?

Realment no n'he trobat. Sí que afegiria que, precisament per la visió positiva que tenen els sacerdots de les noves tecnologies, hi ha el perill de caure en l'ingenuïtat que aquestes són la solució a tots els problemes. Sóc de l'opinió que les tecnologies poden ser un fantàstic instrument per millorar la formació i l'activitat pastoral dels sacerdots, però no substitueixen la necessitat que tenen els fidels de trobar personalment al capellà, de participar en la vida eclesial i comunitària, de rebre els sacraments...

En quin sentit creu vostè que aquest informe pot influir en la relació entre Església i noves tecnologies?

Crec que pot ajudar a adonar-nos que avui dia ja no és realista pensar en iniciatives formatives i pastorals dels sacerdots i dels candidats al sacerdoci sense considerar la importància de les noves tecnologies. Cal millorar-ne la preparació i el coneixement entre els

«La xarxa és una oportunitat increïble per anunciar la Bona Nova»

sacerdots ja que les persones a les quals atenen espiritualment estan plenament immerses en un món tecnològic, particularment els joves. I sense oblidar que tot plegat comporta problemes i desafiaments nous.

Com caldria millorar aquesta formació?

Aquesta és una tasca que depèn sobretot de les autoritats competents: conferències episcopals, bisbes, congregacions religioses, seminaris, universitats... Em sembla, però, que cal comptar també amb l'ajut d'experts en l'àmbit de les noves tecnologies que tinguin, al mateix temps, un profund amor a l'Església. També m'agradaria considerar que el fet de comptar amb l'ajuda d'aquestes persones no vol dir que «tot sigui gratis»... És molt bo comptar amb la col·laboració de voluntaris, però el treball professional ben fet cal remunerar-lo convenientment.

Creu que encara hi ha por dins de l'Església quan es parla de noves tecnologies? Hi ha gent que fins i tot arriba a dir que internet és obra de l'Enemic...

Sense voler entrar en polèmiques, aquesta afirmació em sembla un estereotip. Personalment, no he sentit mai ningú que digui o consideri internet com a obra de l'Enemic. Evidentment, n'hi ha alguns més partidaris que d'altres, i hi ha gent que hi veu més problemes que oportunitats, però no he trobat un rebuig total per part de cap personalitat d'Església. Més que por, hi ha una actitud normal de prudència que, d'altra banda, crec que és pròpia de qualsevol institució de caràcter pú-

blic. A l'Església, però, s'afegeix un nou element: es tracta d'una institució que proposa la veritat en un món relativista, i la xarxa és un ambient —un «fòrum», la va qualificar Joan Pau II en el seu missatge per les comunicacions socials del 2002— on domina la interacció, el diàleg i, sovint, la confrontació. Per això, les institucions eclesials estan encara analitzant com entrar en aquest diàleg sense «sortir-ne malparats»... Això no té res de dolent, sinó que és una manifestació de prudència. Malgrat tot, jo crec que a l'Església hi ha moltíssimes persones ben formades amb capacitat per participar en aquest diàleg i saber presentar la visió de l'Església amb intel·ligència i caritat. El diàleg no significa renunciar als propis principis, sinó escoltar els dels altres i, junts, cercar la veritat. Potser hem de millorar el fet de saber parlar amb el llenguatge més propi de les noves tecnologies, que és, sobretot, multimedial, i que dóna molt de valor al testimoni (i no tant a l'adoctrinament).

De totes maneres, cal recordar que la reflexió teològica o fins i tot acadèmica va sempre per darrera dels desenvolupaments tecnològics i socials. En aquest sentit, cal recordar que no hi ha encara un cos doctrinal totalment elaborat sobre les noves tecnologies i sobre la seva relació amb l'Església com a institució. És evident que les noves tecnologies no canvien la realitat espiritual i mística de l'Església, com tampoc no ho han fet les precedents innovacions tecnològiques, però sí que és cert que influeixen en la manera que aquesta té de comunicar el seu missatge de salvació. I en aquesta situació ens trobem...

Són més els riscos o les oportunitats de les noves tecnologies?

No sóc jo qui contesta: segons les dades de la recerca PICTURE, el 38% dels sacerdots espanyols que utilitzen les noves tecnologies no creuen de cap manera que els riscos siguin més que les oportunitats, i un altre 51,6%, tampoc no n'estan convençuts (tot i que amb certa moderació). En qualsevol tecnologia sempre hi ha riscos. La mateixa

tecnologia nuclear, ben utilitzada, té nombroses aplicacions de caràcter mèdic; mal utilitzada, sabem on ens ha portat... Pel que fa a les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC), considero que, utilitzades amb seny i sentit de responsabilitat, poden fer un gran bé a l'Església i, evidentment, a la societat. Cal, però, formar i educar les persones a utilitzar-les correctament, i aquesta és una missió particularment important en l'educació que ofereixen les institucions eclesials. Per exemple, es pot millorar molt el coneixement per part dels fidels, sense la intermediació d'altres agents, de les declaracions o decisions de la jerarquia; o es pot oferir una grandíssima quantitat de recursos per al creixement intel·lectual, cultural i espiritual de les persones. D'altra banda, també hi ha riscos com una notable pèrdua de temps, una minusvaloració del sentit de l'amistat o una atracció per la pornografia.

Es parla sovint dels nous areòpags, però els fets ens revelen que no s'acaba d'apostar tan clarament pels nous mitjans...

Primer de tot, cal diferenciar el que pugui fer una institució catòlica oficial del que puguin fer les iniciatives personals o col·lectives dels catòlics. És un fet que sempre els individus —en tots els àmbits, no només en l'eclesial— han estat més agosarats en l'àmbit de les xarxes socials, dels blogs, dels grups de discussió, etc. Dit això, no vol dir que les institucions no hagin d'apostar pels nous mitjans. Cal, però, definir quins són els àmbits de discussió: no tot és discutible. Per posar un exemple banal: jo no acceptaria mai (perquè seria absurd) entrar en una xarxa a discutir si la meua mare és o no la meua mare. El mateix es podria dir, per exemple, de la figura del Papa: per a un catòlic no tindria sentit començar a discutir amb altres si és bo, convenient o necessari que hi hagi un Papa a l'Església catòlica. Però això no vol dir que no es pugui parlar i explicar el sentit de la seva figura, dels seus ensenyaments, etc.

Per tant, cal apostar més per les noves tecnologies?

Sí, però ho repeteixo, hi ha moltes coses que no necessàriament les han de fer les institucions oficials, sinó els catòlics individualment, que tenen el mateix dret, com qualsevol ciutadà del continent digital, a dir-hi la seva. Un exemple: certament una pàgina web d'una conferència haurà de donar la postura de l'Església sobre una temàtica com l'avortament, però crec que és més una tasca dels catòlics, organitzadament i individualment, la de defensar la vida a la xarxa, de fer-ho amb un llenguatge respectuós i al mateix temps atractiu, de no atemorir-se davant de les crítiques, etc.

La pregunta que molta gent es fa és si realment es pot trobar Déu a través d'internet...

Estic convençut que sí, però vull remarcar que les tecnologies no substitueixen el contacte personal i comunitari. Aquesta idea no és meua: ja estava continguda en el document *Església i internet* del Pontifici Consell per les Comunicacions Socials del 2002. El que passa és que hi ha molts nivells o àmbits «de trobada» amb Déu: l'informatiu (sentir-ne parlar), la Paraula de Déu, la comunitat, els sagraments, l'Eucaristia... Alguns es poden obtenir a través d'internet, altres no. En altres paraules, la xarxa és un mitjà més, i per tant una oportunitat increïble més per arribar a Déu i per anunciar la Bona Nova.

Anàlisi

Les noves normes penals a l'Església

Santiago Bueno Salinas
Catedràtic de Dret Canònic a la
Universitat de Barcelona i a la
Facultat de Teologia de Catalunya

L'ordenament jurídic de l'Església rep el nom de Dret canònic, derivat del fet que ja els primers concilis anomenaren *cànon*s les seves regles disciplinàries. I a l'Església catòlica occidental, el principal cos legislatiu és el Codi de Dret Canònic, promulgat el 1983 per Joan Pau II per adaptar-lo al Concili Vaticà II.

El Dret canònic regula les relacions jurídiques públiques dels fidels catòlics amb la pròpia Església: per tant, les relacions privades pertanyen al Dret civil de cada país. El Dret canònic tampoc no regula aspectes morals (que pertanyen a la Teologia moral), encara que sovint ha de tenir en compte la consciència de les persones en el que anomenem l'àmbit jurídic de *fur intern*.

Entre les matèries pròpies del Dret canònic, una de les més antigues és la potestat sancionadora (el Dret penal canònic). L'Església, com tot grup humà, necessita protegir-se dels actes dels seus membres que puguin posar en perill la seva missió: així, les sancions canòniques protegeixen la comunió, els sacraments, l'exercici de l'autoritat, el respecte als fidels... Però la finalitat de les sancions canòniques és primordialment la recuperació de la persona per a la salvació, com els mateixos Evangelis indiquen (cf. Mt 18,15-19, on trobem ja els inicis de la pena d'excomunió).

El Dret penal canònic (Llibre VI del Codi) estableix les normes generals (les penes canòniques i com s'apliquen), i la tipificació dels delictes (quins actes il·lícits mereixen ser sancionats amb una pena eclesiàstica). Els delictes canònics regulats al Codi són majoritàriament d'àmbit merament eclesiàstic (com, per exemple, la violació del secret de confessió), però alguns poden coincidir amb delictes comuns regulats per la legislació estatal. En principi, el Dret canònic no tipifica tots els delictes comuns paral·lelament als codis penals perquè considera que ja ho fan els Estats, i el Dret canònic no té per missió substituir el Dret estatal. Així, l'Església sempre ha acceptat i defensat la potestat penal de l'autoritat civil, i tots els catòlics hi estan sotmesos, amb la condició que la legislació penal estatal respecti el dret natural i els drets humans.

Al llarg de la història de l'Església, el seu Dret penal ha anat canviant i adaptant-se a les circumstàncies. En efecte, el Dret penal canònic no és cap *dogma* que no pugui canviar-se. El propi Codi del 1983 efectuà una profunda revisió de la normativa penal per adaptar-la al Concili i als temps actuals. Entre altres criteris més tècnics, hom volgué suavitzar el rostre sancionador dins l'Església per superar prejudicis (i anacronismes), i també s'atorgà força més poder als bisbes.

Algunes de les decisions legislatives del 1983, encara que ben intencionades, pecaren de certa ingenuïtat pel que fa al Dret penal canònic. En bona part per la influència del moment: crisi del postconcili, prejudicis contra el Dret en l'Església, optimisme excessiu en les polítiques criminals dels països occidentals... Pocs anys després de

promulgat el Codi, els canonistes ja indicàvem els perills: una incerta sensació de relaxació de l'exigència penal en l'Església i la pràctica desaparició dels processos penals en les diòcesis... No era creïble que, de cop, ningú no cometés delictes canònics!

En efecte, coincidiren dues circumstàncies: a) s'atorgà al bisbe diocesà l'exclusiva decisió d'iniciar un procés penal com una aplicació més dels principis de col·legialitat episcopal i de subsidiarietat, fins a l'extrem que el fiscal diocesà no pot presentar querella criminal sense autorització del seu bisbe; b) la crisi d'autoritat dels bisbes feia que aquests es veiessin sense ànim per afrontar processos penals. Avui ha canviat la perspectiva, però fa trenta o quaranta anys un bisbe que iniciés un procés penal s'enfrontava que el tractessin de poc caritatiu, jurídicista, mal pastor... i no podem negar-ho, sancionar no és mai un afer agradable ni gaire *popular*. Molts bisbes van renunciar *de facto* a exercir d'*episcopoi* (vigilants, en grec) sancionadors.

Durant els anys del cardenal Joseph Ratzinger al davant de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, progressivament devia adonar-se del problema, i començaren a introduir-se alguns canvis en la legislació penal canònica. Se li ha de reconèixer el mèrit personal, ja que ell sempre ha estat un teòleg, no un jurista. Però el problema era greu, ja que van començar a aparèixer els casos d'abusos de clergues als Estats Units en els quals, més enllà de l'horror del crim comès, preocupava que els bisbes no haguessin iniciat processos canònics (en contra del que estipulava el Codi), i tampoc s'hagués informat la justícia civil. En aquest punt, s'ha acusat l'Església de secretisme i autoproteccionisme: cal recordar, tanmateix, que també ha canviat la sensibilitat social, ja que abans eren les pròpies famílies les que no volien la publicitat ni els processos judicials per evitar traumatitzar els menors. Ha estat l'enorme evolució del Dret de responsabilitat per danys als Estats Units (i, de retruc, també a Europa) allò que ha fet que ara sorgeixi a la llum allò que abans s'amagava... i,

Mons. Charles Scicluna, promotor de justícia de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, va presentar les noves normes.

per què no, el desig d'obtenir un rescabament. Benvingut sigui el canvi, que ofereix a l'Església la purificació que el propi cardenal Ratzinger suplicava a l'Esperit Sant abans de ser elegit papa Benet XVI.

El 15 de juliol passat la Santa Seu promulgava un canvi més profund de la legislació penal canònica (*Normae de gravioribus delictis*). És un pas molt important, que afecta tant aspectes processals tècnics (el papa ha atorgat més competències a la Congregació de la Doctrina de la Fe perquè impulsi processos diocesans sense retards), com a l'enduriment de les penes contra alguns delictes i la tipificació de delictes nous. Però no podrà ser el darrer pas: personalment crec que caldria una reelaboració de bona part del Llibre VI del Codi de Dret Canònic.

L'actual reforma no s'ha plantejat

exclusivament per afrontar el problema dels abusos sexuals de clergues contra menors, però aquest és un dels aspectes inclosos. Per desgràcia, aquest tema gaudeix de tanta actualitat mediàtica (i, de passada, de certa morbositat anticlerical) que arrossega cap a ell tota la resta. I com que els mitjans de comunicació cerquen vendre la notícia, l'han trobada: també es castiga com a nou delictes l'intent d'ordenació femenina! Però tampoc aquesta era la finalitat principal de les normes, sinó reordenar la matèria dels delictes més greus.

Els delictes canònics *més greus* responen a naturaleses jurídiques molt diverses: actes contra la fe (heretgia, apostasia, cisma...), actes contra els sacraments (profanació de l'Eucaristia, violació del secret de confessió, delictes de sol·licitació...), actes contra la unitat i la comunió de l'Església (ordenació episcopal il·lícita..., i ara ordenació femenina), actes de clergues contra el sisè manament (abusos sexuals, i ara també possessió i distribució de pornografia...), actes contra la vida (entre altres, avortament induït...) Per tant, uns i altres no són comparables des del punt de vista moral (recordem que el Dret canònic no és un tractat de moral): evidentment, l'abús contra un menor és sempre un acte greument immoral, mentre l'ordenació femenina no és una qüestió *moral* sinó teològicodisciplinària.

Era convenient tractar-ho tot alhora? Des del punt de vista tècnic legislatiu és correcte i convenient, per evitar la dispersió normativa. Però és cert que, de cara a l'opinió pública, tal vegada no ha estat encertat oferir tan fàcilment la possibilitat de confondre-la...

Finalment, calia tipificar com a delictes l'ordenació femenina? No es tracta aquí de tractar la qüestió de fons de l'ordenació de la dona, prou determinada fins al moment per la Santa Seu, sinó si havia de passar a ser delictes. Generalment, el legislador tipifica aquells actes que comporten cert perill, per tal d'evitar que puguin créixer en nombre. Evidentment, és la Santa Seu qui ha de jutjar si això podia passar, però cal reconèixer que últimament se n'havia donat algun intent, i que, com que no estava tipificat, no podia ser sancionat. El tema de l'ordenació femenina crec que no pot ser plantejat com un desafiament directe i actiu a l'autoritat eclesiàstica, ja que això posa en perill la comunió. Qui en consciència cregui que aquest canvi s'ha de produir, ha de treballar des de la lleialtat i l'amor a l'Església.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans *persones grans*

Tenim dues places disponibles

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

«La prioritat avui a Haití és reconstruir la persona»

Javier Fariñas, responsable de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada

Samuel Gutiérrez

Al seu retorn d'Haití, encara com-mocionat pel que ha vist i viscut, Javier Fariñas, responsable de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada, ens descriu un país que encara no ha pogut iniciar la reconstrucció. La clau per a això, segons Fariñas, és abans que res la reconstrucció de les persones. Aquesta és, tal com assegura convençut, la missió principal de l'entitat per a la qual treballa. Més informació i donatius: tel. 902 636 737.

En quina situació es troba avui Haití?

Tot i que ens agradaria parlar ja de reconstrucció, la trista veritat és que avui el país continua immers en el desastre i encara no podem parlar d'un projecte seriós de reconstrucció. Per fer-nos-en una idea, perquè malauradament la televisió ha deixat de

donar-nos-en imatges, el país continua com el 13 de gener però sense cadàvers. Els edificis i les infraestructures que van quedar destruïdes continuen enderrocades, fins i tot sense desenrunar, tal com van quedar després del sisme. El gran problema avui d'Haití és que encara no hi ha un pla integral de reconstrucció.

Què ha millorat llavors des del terratrèmol?

És difícil comparar-ho, perquè jo no vaig ser-hi abans. El poble haitià és un poble que passa el dia a dia al carrer i enmig de les runes ho continua fent en l'actualitat. En aquest sentit, la vida és més o menys normal, almenys a Port-au-Prince, que és una ciutat bulliciosa, gran, popular... Jo entenc, però, que es tracta d'una quotidianitat falsa, perquè, segons es calcula, encara podria haver-hi uns 100.000 morts sota les runes, a més de les més de 600.000

l'objectiu, braç a braç amb ells, és emprendre la reconstrucció. Sobretot la nostra missió més important ha de ser estar amb ells i escoltar-los. Haití és un país que necessita ser escoltat, elaborar el seu procés de dol, i a partir d'aquí emprendre el camí que ells marquin. La prioritat, doncs, és reconstruir la persona.

Després de l'emergència inicial, Occident ja s'ha oblidat de la catàstrofe?

El gran error del primer món és que després d'una tragèdia com aquesta, que centra al màxim de la nostra atenció i solidaritat, fàcilment ens n'oblidem i passem a una altra cosa. Avui continua havent-hi 600.000 persones que viuen sota plàstics!

Quin paper té l'Església haitiana en la reconstrucció del país?

L'Església a Haití ha viscut fins fa molt poc en estat de xoc. Les Filles de Maria Paridae van perdre 14 o 15 germanes, tots els col·legis dels salesians han caigut, els dos seminaris de la capital han estat destruïts, l'arquebisbe i el vicari general morts... Un cop es comença a superar el xoc, el que està començant a fer tímidament és una pastoral en els camps de refugiats, que és la situació més greu que avui viu Port-au-Prince. Hi ha 500 o 600 camps de refugiats, alguns dels quals no atenen pràcticament ningú. No s'ha d'oblidar que un camp de refugiats acostuma a ser un lloc on apareix el pitjor de l'ésser humà. La situació és d'inhumanitat. En aquest context, l'ésser humà necessita ser ajudat. Per això l'Església ha començat a acompanyar aquesta gent en els camps de refugiats. La gent porta dins alguna cosa que necessita ser plorada i reparada. És aquí on l'Església té una feina ingent, juntament amb l'ajuda material. La clau ara és recuperar persones. Per això la nostra prioritat és escoltar la gent. I en aquesta escolta atenta es descobreix l'important que és tenir Déu. Per això, juntament amb l'ajuda material, AEN fa tot el possible perquè la gent es pugui trobar amb Déu. La gent necessita Déu. És una cosa tan vital per a ells com l'aigua, l'aliment o el sostre.

Més a mitjà o llarg termini, quins altres reptes se li presenten a l'Església?

A un país pobre i marginat, amb dirigents corruptes i una inestabilitat social i política brutal, l'única institució que pot donar principis al país és l'Església. A Haití la gent que treballa com a servei públic no té vocació de servei públic: els polítics, els policies, els carters, els metges... És una forma de guanyar-se la vida i, malauradament, això és generalitzat al país. La corrupció és un càncer. Haití té molts recursos, moltes possibilitats, amb una situació privilegiada, però la corrupció i la història els ha dut a la situació en la qual es troben. En aquest context, l'Església està cridada a exercir un paper important a l'hora d'exemplificar la vocació de servei, així com en la formació dels futurs dirigents.

persones que viuen en tendes de companya. Amb aquestes xifres, parlar normalitat és una mica agosarat.

Què s'està fent per canviar aquesta situació?

Arriben moltes ajudes, però com ja he dit, el problema és que Haití és un país pràcticament paralitzat a nivell governamental. La imatge que més bé descriu aquesta situació és la del president Preval visitant els carrers de la capital 5 dies després del terratrèmol. D'un president que triga tant de temps a reaccionar davant d'una de les catàstrofes més grans del país no es pot esperar res. El govern continua sense tenir un pla per a les 600.000 persones que viuen al carrer, tampoc per netejar la ciutat ni per reconstruir-la. Davant d'això, les ONG treballen com poden, deixant-s'hi la pell, perquè la gent pugui començar a viure. Tant és així que encara moltíssima gent depèn de l'aigua potable i del menjar que aquestes organitzacions lliuren. En aquest sentit, s'està fent molt, però la ineficàcia governamental i l'estat de *shock* en el qual viu el país impedeix que la reconstrucció vagi més ràpid.

Hi ha motius per a l'esperança?

L'esperança és en Déu. I això no ho dic com a eslògan d'una entitat com la nostra. Quan vam aterrar a Port-au-Prince, la primera cosa que vam fer és anar a l'església del Sagrat Cor, al qual el país té una devoció enorme, i allà, en un temple destrossat, em trobo 400 o 500 persones cantant «Gràcies, Senyor, gràcies». A mi se'm va posar la pell de gallina! Donen gràcies a Déu per la vida. La seva única esperança és en Déu. En un país sense esperança en els seus polítics, només confien en Déu.

En què ha centrat AEN la seva tasca durant els darrers mesos a Haití?

Durant els primers mesos després del terratrèmol el primer que hem fet és fer arribar ajuda d'emergència canalitzada a través del nunci. Ara

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 230€	☐ Missioner	☐ Edició en català
☐ Àsia i Oceania: 308€	☐ Missionera	☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu	☐ Domiciliació bancària	

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Títular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autorizo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Santiago de Compostel·la

Santiago celebra la solemnitat de l'apòstol

L'arquebisbe Barrio recorda la crisi actual que pateix la societat

Redacció

Santiago de Compostel·la

Esperança, servei i compromís són tres paraules que poden resumir l'homilia de l'arquebisbe de Santiago, Julián Barrio, en la solemnitat de l'apòstol en aquest Any Sant Compostel·là 2010. Després de l'ofrena nacional feta pel rei Joan Carles I, Mons. Barrio va vertebrar les seves paraules en quatre idees: el sentit de la nostra existència, la necessitat de Déu per part de l'home, la vida com a servei i el compromís cristià.

Citant l'encíclica *Spe Salvi* de Benet XVI, el bisbe va recordar que «l'home del tercer mil·lenni desitja una vida autèntica i plena, té necessitat de veritat, de llibertat profunda, d'amor gratuït». En l'homilia, va indicar que «el respecte per la dignitat de la persona ha de ser la norma inspiradora de tot autèntic progrés social, econòmic, cultural i científic. Els desafiaments de la nostra època estan certament per damunt de les capacitats humanes: ho estan els desafiaments històrics i socials, i amb més raó els espirituals».

Com també va fer el rei, l'arquebisbe de Santiago va tenir present la crisi actual que pateix la societat espanyola: «Amb Crist els podem afrontar [els desafiaments], animant una profunda renovació cultural cristiana i recuperant els valors essencials com ara l'austeritat, l'esforç i la solidaritat sense oblidar la caritat, principal força impulsora de l'autèntic desenvolupament de cada persona

Miguel Castaño

Processó camí de la catedral.

i de tota la humanitat, per oferir a tothom l'esperança d'un demà millor i digne de l'home sobretot en aquests moments gens fàcils.»

Davant d'una gran multitud de pelegrins, Mons. Barrio va explicar que l'home té necessitat de Déu i que no hi ha lloc per al conflicte entre la llei divina i la llibertat humana. Així mateix, altres claus de l'homilia van ser la vida com a servei i el compromís cristià: «El cristià ha d'interpretar la seva vida en clau de servei, sabent que servir als altres configura la seva manera de ser, i que necessita estimar el que ha de fer.» Per a l'arquebisbe compostel·là, «l'individualisme infiltrat en la con-

ducta i relacions socials, inspira sovint actituds de vida insolidàries. Perduts en l'anonimat d'un món sense llar, ens és difícil mirar des de Déu els altres. Només l'esperit de renúncia gratuïta a tot el que ens és propi ens agermana, perquè no neix de l'heroisme del fort

i del que dóna però no rep, sinó de l'acollida de l'altre i de l'experiència de la pròpia feblesa». I després de descobrir el sentit de la nostra existència, la necessitat de Déu per part de l'home i la vida com a servei, el cristià camina cap al compromís, «porta a ser presència de la llum de la veritat que ens fa lliures i presència de caritat com a transparència del Mestre en el deixeble». Mons. Barrio també va recordar que «avui la comunitat cristiana ha de donar raó de l'esperança, però avui és duta al desert per veure on posa la seva confiança. Quan ens envaeix el pessimisme i sentim la temptació d'abdicar de les nostres responsabilitats terrenals, no hem d'ignorar els imperatius de la fe».

Ja en llengua gallega, el prelat va acollir l'ofrena nacional, va demanar pels reis, per la família reial, per tots els pobles d'Espanya i Llatinoamèrica, però especialment pel poble gallec, «perquè mantinguem una convivència solidària sense oblidar les nostres arrels». Va demanar per tots els pelegrins, pels governants i pels fruits del proper pelegrinatge a Santiago del Papa, el 6 de novembre.

II Trobada dels bisbes francesos i espanyols del Camí

Redacció / Santiago de Compostel·la

Fa poc es va celebrar a Compostel·la la II Trobada dels bisbes francesos i espanyols dels Camins de Sant Jaume. Els participants van acabar la reunió amb un compromís ferm d'atendre i potenciar el Camí com a lloc privilegiat d'evangelització. A iniciativa de l'arquebisbe de Santiago, Mons. Julián Barrio, i amb motiu de l'Any Sant Compostel·là, aquesta trobada s'inscrivía en continuïtat amb els contactes establerts entre Mons. Henri Brincard, bisbe de Le Puy-en-Vélay (França), president del Grup de Treball sobre els Camins de Santiago de la Conferència Episcopal Francesa, i de la I Trobada celebrada a Roncesvalles el 4 de maig del 2009.

Presidits per Mons. Barrio i pel cardenal Jean Pierre Ricard, arquebisbe de Bordeus, els prelats van intercanviar les seves experiències en el Camí i van destacar que la icona gràfica del Camí podria ser el camí d'Emaús. Com actualment en el Camí de Sant Jaume, els pelegrins es posen «en ruta» sense saber molt bé el perquè i sense una motivació expressament de fe. Així i tot, Jesús es continua fent present perquè els pelegrins viuen l'experiència de trobada amb ells mateixos, amb els altres i amb Déu.

Els participants en aquesta trobada van concloure la importància d'una futura pastoral comuna per als Camins de Sant Jaume, amb la finalitat de dinamitzar la dimensió espiritual d'aquestes vies de pelegrinatge, que tenen l'arrel en la història mateixa d'Europa i són objecte d'una freqüentació progressiva.

Els bisbes van tractar un seguit de qüestions com ara el sentit del pelegrinatge, la preparació espiritual, l'assistència espiritual, els temes de meditació al llarg del Camí, l'atenció als no pelegrins (sinó caminants), la intel·ligibilitat dels signes i de la senyalització, el patrimoni religiós i cultural dels camins: diàleg entre fe i cultura; l'acollida, els albergs i el voluntariat, el paper dels monestirs i l'obertura de les esglésies i capelles.

cerers
des de
1862

CERABELLA
P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet
Director general Fundació Pere Tarrés

Oportunitats per a la pastoral

Diumenge de primavera. Primera hora de la tarda. Eucaristia a la basílica de Santa Maria de Montserrat. La comunitat carmelitana de Badalona enguany fa la seva trobada anual a la Muntanya Santa. Força parelles joves, moltes no habituals a les eucaristies setmanals, omplen els bancs de la primera meitat de l'església. Se'ls veu satisfets. Procuren participar. S'identifiquen amb el puzzle de l'ofertori fet entre tots. Motiu? Indubtablement, el seus fills membres del centre d'esplai Cra-crac. Infants i monitors van iniciar l'excursió el dissabte. Pares i comunitat ens hi hem afegit el diumenge. Alguns dels petits, esgotats de dos dies d'activitat, asseguts inicialment a terra davant el presbiteri, acaben la missa adormits sobre el banc entre els pares. Les guitarres dels monitors i el *Virolai* faciliten la participació de tothom.

Fins aquí res d'atípic en moltes comunitats cristianes i parròquies. Amb tot, allò que marca la diferència, allò que obre la comunitat a generacions joves, és el centre d'esplai, són les colònies d'estiu.

De vegades hem sentit qüestionar el valor evangelitzador i pastoral de l'educació en el lleure. Sovint grups de monitors sense cap acompanyament han evolucionat cap a postures enfrontades amb les parròquies que els acullen. Gosem qüestionar-nos de qui és la responsabilitat? L'omissió no és també una pobresa

important? Vetllem prou per l'oportunitat evangelitzadora cap a les famílies i infants que suposa tenir grups d'infants i joves a la parròquia?

Fem nostres les paraules del bisbe Josep Àngel Sáiz Meneses quan, explicant el potencial pastoral de l'educació en el lleure, diu «Els monitors de l'esplai

són els que toquen la guitarra a la vetlla pasqual.» Aquest compromís amb el conjunt de la comunitat cristiana és un signe del vincle que hi mantenen, malgrat que per l'edat i el moment social no arribi al grau d'integració que els adults desitjarien. El treball dels monitors, si estan sols, pot ser feble. Potser la identitat d'alguns centres és ambigua. Segur que hi ha exemples de grups eclesials més compromesos que la mitjana dels centres d'esplai cristians, per les raons que sigui. Ara bé, si no fos pels monitors i els nens, l'eucaristia a Montserrat s'hagués pogut fer, per capacitat, al cambril, i l'excursió s'hagués reduït a un grup de persones grans. Gosem, doncs, reiterar la gran oportunitat pastoral de les colònies i centres d'esplai. Tinguem-ne cura, per difícil que a vegades ens sembli, i per mandra que pugui fer la diferència generacional amb els monitors. L'acompanyament del prevere, la implicació dels adults, que poden ser pares dels infants, unit a molta paciència, permetran aprofitar una gran oportunitat pastoral.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Desitjos i drets

Els drets i els deures són correlatius. Tot dret suposa un deure i tot deure un dret. Això, que és evident, no ho és tant en l'actuació. La gent acostuma a parlar de drets i, menys vegades, dels deures. Els deures fàcilment són oblidats.

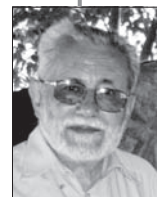
El doctor Jorge Barudí, neuropsiquiatre i psicòleg d'infants, afirma en una entrevista que «a l'infant se li fa creure que els seus desitjos són els seus drets». Afirma que els models «de criança estan molt influenciats per la cultura dominant del moment. I hi ha una confusió entre drets dels nens i lliure albir». Declara que «ara es fomenta, en l'infant, des de molt petit, perquè el model de mercat necessita consumidors. Així es fa creure a l'infant que els seus desitjos són els seus drets, que desitjar és un valor fonamental». El resultat d'aquesta educació és «que infants, adolescents i joves són egocèntrics i que, en general, no respecten l'autoritat». Heus aquí un problema per als pares i educadors.

Aquestes reflexions poden ser útils per als adults. També solen confondre els desitjos amb els drets. No és rar veure com aquesta confusió té un expandiment notable. S'accedeix en relacions familiars i socials. De manera que s'estableix com a norma que el desig i el dret són corresponents. La realitat és una altra: s'ha

de distingir entre el bé i el mal. I reconèixer que no és fàcil el control de si mateix. Hi ha poc control de la frustració, hom esdevé capriciós i arriba a ser joguina de l'hedonisme.

És evident que tothom té drets i que n'ha d'exigir el respecte. No hi ha res ni ningú que pugui retallar els drets de l'altre. Això no obstant, els vertaders adults saben que hi ha drets i deures. I que mútuament s'impliquen. És de primera necessitat reconèixer la llibertat. La llibertat que ens fa responsables tant del bé com del mal. Hi ha una autoeducació de la llibertat. Autoeducació que comporta seriositat i, de vegades, molta austeritat. La conversió cristiana és una crida que ens aparta de la futilitat de moltes coses. Ens situa en la realitat. Ens desvetlla el sentit de seguir Jesucrist i de viure segons la seva doctrina i el seu obrar. Sempre, a la Bona Notícia, ressona la veu poderosa del Senyor: «Benaurets els pobres en l'esperit...» Qui posa Déu en el centre de la seva vida esdevé lliure. És posseïdor de la llibertat dels fills de Déu. Equilibra drets i deures. I sobrepassa l'egoisme, sense que això impedeixi una conducta recta i ensems joiosa. Exemple, també, per a les generacions que, com brots nous, seran els adults del demà.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Valvanera

No sóc de la Rioja. Però, si he de donar alguna referència per acreditar el perquè d'aquest article, és que la meua mare era de Calahorra, per això estimo aquesta terra. Tot i que ella estava vinculada a la devoció carmelitana, crec que no va visitar mai aquest lloc. Jo ho he fet en dues ocasions. Per a qui no el conegui, es tracta d'un monestir benedictí, vinculat al santuari de la patrona de la Rioja. Els monjos sempre van saber triar llocs elevats, allunyats del soroll i molt bonics. Actualment, encara hi trobem la comunitat benedictina i la imatge mariana. També l'hostatgeria i el licor corresponent. Record que tothom compra, en aquests llocs.

Dit tot això, afegeixo que a Catalunya hi ha una confraria de la Mare de Déu de Valvanera i que a la Costa Brava hi té una petita ermita dedicada. Aquesta confraria rau a l'església barcelonina del Pilar i el rector és Mn. Pere Boixaderas, company d'excursions i amic. Ell va ser qui em va explicar tots aquests detalls i em va convidar a la festa anual. L'any passat ja hi vaig assistir.

Us explico les meves impressions, aquelles que poden interessar a algú altre. El nucli de la trobada és aquesta ermita, a Castell d'Aro. Quan tothom ja és al seu lloc, tot i que ningú no sap quin és, ni exactament l'hora de convocatòria, es resa el Rosari. El fonamental i els petits afegits, em recorden costums familiars que tenia oblidats. En gaudeixo. Comença la missa, es tracta d'una concelebració. Els dos anys l'ha presidida D. Felipe Abad, canonge de Calahorra i historiador, acadèmic i no sé quantes coses més. Vam concelebrar el rector, Mn. Ernest Zaragoza, també historiador, Mn. Boixaderas, lingüista, i jo, que no em sabia definir. En el moment corresponent, té lloc l'admissió de cofrades nous: benedicció i imposició de la insígnia corresponent. Tot com abans. La confraria és de la Rioja, però hi ha cognoms catalans. M'he adonat que molts adults i joves parlen català entre ells. Un detall interessant, que no molesta a ningú.

No pretenc escriure'n cap crònica perquè seria massa tard per fer-la. Vull assenyalar la diversitat dels orígens i la unitat de cor. Són confreres i n'hi ha que estan vinculats a altres comunitats o prelatures. En un altre ordre, el proper propietari i que s'hi sent molt vinculat, va néixer aquí i se sent català, però el seu passaport és belga i la llengua que utilitza sempre quan parla amb la seva mare és el flamenc, la seva esposa és colombiana. El que és curiós i lloable és que ningú no es vanta dels seus títols, ni procedències. El que ens uneix és la devoció a Santa Maria, una devoció sense fer-ne gala. Els moviments nous i els «invents» contemporanis a la Santa Mare Església, li han donat nova vida, però tots sabem que, sovint, s'han fet exclusivistes, hermètics i, fins i tot, fanàtics. Celebro que aquí no passi res d'això. De vegades a la missa del Montanyà hi trobo fidels a qui pregunto si pertanyen a alguna organització i la resposta és senzilla: «No, sóc un cristià de parròquia, col·laboro com a lector o a Càritas, etc.», i m'alegro de sentir-ho. Hom pot parlar sense por de trepitjar convenciments excoïents o afirmacions rotundes. Aquesta va ser l'atmosfera espiritual que es respirava a la festa. Estic segur que la meua assistència va augmentar la felicitat eterna, al cel, dels meus avis i de la meua mare.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Tres paraules i un projecte

Hi ha dies que te'n vas al llit amb una alegria especial i un optimisme que t'acaronen l'ànima, deixant de banda moltes impotències i pors. Això per als que tenim la sort de dedicar la vida a viure al costat dels més desfavorits és una realitat que es dona de tant en tant. Aquesta setmana l'he viscuda.

Al Raval fa anys que tenim la sort de viure-hi un munt de gent que somiem junts. Això vol dir que, una vegada enllestit un projecte i quan les circumstàncies canvien, tornem a somiar en un altre que de moment és més necessari. Benallar va ser un d'aquestes projectes somiats entre molts, posat a prova en els començaments, sempre difícils, i enllestit amb la col·laboració de tots els que van creure en els somnis. Però les dificultats d'alguns immigrants de característiques especials van fer tornar a somiar ara fa quatre anys.

Sí, van tornar els somnis. Un pis d'acollida amb una comunitat intercongregacional i un lema ben clar: «Casa meua és casa teua.» Els començaments van ser difícils, com normalment ho són tots els principis dels projectes. L'objectiu ha anat canviant segons els mateixos canvis que s'anaven produint en la societat i en la immigració. En el moment actual gairebé està format per un grup de joves africans que lluiten per sortir d'una situació il·legal formant-se i aprenent la llengua, els costums, mentre es preparen per introduir-se en el món laboral.

Ahir vam fer una festa per acomiadar l'Ascen, una de les religioses que havia estat des de la fundació del projecte. Si hagués de definir amb una sola paraula l'ambient que s'hi respirava, aquesta paraula seria la *gratitud*. Enrere quedaven les dificultats, els moments difícils, els patiments i les angoixes. Allà hi havia un sol cor en un conjunt variadíssim de llengües, de races, de confessions religioses i de nacions. A l'hora de cercar allò de comú que havia fet possible que el somni de fa quatre anys fos ara una realitat, es manifestà amb tres paraules que es van fer servir des de diferents vessants i punts de vista: acollida, junts, amor.

L'*acollida* va ser definida per alguns com aquella actitud que fa possible la vida en comú. Va ser un d'aquells nois que, amb les dificultats d'expressió que suposa una llengua en aprenentatge, ens deia que, quan ja pensava tornar a casa seva, després de tants anys de lluita per cercar una vida millor, es va trobar unes persones que li van obrir els braços i el van acceptar tal com era. «I vaig tornar a creure que hi ha gent que fa possible allò que sembla impossible.»

La paraula *junts* va donar peu a unes intervencions on es barrejava la diferència amb allò que uneix tots els homes i les dones quan cerquen el bé comú. I, l'amor va ser el llaç que ha unit tots aquells que han passat pel pis d'acollida i han trobat una relació que els ha fet créixer i esperar. I en aquest amor molts han vist des de diferents confessions religioses el Déu que no els ha deixat en els moments més difícils de la seva vida i que s'ha manifestat com acostuma a fer-ho: a través d'homes i dones de bona voluntat que han fet de la seva vida un do.

Zoom

Eduard Brufau

La comunitat de benedictines de clausura del monestir de la Mare de Déu de l'Anunciació, a Provença, ha guanyat un concurs internacional de cant gregorià femení. Com a conseqüència han signat un contracte amb el segell discogràfic Decca pel qual a la tardor s'editarà una gravació amb els seus cants. Des de la comunitat han manifestat que esperen que l'àlbum ajudi la gent a trobar la pau.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Avaluacions xifrades

L'assaig, la reflexió i el pensament francès acostumen a ser de molts quirats. L'Església francesa, en el seu context, publica documents de gran rellevància i categoria intel·lectual. El sentit pastoral de les seves propostes és notori. El *comité études et projets* de la Conferència Episcopal francesa va presentar a l'assemblea plenària, celebrada a Lourdes del 3 al 8 de novembre del 2009, el text titulat *Indiferència religiosa, visibilitat de l'Església i evangelització*. Se'n pot consultar la versió catalana a *Documents d'Església*, núm. 961. Em sembla molt suggeridor un apartat dedicat a veure l'Església més enllà de les imatges reductores, començant per una primera imatge, les avaluacions xifrades: «D'entrada, és temptador veure l'Església segons la característica dominant de la cultura científica i tècnica, és a dir, a través de les avaluacions xifrades, que versen sobre el nombre dels seus membres i sobre l'eficàcia de les seves accions. Com tota organització humana, l'Església val pels resultats que obté.»

La força evangèlica de l'Església no depèn del nombre de membres. Saber-nos nombrosos, nodreix la nostra sensació de poder, però pot dificultar arrelar en Déu la nostra fe i la nostra esperança. Això explica la dificultat de viure en diàspora després de dècades de cristiandat. Això explica que continuament busquem quantificar els nostres recursos i ens desanitem davant l'escassetat de sacerdots i religiosos. Veure els seminaris buits, o gairebé, ens produeix estupor i inseguretat. Es pot continuar creient davant de tanta fragilitat o, al contrari, la feblesa no és l'avantsala de la fe despullada? Després d'aquestes aparences, numèricament minvants, perdem la fe en la vitalitat cristiana? Abraham intercedeix davant del Senyor per Sodoma (Gn 18,16-33): «De debò que faràs desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi ha cinquanta justos. De debò que els faràs desaparèixer?» La resposta del Senyor permet albergar l'esperança: «Si trobava dintre Sodoma cinquanta justos, per amor d'ells perdonaria tota la ciutat.» Abraham procedeix a un reguitzell de xifres a la baixa per salvar la ciutat: quaranta-cinc, quaranta, trenta, vint i, finalment, deu. Qualsevol número va bé al Senyor per salvar Sodoma. Abraham no s'atreveix a baixar de deu, perquè s'aferra a les xifres. Cap quantitat no impedeix el perdó diví. Déu es regeix per altres paràmetres. Per això, és arriscat reduir el valor de l'Església a aspectes quantitatius. Nosaltres, en canvi, estem aferrats a la quantitat, al nombre, a la xifra, perquè proporcionen seguretat, poder, control. La vitalitat de la fe és una altra cosa, tot i que pot tenir vinculacions amb dimensions xifrades.

Això també val per a les obres socials, o de qualsevol altra mena, que porta a terme l'Església. Potser és més fecund des de l'òptica evangèlica una paròquia petita que tota una diòcesi amb totes les seves estructures i persones, perfectament quantificades. N'hi ha que es deixen endur pel miratge dels seminaris plens, però les vocacions dels quals no resisteixen el pas del temps. Que difícil que és deixar de pensar amb criteris quantitatius! Jesús va ser molt explícit amb l'almoina de la pobra viuda, que va dipositar dues petites monedes de coure (Mc 12,41-44): «Us asseguro que aquesta viuda pobra ha tirat al tresor més que tots els altres.» El criteri no és la quantitat sinó el significat. No lliura el que li sobra sinó el que necessita, tot el que té per viure.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Des del monestir

Resar cristianament els salms guerrers

Un grup de noies havia passat uns dies de retir en un monestir de clausura i s'havia submergit en la pregària dels salms, que desconeixien. En marxar, estaven contentes, però una d'elles no es va saber estar de dir a la monja hostatgera: «No sabíem que tinguéssiu tants enemics...»

En els salms, malgrat l'expurgació que s'ha fet de tres d'ells sencers i de molts versets i estrofes d'altres, titllats d'«imprecatoris», continua havent-hi moltes referències als enemics (del salmista, de tot el poble sant o de Déu) amb el desig de vèncer-los, o fins d'exterminar-los. Encara que als nostres dies continua havent-hi guerres, la mentalitat general, tant la dels creients com la dels agnòstics, és pacifista, i es fa difícil pregar amb aquests salms.

Suggeriria tres pistes que, sense fer violència al text, permetran de resar-los cristianament.

Primerament, la victòria pasqual de Jesucrist. La litúrgia, sobretot la de la Vetlla pasqual, proclama la Pasqua com una gesta heroica del Redemptor, vencedor del pecat i de la mort. A la creu, ell va lluitar contra el diable i contra el pecat, i els va vèncer. Així proclamem la seva victòria, que és penyora de la nostra.

Els salms que parlen de derrotar o sotmetre les nacions enemigues d'Israel ens recorden que Jesucrist, i com ell els apòstols, han guanyat tots els pobles no matant sinó morint (encara que hem de reconèixer que l'Església, o els cristians, de vegades hem imposat el cristianisme per la força, però no és aquesta

la seva millor tradició, ni la més perdurable i eficaç). Amb aquests salms podem pregar per les missions, la implantació de l'evangelí i més generalment pel fruit de l'evangelització i l'apostolat.

Finalment, podem referir als nostres propis vicis i pecats tot el que en aquests salms guerrers es diu dels enemics, i així no faltarem de cap manera a la caritat quan demanem que siguin exterminats. Autors espirituals de tots els segles han practicat tot naturalment aquesta transposició quan han parlat del «combat espiritual».

Aquesta interpretació pacífica dels salms guerrers no seria vàlida per a una exegesi científica i literal, però és perfectament lícita, i fins necessària, per a la pietat i la pregària.

Hilari Raguer

Monjo de Montserrat

La sal de la terra

No hi ha política sense ètica

«El més important ets tu», «El futur ets tu», «Apostem per tu» van ser eslògans escollits per demanar el suport als seus veïns en les darreres eleccions municipals. Sempre és nou el vell reclam d'utilitzar un registre privat amb semàntica de proximitat per donar suport a un assumpte de la *res publica*. Però el llenguatge del cor, del sentiment d'aquella *passió* que si no es diu sembla que rebenta les entranyes no és prou. Cal testimoniar que s'anteposa el millor per a tots al benefici propi. Si no afegim els valors del manar com una forma més de servir allò públic, molt poc o malament lluitarem contra l'abstenció, la indiferència creixent, la decepció i el desengany. No podem deixar de banda ni allò racional ni allò afectiu, però ens cal emfatitzar allò participatiu i col·lectiu. L'interès general abans que aquell particular o partidista. I aquesta és exigència del compromís, del «deure-amb-els-altres», siguin o no amics meus i sàpiguen expressar més o menys «simpatia». Governar és servir, fer obligació pròpia

la comuna tasca. I aquesta sempre és una feina plural: «nosaltres». Acceptar les regles del joc o pactar per canviar-les, decidir-ho entre com més millor i avançar o recular pel camí escollit obliga no només a respectar sinó a col·laborar.

Esforç individual i tenacitat col·lectiva són missatges difícils per a tots i costa distribuir-los com a productes pels creatius del màrqueting i publicitat. Gestionar sempre vol dir escollir la prioritat, saber per on començar i escoltar les persones per readaptar el que està planificat. Poc d'això diuen les anònimes enquestes d'opinió, sinó les conegudes persones que s'han presentat perquè entre tots els escollim per millorar el quotidià viure i omplir, a poc a poc, de bona convivència els carrers i barris on fem la vida. Passar d'eslògan a proposta i programa, després confeccionar agenda i calendari. I encara treballar per complir-ho, passar de les idees als fets, juntament amb altres, és «consensuar» i «cohesionar»,

vol dir fer poble, fer país, mirant sens autocomplença, sense deixar de mirar els invisibles, els exclosos, els realment marginats.

Hi ha petits i grans, adolescents i joves, dones i homes, persones grans que amb el seu compromís altruista i cristià fan més visible i proper el bé comú. Ens marquen el camí ajudant-nos a expressar que allò que s'ofereix gratuïtament és el que més enriqueix. Treballar en equip, autoexigir-se, interessar-se per la causa de tothom, a l'associació, al casal, a la parròquia, a casa i a l'escola, a l'institut o a la feina, és gratificant per ser gratuït. Oferir-se al servei d'altri, complint la paraula donada, explicant detalladament quan no ha estat possible fer allò que vas prometre, retre comptes i detalls de com ha estat possible aconseguir-ho, fugint de qualsevol benefici personal per la gestió pública, explicant sempre la veritat encara que perjudiqui o sigui tan complexa —i sense remei— com és la realitat, la vida i l'amor de veritat. No hi ha política sense ètica.

F. Diego Espuny

Pedagog

Mirada al món

Qui va ser ell?

Més de 1.500 persones estan arribant cada dia durant aquests mesos d'estiu a Santiago de Compostel·la. La majoria vénen cridades per la celebració d'aquest nou any jubilar que commemorarem cada vegada que la festa del martiri de sant Jaume s'escau en diumenge. Però... sabem qui va ser aquest sant i per què té tanta importància dins la nostra península?

Sant Jaume el Major (com l'anomenem per diferenciar-lo d'un altre de menor edat) va ser un dels dotze apòstols del Senyor. Era fill de Zebedeu i Salomé, i germà de sant Joan Evangelista. Vivia a Betsaida amb els seus pares, a prop del Mar de Galilea, i tenien una petita empresa pesquera en la qual ell treballava.

La seva vocació es va consolidar en el moment en

què de la boca de Jesús va escoltar aquestes paraules: «Des d'ara sereu pescadors d'homes.» A partir de llavors va deixar la seva família, l'empresa pesquera i va decidir seguir Jesús col·laborant en el seu apostolat. Aquesta decisió va fer que pogués presenciar tots els grans miracles de Jesús, i juntament amb Pere i Joan van ser els únics que estigueren presents a la Transfiguració del Senyor i la pregària de l'hort de Getsemaní.

Segons expliquen, després de Pentecosta, en el moment en què els deixebles són enviats, l'apòstol va venir cap a Espanya. Aquí va predicar a diferents ciutats, entre les quals Granada, on va ser fet presoner i d'on va ser alliberat gràcies a un favor de

la Mare de Déu. Després va anar cap a Galícia i més tard a Saragossa, on se li aparegué la Verge Maria damunt una columna i li va parlar de la construcció d'una església amb l'advocació de la Mare de Déu. En aquell lloc és on ara es troba la basílica de la Mare de Déu del Pilar.

Després d'això va tornar cap a Jerusalem i allà fou decapitat pel rei Herodes Agripa poc abans de la Festa de Pasqua. Més tard el seu cos va ser traslladat a Espanya i ara descansa a la catedral de Santiago de Compostel·la.

No fa gaires dies hem celebrat la seva festa, aquest any «amb tota mena de luxes». Però potser encara la podríem fer més grossa si ens amaréssim de la seva vida i la prenguéssim com a exemple en el nostre ser cristià de cada dia. Bon camí!

Marta Miquel

Santiago de Compostel·la

Paraula i vida

Sentit cristià de les vacances

A l'Evangeli de Marc trobem un passatge en què es narra que després d'uns dies d'especial fatiga, el Senyor digué als deixebles: "Veniu amb mi a un lloc solitari i descansu una mica". Ja que la paraula de Crist mai no està vinculada tan sols amb el moment en què la pronuncia, crec que constitueix també una invitació a viure cristianament el fet de les vacances. Per descomptat per a aquelles que puguin fruir-ne, cosa no pas possible per a molts, especialment en aquest temps de crisi econòmica.

Benet XVI, arribat el temps estiuenc, cada any dedica unes reflexions a les vacances en les seves paraules a l'hora del rés de l'Àngelus. Tinc a mà les que digué el 8 de juliol de 2007: "És temps de vacances i demà partiré cap a Lorenzago di Cadore, on seré l'hoste del bisbe de Treviso, a la casa que ja acollí el venerat Joan Pau II. L'aire de la muntanya em farà bé —així ho espero— i

podré dedicar-me més lliurement a la reflexió i a la pregària".

Aquestes paraules ens indiquen ja una primera finalitat de les vacances. A la vegada que un temps de distensió hauria de ser un temps per a l'esperit, un temps per a la lectura, un temps per a reposar forces no solament físiques, sinó també —i sobretot— espirituals.

A aquesta finalitat s'hi referia el papa en l'al·locució que he citat. Recordem les seves paraules: "Desitjo a tots que puguin fer vacances, especialment als que en senten més necessitat, per refer les energies físiques i espirituals, i renovar un contacte saludable amb la natura. La muntanya, en particular, evoca l'enlairament de l'esperit vers les altures, vers el *grau alt* de la nostra humanitat que, per desgràcia, la vida diària tendeix a rebaijar".

El descans ocupa en la tradició judeocristiana

un lloc d'honor. El repòs setmanal del diumenge —ampliat al cap de setmana— i el repòs anual de les vacances constitueixen uns èxits molt considerables de la nostra societat. Malauradament, ambdues realitats en els nostres dies són molt erosionades.

Cada dia hi ha més persones que han de treballar en diumenge per tal d'atendre els serveis públics: hospitals, hotels, museus, centres de diversió, etc. Aquesta realitat es dona d'una manera especial a la nostra arxidiòcesi perquè té una àmplia zona turística. I el període estival ofereix unes possibilitats de treball a persones que potser no disposen d'aquesta possibilitat durant la resta de l'any. El descans és també un bé escàs, del qual malauradament molts no en poden disposar. Raó de més perquè, els qui disposin d'aquesta possibilitat, la visquin amb sentit de responsabilitat, com una oportunitat per créixer com a persones i com a cristians.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Uns manaments que ens fan feliços

En acabar tota l'exposició que de la moral cristiana fa el *Compendi del Catecisme de l'Església catòlica*, ens endinsem ara en l'explicació de cadascun dels deu manaments. Aquests són, com ja he comentat altres vegades, les instruccions que ens dona aquell que ens ha fet i que estan destinades a ajudar-nos a conèixer-nos a nosaltres mateixos i a poder decidir com actuar bé en les diverses situacions. En definitiva ens ajuden a ser feliços. Si procurem complir-los ens posarem en les millors condicions per portar una vida reeixida.

El Decàleg resumeix la llei donada per Déu al poble d'Israel en el context de l'Aliança per mitjà de Moisès. Encara que els tres primers manaments es refereixen a l'amor a Déu i els altres set a l'amor al proïsme, tots tracen el camí d'una vida alliberada de l'esclavitud del pecat. És bo de recordar com els manaments que es formulen amb una expressió que pot semblar negativa, com «no matis» o «no robis», sempre defensen valors positius com la vida, la justícia, etc. La formulació negati-

va expressa, d'una banda, que aquella acció mai no es pot realitzar, i alhora que, quan la fem, ens destruïm a nosaltres mateixos com a persones. Per sota d'aquell mínim no es pot realitzar la bondat humana. Caldrà que sigui la consciència personal la que descobreixi com realitzar, en canvi, les infinites possibilitats de fer el bé en aquell camp: no puc robar, però he de descobrir, amb un judici de prudència, com viure la justícia en cada moment de la meua vida, i això demana pensar-hi i decidir en cada acció concreta.

Ens cal valorar els manaments com ho va fer Jesús a l'Evangeli en el diàleg amb el jove ric. Aquest li pregunta com ho ha de fer per a obtenir la vida eterna, i Jesús li diu que el primer que ha de fer és complir els manaments. Una vegada ho hagi fet ja podrà proposar-se un seguiment més proper de Jesús. Per tant, els manaments i el seu compliment tenen una importància i un significat

fonamental, i tots els cristians estem obligats a observar-los. Aquesta obligació, a més, és greu perquè els manaments enuncien els deures fonamentals de l'home envers Déu i envers els altres.

Ens queda per considerar un aspecte capital: és possible, de fet i en la pràctica, guardar les prescripcions del Decàleg? No ens trobem davant d'uns imperatius morals excel·lents però molt difícils de complir? La pregunta té sentit perquè tantes vegades ens adonem de com ens costa tenir actuacions rectes i que s'atinguin a la llei de Déu. No es pot obviar la necessitat de l'esforç personal, de la lluita sincera per complir els manaments, però no podem oblidar que és imprescindible el recurs a la gràcia de Déu: Jesús ens ha dit que sense ell no podem fer res, i per això ens dona el do del seu Esperit i de la seva gràcia. Amb la seva ajuda complirem aquests preceptes amorosos o sabrem tornar a Déu si alguna vegada no som capaços de guardar-los.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Cartes del lector

Reflexions sobre Catalunya

La resolució del Tribunal Constitucional rectificanc alguns articles de l'Estatut aprovat a Catalunya ha originat un nerviosisme generalitzat. Actualment, els nostres polítics en contínues picabaralles no han estat gaire afortunats. Ens agradi o no ens agradi, fa centenars d'anys que formem part d'un Estat que ara té una Constitució, i recentment d'una Europa que ens assenyalava unes normes jurídiques, econòmiques, agrícoles i financeres.

Els catalans recordem amb il·lusió l'imperi de Pere III que dominava la Mediterrània, i que, dins de la península Ibèrica, hem estat capdavaners en la indústria i en el comerç nacional i internacional.

Avui, estem envoltats de famílies vingudes de diferents continents i ens cal un esforç extraordinari per mantenir la nostra personalitat dins de l'Estat espanyol i de l'Europa comunitària.

Finalment vull comentar que a la manifestació de protesta hem vist pancartes que consideraven la resolució del TC una gran ofensa a Catalunya. No és ben exacte. Els que coneixem la història de la nostra pàtria, recordem que la major ofensa que ha sofert Catalunya fou en el segle passat. Em refereixo a la persecució religiosa i al trasbals econòmic i polític que es desencadenà sota la Revolució anarcomarxista autoritzada i armada pel govern de la Generalitat, i que provocà la destrucció de grans valors arquitectònics religiosos, l'assassinat de cinc bisbes a la nostra terra, la clausura de les escoles cristianes, el tancament dels temples amb l'exili durant trenta-dos mesos de Jesús Sagrimentat dels sagraris, la desfeta moral de Montserrat d'on hagueren de fugir els monjos i amagar la Moreneta, mentre un grup de voluntaris de les Brigades Internacionals profanava el monestir, cantant amb el puny aixecat la Internacional comunista.

Les autoritats que van retornar la llibertat religiosa i econòmica a Catalunya, el 1939, (hi havia milers de catalans) van lluitar sota la bandera bicolor, que no és la bandera pròpia dels catalans. Una bandera, però, que mereix tot el respecte, perquè és el símbol de milions de ciutadans.

També es oportú recordar que els catòlics, com diu el periodista Daniel Arasa, estem ofesos perquè, en nom de la democràcia, es desfà el concepte de família, es legalitza l'avortament, i s'escandalitza la infància sobre el sexe. Tampoc no podem silenciar els problemes econòmics i laborals, en aquests moments molt greus, problemes prioritaris a resoldre, per damunt de tots els altres.

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

Fora el pessimisme

En relació amb l'opinió del Sr. Daniel Arasa, entre les reaccions públiques recollides per *Catalunya Cristiana* sobre la sentència del Tribunal Constitucional, voldria fer-hi algun comentari. D'una banda, perquè m'ha sorprès

Futbol i religiositat

Joseph Blatter, president de la FIFA, va prohibir les expressions religioses al camp de joc, arran que els jugadors brasilers, guanyadors de la Copa Confederacions de Sud-àfrica, van fer pinya per pregar i donar gràcies a Déu. Però al Mundial, els jugadors no van amagar la seva fe. L'espanyol David Villa té al seu armariet una fotografia de la Mare de Déu; Jesús Navas, el jove extrem del Sevilla, sempre viatja amb la Bíblia, i en una de les seves botes s'hi pot llegir «Déu és amor». També Iker Casillas, el capità, fa el senyal de la creu abans d'entrar al camp, com també fan Sergio Ramos o el *niño* Torres i pràcticament la resta de jugadors de la selecció. Si el jugador holandès Sneijder s'ha convertit al catolicisme, Wayne Rooney, un dels grans de la selecció anglesa, va afirmar: «Porto penjat un rosari des de fa quatre anys.» El centrecampista paraguaià Jonathan Santana tampoc no s'avergonyeix d'afirmar: «Déu em va salvar; Ell va fer el miracle», quan va recordar l'atac que va patir fa vuit anys en rebre dos trets d'uns desconeguts; tot això li va servir per consolidar-se en les seves creences. El brasiler Kaká, que sempre ha defensat la bellesa d'arribar verge al matrimoni i de la seva fe, va donar suport a la campanya en contra de la prostitució en la Copa del Món.

LISA JUSTINIANO
Madrid

i, de l'altra, perquè m'ha decebut. Tot seguit explico els motius.

Ja des del Concili Vaticà II queda palès i provat que les qüestions de fe (per a alguns religió, tot i que és diferent) responen a experiències personals o privades. De fet, Benet XVI predica, amb insistència, que el cristianisme és essencialment una trobada personal amb Jesús, Déu fet home, per escàndol d'aquest món. Vist això, sorprèn, en un historiador de la reputació del Sr. Arasa, les ganes o la nostàlgia de portar a l'àmbit polític o social la semblança catòlica romana. Per dissort de molts, el Regne de Déu no té cap organització humana establerta, ni tan sols, com admeten ja alguns teòlegs, la mateixa Església.

En contra del que ell opina, crec que potser és aquí on rau el motiu que ell denuncia com «descristianització» de la nació catalana: un poble sense llibertat sempre més estarà vigilant contra qualsevol ortodòxia o dogmàtica, sempre sinònims d'ame-naça o limitació.

Els greus problemes que descriu encertadament el Sr. Arasa: avortament, dissolució de la família i pèrdua de vida espiritual, entre altres, són certament punyents, però d'aquí a atribuir la responsabilitat d'això a una presumpta «mística nacionalista catalana» hi ha un abisme. Ben al contrari, si alguna cosa queda clara, és que qualsevol mística, elevació de l'esperit humà envers quelcom transcendent, sempre és fecunda en la recerca i trobada de Déu. En tot cas, serà justament pel motiu contrari del que diu el Sr. Arasa que s'ha propagat amb més virulència el descrèdit de la fe cristiana i els seus valors de vida i família entre la societat catalana: la manca absoluta d'una mística nacionalista catalana.

Els grans reptes morals que exposa el Sr. Arasa no són responsabilitat del catalanisme polític sinó, segurament, del model socioeconòmic vigent en el món occidental. I contra això, de ben cert, l'organització col·lectiva històrica d'un poble per determinar-se és un dels millors antidòts!

Finalment, no puc compartir el pessimisme del Sr. Arasa, gran coneixedor de les persecucions religioses del anys 30 del segle passat i del devessall de

sofriments que van ocasionar la seva guerra anterior i posterior, i d'aquí la meua decepció, ja que crec que el teòric «pou» en el qual hem caigut no és gens diferent del que afecta a qualsevol societat occidental, fins i tot la irlandesa o la vaticana. La responsabilitat dels líders d'opinió serà, per tant, donar horitzons d'entusiasme i no parlar més de pous.

L'oportunitat dels pobles, com de les persones, consisteix a saber superar-se dia a dia, amb esforç i, si és possible, amb sentit, el qual, en el nostre cas, és la promesa d'amor incondicional que ens té Déu Pare. Molts cristians catalans o catalans cristians, no vindrà d'això, crec que pensem així.

LLORENÇ PRATS SAGARRA
Sant Andreu de la Barca

Sobre la nova llei de l'avortament

La nova llei de l'avortament ens confereix un dret que ni és natural, ni el volem, ni l'hem demanat, ja que no som assassines, sinó mares, a qui ens és propi tenir cura i defensar la vida. Tot el que ha dit la secretària de Política Internacional del PSOE, Elena Valenciano, és mentida: «El *nasciturus* ara està més protegit.» D'altra banda, Bibiana Aído, ministra d'Igualtat, defensa «la constitucionalitat de la llei que converteix l'avortament en un dret». L'autora de la llei sap per què la va nomenar Zapatero, i com sortejar la doctrina del Constitucional, perquè ha arribat a dir: «El *nasciturus* fins als tres mesos és un ésser viu però no humà». Per tant, Sra. Bibiana, jo plorava per res quan vaig témer per la vida del meu fill no-nat. Sap vostè que la Declaració Universal dels Drets Humans (1948) diu categòricament: «Tothom té dret a la vida» (art. 3); i també la nostra Constitució (art. 15) i l'article 2 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea? També la Declaració Universal dels Drets de l'Infant ordena «la protecció legal, tant abans com després del naixement» i «una atenció sanitària prenatal» per protegir la vida i la salut de l'infant no-nat (art. 24). No oblidem tot això ni tampoc el cinquè manament de la Llei de Déu: «No mataràs.»

MARÍA VICTORIA CAMINO MORALES
Madrid

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Sobre vestimentes i pudor

¿No li sembla curiós tant d'interès per prohibir que algunes dones reservin el seu cos de les mirades (burques i mocadors) i es contempli amb indiferència que altres vagin mig despullades pel carrer i fins i tot a les esglésies?

La seva pregunta dóna peu a una breu reflexió sobre el pudor i el sentit del cos. Ens volen vendre que el pudor que ens porta a ocultar certes parts del cos a les mirades indiscretes és un producte cultural superat. Jo crec que això és fals. El pudor és natural. Fins i tot, els nudistes naturistes admeten que els seus fills quan arriben a una certa edat instintivament rebutgen la nuesa que els volen imposar. Només les bèsties van «normalment» despullades. Moltes vegades els qui fan ostentació impúdica de la seva nuesa en realitat només mostren un excés de carn en un desagradable espectacle, fins i tot estètic, en la majoria dels casos. Comparteix la seva perplexitat de prohibir d'una banda que es tapin tant i, de l'altra, s'aplaudeix que mostrin tant. Ara bé, això hauria de valer tant per a la dona com per a l'home. De tota manera veig que va tornant el seny i moltes ordenances municipals reclamen la decència i el civisme en el vestir als espais públics i prohibeixen els descamisats i mig despullats que van pel carrer igual com van per la platja. Jo crec que el seny, tard o d'hora, retorna. Pel que fa a l'altre extrem, és a dir, al tapament excessiu del cos de la dona com els que menciona, crec que això evidencia d'una banda un menyspreu del cos i de la dona, ambdues coses poc compatibles amb la dignitat de les persones. Cal dir, però, que no podem posar al mateix sac una vestimenta com el burca, que oculta totalment la identitat de la persona que el porta i que, penso, és incompatible amb els nostres ordenaments socials, perquè la persona s'ha d'identificar almenys pel rostre. S'imagina anar a votar, a fer un examen, a treure's el carnet de conduir portant el burca? Això va contra el seny més elemental i és legítim prohibir-lo en aquelles circumstàncies en què la llei disposa una fefaent comprovació de la identitat de la persona. En canvi, crec que és respectable del tot la posició de la dona que, lliurement i sense cap imposició, decideix portar el mocador de tal manera que només deixa veure el rostre. De fet, certs hàbits religiosos d'altres temps pecaven d'un excés malaltís en tapar gairebé del tot el cos de la religiosa. Ara, lamentablement, hem passat a l'altre extrem. Com ens costa trobar l'equilibri!

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Estiu solidari

La infantesa perduda

Pau i bé!

A la Facultat de Dret un professor, parafrasejant Cervantes, ens deia: «*Quien pregunta tiene el castigo de conocer de verdad.*» El professor feia referència al fet que de vegades els advocats, tot i tenir les preguntes assajades amb els nostres clients, el dia de l'interrogatori es posen nerviosos i una pregunta nostra, juntament amb una resposta equivocada, poden fer-nos perdre un judici. Extrapolant això al meu dia a dia a Barcelona, de vegades, pregunto coses que quan sé la resposta penso: «Per què nassos he fet aquesta pregunta?, per què he rebut aquest càstig de resposta?» Són respostes que et fan donar voltes al cap, que comprometen la consciència, que t'incomoden o és, simplement, que vivíem millor en la nostra ignorància.

El dimecres passat quedaven cinc o deu minuts per acabar la classe de castellà i en lloc de començar un altre tema, vaig decidir fer una pregunta per tal que tots i totes poguéssim contestar-la en castellà. Com ja us vaig dir, els nens que porto són de deu i d'onze anys i sempre han parlat en la seva llengua tribal, de manera que per a molts d'ells aquesta és la seva primera experiència seriosa amb el castellà.

Com que el dissabte dia 31 de juliol era el darrer dia de classe, la pregunta era clara: «Què fareu a les vostres vacances?» A més, aquesta

Alumnes de nacionalitat kofan, vestides amb la seva indumentària tradicional.

pregunta creia jo que donaria peu a fer volar la imaginació i intentar fer un esforç per col·locar l'article adient a la paraula i utilitzar el verb en una forma diferent a l'infinitiu. Un a un van anar contestant en el seu dèbil castellà, però desafortunadament, i dic desafortunadament, vaig entendre totes les respostes.

Els quinze alumnes que tinc a classe em van dir que a partir del dia 1 d'agost arribarien a casa i que es posarien a treballar. Alguns em van dir que a recollir patates i plàtans, altres a plantar cacau, altres a plantar iuca, altres a recollir fusta per vendre-la a la ciutat, les nenes sobretot, que havien de cuinar, netejar la casa i quedar-se

amb els seus germans petits perquè així la mare ajudaria el pare amb la terra.

Cap ni un no em va dir que a les vacances jugaria, viatjaria, aniria amb els seus amics, aniria a visitar familiars... ni un. Com que no sabia com sortir-me'n els vaig dir que potser, quan acabessin totes aquestes feines, anirien al riu a banyar-se, com a mínim, i a jugar allà. Em van dir que sí, però afegint que jugarien després d'haver rentat la roba al mateix riu.

Tot això enllaça amb el fet que tant a Quito, com al mateix Lago Agrio, he vist nens de set o vuit anys treballant d'enllustrador a canvi d'un dòlar, venent diaris als semàfors o venent llaminadures o xiclets, les mateixes llaminadures que haurien d'estar menjant per la seva edat.

Em torna a venir al cap el conegut tema del treball infantil, però ara conec una altra opinió, la dels nens i nenes que treballen per a la família. Ells es mostraven orgullosos de poder ajudar la família, un fins i tot em va dir que ajudava la comunitat. No tenien consciència que s'estaven perdent estones de joc, estones per ser nens, perquè sempre havien vist que els nens han de treballar per a la minsa economia familiar. Jo no entraré en aquest debat, però sí que recordo històries que m'explicava el meu avi sobre la seva infantesa i que tenien un tarannà similar a les que m'explicaven els nens... tot arribarà.

Carles
Martínez
Sucumbios

Pobles en festa

Castelló d'Empúries

Castelló, vila major, tot són jutges i notaris és una vella dita de l'Empordà, ètim que ve d'Empúries però que tingué capitalitat a Castelló, una vila que va pujar de la mà de l'ascens dels comtes d'Empúries i, que després de bastir-hi una catedral per portar-hi un bisbe, les adversitats polítiques, el sempre perdre l'oportunitat, o no saber-la aprofitar, va deixar la vila en vila i Santa Maria, esmentada des de l'any 1007, mai no fou seu episcopal, desplaçada sempre per Girona.

Romànica inicialment, consagrada el 1064, té la categoria de basílica i el millor que podem admirar és el seu gòtic, potser dels millors gòtics catalans, bastit sobre el romànic per Ramon de Xartres, que es començà el 1261, quan manava allà en Ponç IV d'Empúries i que no van acabar fins un parell de segles després, però que

s'empraren a consciència. Poques catedrals superen l'esplendor arquitectònica de Castelló d'Empúries.

Encara cal afegir un parell de capelles de dos segles després, la de la Puríssima Sang i la dels Dolors, que són laterals i en res desdiiuen aquesta semicatedral, la basílica de Santa Maria, d'origen romànic i esplendor del gòtic.

Però per això ni Santa Maria ha perdut la dignitat catedralícia, ni Castelló la dignitat pròpia d'una capital comtal, i només mirant les guerres en tenim la prova: ull d'huracà de totes les bregues medievals,

centre a les guerres dels Segadors i de Successió, brega a la del Francès, i més encara a les carlines, quan el general carlí Savalls va atacar, traïdorament, el brigadier liberal Moya, en un cèlebre atac, el Foc de Castelló, immortalitzat per una sardana.

Sardana? Castelló d'Empúries és la sardana! Lleys, Candi, Agramont, Guanter, els germans Blanch i Reynalt i tants d'altres emanen de la vila.

Però el Castelló modern recupera el passar i l'Ecomuseu-Farinera ens desvetlla com es feia la farina a les darreries del segle XIX i principi del XX. Està instal·lat en una farinera moderna, com les d'aleshores, de tres pisos i amb maquinària.

Potser hom associa Castelló amb Empuriabrava, una urbanització que la supera en habitants, però Castelló és l'Empordà més brau i joïós.

Joan Pallarès-
Personat
Historiador

Sabíeu que...?

Gaudí va dissenyar una imatge de la Mare de Déu que havia de presidir la Pedrera (1)

Joan Bassegoda Nonell
Escriptor i arquitecte

L'Antic Testament va servir d'inspiració a Gaudí en diferents projectes. Però el mutisme de Gaudí sobre els símbols o significació de les seves obres ha fet que moltes de les intencions de l'arquitecte hagin passat desapercebudes per als investigadors, més preocupats per la tècnica o per l'estètica dels edificis que per les seves arrels bíbliques.

Es va donar, amb tot, un cas especial en el qual Gaudí va barrejar elements de l'Antic i del Nou Testament, precisament en una obra que no va poder acabar, per la qual cosa les referències són encara més remotes.

Quan Gaudí va projectar el febrer del 1906 la casa del passeig de Gràcia cantonada Provença per al matrimoni Pere Milà Camps i Rosario Segimón Artells, anomenada després la Pedrera, va dissenyar en el plànol d'alçat una imatge de la Mare de Déu que havia de presidir la façana del xamfrà.

Mentre culminava la cornisa del darrer pis va manar esculpir-hi la salutació angèlica a la Mare de Déu: *Ave gratia plena Dominus tecum*, sense la paraula *Maria*, que va ser representada per una rosa, sobre la qual va voler col·locar una gran escultura de bronze fos i daurat de quatre metres i mig d'alça-

El juny passat el conegut escultor de la Sagrada Família Etsuro Sotoo va presentar en públic la maqueta del grup escultòric que farà i que serà col·locat al capdamunt de la Pedrera. L'obra representarà la Mare de Déu del Roser amb els arcàngels Miquel i Gabriel. No es tracta, però, d'una idea original de l'artista japonès, sinó que és el projecte mai no realitzat del mateix Antoni Gaudí. Aquesta iniciativa ha estat impulsada per l'Associació Amics de Gaudí i s'ha fet coincidir amb el centenari de la Pedrera.

Foto: José Manuel Almuzara

da, el model de la qual va preparar en guix a la mateixa obra l'escultor Carlos Mani Roig.

El model mai no va passar del guix al bronze i Gaudí es va endur una desil·lusió enorme, fins a l'extrem d'afirmar que si hagués sabut que no es col·locaria la imatge de la Mare de Déu no hauria acceptat l'encàrrec de projectar l'edifici sencer.

El model de guix va ser destruït després de la mort de Mani, el 1911, i l'aspecte de l'escultura no acabada només es coneix per les descripcions d'alguns col·laboradors de Gaudí que van tenir ocasió de veure-la. Josep Maria Jujol la va explicar a classe als seus alumnes tot il·lustrant les seves paraules amb un dibuix que no es va conservar; José Bayo Font, el contractista de l'obra, que va conèixer perfectament l'escultura de guix i va ajudar Mani en la seva realització, la va descriure amb tot detall en una conversa que es va gravar per a la Càtedra Gaudí el 1970. També Joan Matamala Flotats, escultor que va treballar anys a la Sagrada Família, va descriure la imatge i la va dibuixar, i aquest dibuix, afortunadament, s'ha conservat, tot coincidint amb les descripcions verbals d'altres gaudinistes.

Cel d'estiu

Estrelles més brillants que es poden veure a l'estiu

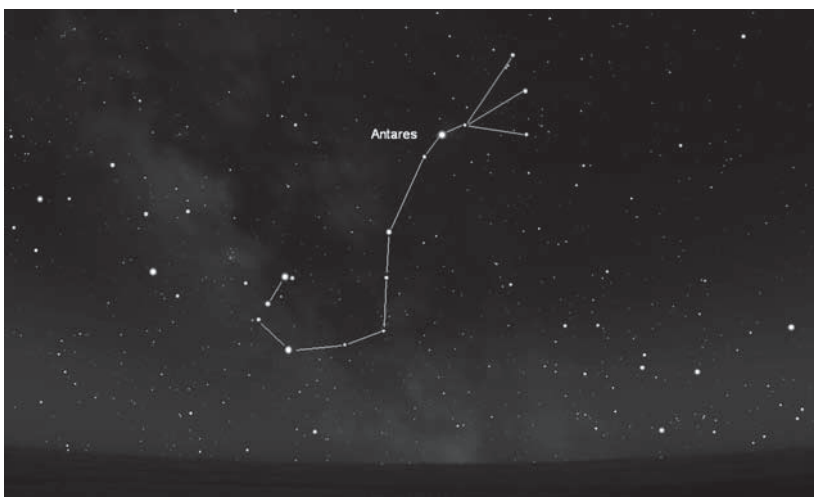
Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Si la contemplació de la Via Làctia es fa més corprenedora quan se'n sap la composició, també podem dir una cosa semblant si mirem els estels sabent què és el que contenen. És de debò admirable com ha progressat l'estudi de les estrelles i el que amb ciència segura se'n pot afirmar. Ja no és certa aquella dita antiga: «*El mentir de las estrellas es un seguro mentir / porque nadie va a ir a preguntárselo a ellas.*» Les anàlisis que es fan de la llum que ens n'arriba ha revelat la seva constitució i la troballa de com saber-ne les distàncies ens n'ha mostrat la grandària. No cal que expliquem com s'hi arribà.

Les estrelles més brillants del cel estiuenc a casa nostra són les sis següents, per ordre de resplendor, començant per la que brilla més: Vega de la Lira, Capel·la del Cotxer (o Auriga), Artur del Bover (Bootes), Altair de l'Àguila, Antares de l'Escorpió i Deneb del Cigne. Les seves magnituds aparents van de 0,1 a 1,3. Les magnituds van minvant a mesura que augmenta la xifra que la indica, la de magnitud 1 brilla més que la de 2, etc. L'estrella més brillant del cel, que no podem veure a l'estiu, és Sirius, de magnitud -1,6 (negativa) de tant que brilla (el Sol és de -27).

Vega és a 26,4 anys llum, i és una estrella de llum blavenca, cosa que indica que és molt calenta, té un

Constel·lació d'Escorpió, amb l'estrella Antares.

radi que fa 2,4 vegades el del Sol (per tant és de 50 volums solars) i brilla com 50 sols. Té la particularitat que d'aquí 13.000 anys serà l'estrella polar perquè, ja ho sabem, l'eix de la terra va girant lentament.

Capel·la, a 45,64 anys llum, té la particularitat que és triple, o sigui en realitat són tres estrelles molt juntetes que es veuen com una de sola, amb una resplendor d'uns 150 sols.

Artur: el nom li ve del fet que és «cua de l'óssa»

(això significa *arcturos* en grec) perquè és l'estrella que es troba perllongant la cua de l'Óssa Major, però ja dins del Bover. És a 35,86 anys llum. I brilla com un centenar de sols.

Altair: és a només 16 anys llum i brilla com unes 9 vegades el Sol. Es troba prop de l'equador celeste i durant segles ha servit als navegants per orientar-se.

Antares és una estrella rogenca i d'aquí li ve el nom; com se sap Mart és el planeta vermell (color de la sang; d'aquí que el déu Mart sigui el de la guerra) i en grec es diu Ares. Aquesta estrella fa competència amb Ares per la seva vermillor, per això l'anomenaren anti-Ares, o sigui Antares. És el cor de l'Escorpió. Es troba a uns 360 anys llum de distància i si es veu tan brillant vol dir que

té molta brillantor intrínseca: unes 3.400 vegades la resplendor del Sol! I el seu diàmetre més de 400 vegades el del Sol.

Deneb sembla que encara és més lluny, potser a més de 600 anys llum, i la seva brillantor ens diu que, a aquesta distància, ha de brillar gairebé com 10.000 sols!

Oi que guaitant aquestes estrelles fa estremir pensant el que contenen de llum i calor, i que ho dispersen tan gratuïtament pels espais siderals?

Vacances a la llum de la fe

«La iconografia és art sagrat»

Inma Villalba participa des de fa quatre anys en el curs d'iconografia bizantina que s'organitza cada agost a Poblet

Samuel Gutiérrez

Enamorada del Déu del qual parlen els místics, Inma Villalba s'ha sentit des de sempre molt atreta per l'art sagrat en totes les seves manifestacions, entre les quals, la iconografia oriental. Aquesta professora de Llengua i Literatura en un institut de Tarragona participa durant aquest mes d'agost en una nova edició del curs d'iconografia bizantina que l'artista Juan Echenique imparteix al monestir de Poblet.

Què la va dur fa quatre anys al curs d'iconografia bizantina?

La veritat és que ja feia anys que somiava amb un curs de pintura d'icones. Recordo que un dia Mn. Joan Roig, rector d'Ulldemolins, ens va ensenyar les precioses pintures de l'ermita del Loreto i jo li vaig preguntar si podia posar-me en contacte amb l'iconògraf. Ell em va arribar a donar les seves dades, però les vaig perdre... Un parell d'anys més tard, però, uns amics em van comentar que començava un curs a Poblet impartit per aquest mateix iconògraf, Juan Echenique. Coses de la providència. Em va encantar la idea de dedicar-me alhora la pintura, a la pregària i al silenci en un entorn monàstic. El curs va complir del tot les meves expectatives. Des de llavors no puc concebre les meves vacances sense l'oasi de pau i espiritualitat que és Poblet.

Ja coneixia l'art de les icones?

Com que el meu marit és de fe cristiana ortodoxa, he pogut comprovar el respecte profund que l'Orient cristià professa per l'art iconogràfic. La icona és una finestra que obre al sagrat, a una dimensió fora del temps i de l'espai on tot ja ha estat transfigurat per la gràcia. Cada pinzellada, cada detall, amaga una simbologia profundíssima des del punt de vista teològic.

Com han repercutit aquests cursos a la seva vida?

Aquests cursos, a banda de permetre'm practicar el dibuix i el domini del pinzell, m'han posat en contacte amb altres cristians interessats, com jo, per l'art sagrat i, sobretot, m'han permès sentir-me entranyablement acollida per la comunitat de monjos de Poblet, amb la qual hem tingut el privilegi de compartir taula i pregària. Després del curs, es torna a casa amarat de la serenitat d'aquestes vides dedicades a Déu i amb el desig de cercar moments de contemplació enmig dels quefers professionals i familiars. El curs és, per dir-ho així, un curs de vida contemplativa en el sentit més ampli del terme.

Com és un dia en el curs d'icones?

El curs comença a les 10 del matí

després d'haver-nos preparat espiritualment amb el rés de matines, laudes i l'eucaristia. Després ja posem fil a l'agulla fins a l'hora de dinar al refectori on, juntament amb la comunitat de monjos, ens nodrirem també de lectures espirituals. A la tarda, després d'una pausa al voltant d'una tassa de cafè, continuem treballant fins a l'hora de vespres i completes. La icona avança lentament. I així emergeix, des de la foscor a la llum,

de la matèria —la fusta de til·ler, els pigments naturals— a l'esperit, el rostre d'un sant, de Maria, de Jesucrist, sobre el qual meditem en profunditat abans, durant i després del procés.

Ajuda l'entorn de Poblet al fet que el curs sigui més fructífer?

El nostre professor, Juan Echenique, ens ha deixat clar que no cal intentar pintar icones fora d'un entorn monàstic, i Poblet és el lloc ideal. Els monjos, alguns dels quals també participen en el curs, han posat a la nostra disposició el Palau de l'Abat, unes dependències que toquen amb els camps de la clausura. Pintar una icona és un treball molt exigent, i sempre hi ha un moment de nervis, i fins i tot de llàgrimes, quan tens la sensació que no podràs tirar endavant. Llavors passeges la vista per les vinyes carregades de fruit, per les pedres daurades, sents el silenci de la clausura, perceps la vibració de la pregària al teu voltant... i tornes a agafar el pinzell amb l'ànim un altre cop serè. I deixi'm dir-li que un dels principals fruits del curs ha estat l'amistat que uneix els participants del curs i el sentiment d'adopció per part de la que ja és la «nostra» comunitat de Poblet.

Quin paper té la pregària a l'hora d'«escriure» una icona?

Una icona no és un «quadre», ni un exercici de pintura. Una icona és art sagrat, i l'iconògraf, abans de començar la sessió de treball, segons la tradició, s'ha de senyar i perdonar de cor els enemics. Així mateix, mentre pinta ha de pregar per enfortir-se interiorment i entrar en comunió amb el sant al qual «cria» la icona. Al taller de l'iconògraf ha de planar permanentment el poder creatiu i inspirador de l'Esperit Sant. Una part de la pregària de l'iconògraf que resem diu: «Guia la mà del teu servent perquè, per la teva Glòria i la bellesa de la teva santa Església, pugui representar d'una manera perfecta i digna la teva imatge sagrada.»

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Gilberto Gil, *Fé una festa*. Universal Music.

El retorn de Gilberto Gil

Després de la seva dedicació asfixiant durant cinc anys (2003-2008) com a ministre de Cultura del Brasil, el cantant i compositor Gilberto Gil acaba d'editar per fi nou disc, el 56 de la seva carrera, amb tretze temes, alguns dels quals inèdits, i col·laboracions importants. Amb el títol *Fé na festa*, Gil manté en aquest àlbum la seva preocupació pels temes socials, tot i que en aquest cas amb una bona dosi de ritme, alegria i diversió.

★ M. Ángeles Ruiz, *En tu Nombre*. Editorial San Pablo.

Cançons per a la trobada amb Déu

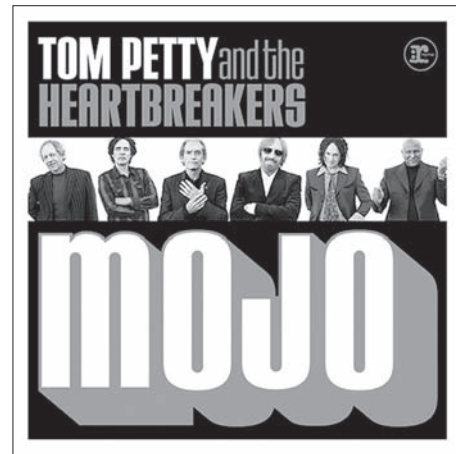
Amb un accent clarament intimista, que facilita la trobada i la relació personal amb Déu, M. Ángeles Ruiz ofereix deu cançons compostes per al Senyor. La compositora fa gala d'una veu nítida, càlida i penetrant com poques. Les melodies són senzilles i originals, basades en l'amor i en la Paraula de Déu, amb lletres que van des de petites antífoes i frases incisives fins a llargs col·loquis i pregàries.

★ AA.DD., *Catalonian Banjo*. Picap.

Homenatge al tradicional «banjo»

Sota la coordinació i l'impuls del músic de Cardedeu Toni Giménez, el disc col·lectiu *Catalonian Banjo* aplega nou dels banjistes més rellevants del país en el que esdevé tot un homenatge a aquest instrument tradicional. L'edició del CD és mixta, en català i anglès, amb una gran varietat en l'estil i la forma de tocar el banjo. A més de Giménez, també participen al disc David Prat, Gabriel Ramírez i Lluís Gómez, entre altres.

★ Tom Petty and The Heartbreakers, *Mojo*. Warner Music.

Rock sense complexos

Vuit anys després del seu treball ple-gats, el mític rocker Tom Petty torna a reunir la seva banda, The Heartbreakers, per al seu nou disc *Mojo*. Si una cosa caracteritza aquesta feina és la seva espontaneïtat i llibertat, que fa possible que flueixin, sense complexos i sense cap tipus de lligam estilístic, tots els gustos i influències de la banda. The Heartbreakers aconsegueixen reinterpretar la seva pròpia música sense oblidar mai les arrels de les quals provenen.

El Camí de Sant Jaume

IGUALADA

Els darrers anys s'han recuperat i condicionat els diferents trams del Camí de Sant Jaume que passen pel Principat. El més tradicional de tots és el que va de Montserrat a Lleida per endinsar-se després a l'Aragó. Coincidint amb l'any Xacobeu resseguim aquest tram central per visitar les esglésies principals de les ciutats d'Igualada, Cervera, Tàrraga i Bellpuig.

Envoltada de carrerons estrets, al cor d'Igualada trobem la magnífica basílica de Santa Maria. És un temple grandios, construït en estil gòtic tardà amb força elements renaixentistes. Ens trobem amb el rector, Mn. Josep Massana, que ens rep molt amablement. Amb ell ens encaminem cap a l'altar, darrere del qual s'alça un espectacular retaule barroc, fet amb una original combinació de fusta i marbre. «És la joia d'aquesta basílica», ens diu Mn. Massana.

El rector de Santa Maria ens ensenya l'altar de Sant Josep. «Després de la guerra el monestir de Montserrat ens va fer donació d'aquest altar. La relació entre Igualada i Montserrat sempre ha estat molt estreta, ens hi sentim molt propers i l'abadia sempre ha tingut monjos de la nostra ciutat.»

A la banda oposada d'aquest altar s'obre la capella més gran de totes: la del Sant Crist. Protegit sota un baldaquí, veiem la petita imatge, que segons la tradició va suar sang l'any 1590 a la veïna església del Roser. L'original gòtic, malauradament, va ser cremat l'any 1936, però l'actual n'és una còpia fidel. El rector de Santa Maria ens convida a acostar-nos-hi. D'una banda és una talla de trets molt esquemàtics i essencials, però de l'altra el cap decantat, l'expressió de la cara i els ulls clucs ens encomanen una pau i una tendresa profundes. Contemplant-lo tan de prop comprenem la devoció que li tenen els igualadins.

El darrer espai de la basílica que visitem és l'exposició permanent *Fulgentia*, d'orfebreria religiosa. Ben il·luminades i col·locades en vitrines amb les últimes mesures de seguretat veiem creus gòtiques de plata, custòdies, calzes, reliquiàries i un seguit de precioses peces d'orfebreria. Mn. Massana ens explica que «estem orgullosos de poder ensenyar aquest patrimoni als fidels. Cada darrer diumenge de mes organitzem

Santa Maria.

Església de la Llar del Sant Crist.

un claustre petit però amb molt d'encant. La nostra guia ens diu que «en aquest entorn tan agradable els ancians s'hi troben molt bé. Tenim diversos espais oberts com ara aquest claustre i els jardins».

L'església, però, és el lloc més bonic i emblemàtic de tot l'edifici. Construïda sobre una planta en forma de creu i amb uns arcs diafragmàtics força alts, aquest petit temple modernista eleva l'esperit de qui hi entra. Per la pedra irregular de les parets, l'alçada de les voltes i les vidrieres de colors ens sembla que siguem en una cova màgica. És un espai bell, de llum matisada que invita al recolliment. Mari Carmen ens confirma que tant als ancians, com a les germanes i a tot el personal els agrada molt l'església i que és l'indret més especial de tot el conjunt.

A continuació passem als tranquils jardins, on sovint els ancians poden sortir a reposar i conversar. Mari Carmen ens informa que «les germanetes són molt estimades a Igualada, i amb raó, perquè fan una gran tasca des de fa molts anys». En definitiva a la Llar del Sant Crist la bellesa arquitectònica exterior està en plena consonància amb la bellesa de la funció caritativa, de la fe cristiana i del servei als altres.

visites comentades entre les 10.30 i les 12.00 h obertes al públic en general».

Després de conèixer els tresors de la basílica de Santa Maria de la mà de Mn. Massana fem cap al segon punt de la nostra ruta per Igualada: la Llar del Sant Crist. Es tracta d'un original edifici modernista obra de l'arquitecte Joan Rubió, deixeble de Gaudí. Va ser concebut com a residència per a persones grans, funció que avui continua exercint gràcies a la tasca encomiable i perseverant de les Germanetes dels Ancians Desemparats. Després d'accedir-hi per l'espectacular façana principal, la Mari Carmen, una de les cuidadores, ens farà de guia per aquesta joia arquitectònica. Passem a

CERVERA

Santa Maria.

Envoltada de camps de cereals i d'ametllers la capital de la Segarra preserva un seguit d'edificis religiosos de primer ordre. El més important és l'església de Santa Maria, un dels millors exemples del gòtic de les comarques de Lleida. El rector, Mn. Antoni Bonet, ens acompanya en la nostra visita. L'interior de l'església, de tres naus, és esvelt, d'una gran harmonia, i aquí l'arquitectura crea un espai diàfan molt suggeridor. Mn. Bonet ens fa fixar en els amplis vitralls, a través dels quals es filtra l'abundant llum que entra de fora: «Encara se'n conserven quatre dels originals, del segle XV. Van ser fets per un mestre francès, Colí de Maraia, que era dels millors vidriers del moment.»

Ens atensem fins al presbiteri, presidit per la imatge de la Mare de Déu del Coll de les Savines. La patrona de Cervera seu majestuosa al tron, com una veritable reina, amb l'Infant a la falda. És una talla de transició del romànic al gòtic, té una expressió dolça, maternal, i per als cerverins és una autèntica mare protectora. Al seu voltant s'articula el deambulatori, on s'obren tot un seguit de capelles que conserven bellíssims sepulcres gòtics de nobles i prohoms cerverins. Estan molt ben conservats i fins i tot mantenen els colors amb què van ser pintats. Tota l'església ens parla d'una Cervera medieval potent, amb una aristocràcia forta que materialitzava el seu poder en la pedra i les obres d'art.

Després de veure Santa Maria Mn. Bonet ens acompanya fins a l'altra església emblemàtica de la ciutat: Sant Pere el Gros. Està situada a l'altra banda del riu Ondara i té ben poc a veure amb l'estil de Santa Maria. Aquesta petita construcció romànica ens crida de seguida l'atenció pel fet de ser rodona,

Sant Francesc.

S PER CATALUNYA

Jaume a Catalunya

VERA

Sant Pere el Gros.

cosa ben poc habitual. Veiem que al voltant hi ha tot d'excavacions i Mn. Bonet ens aclareix que «des de fa uns mesos s'hi estan fent treballs arqueològics. De fet originalment l'església no estava aïllada, sinó que formava part d'un antic monestir benedictí, del qual es van descobrint les antigues estances». Quan entrem a Sant Pere el Gros Mn. Bonet ens fa veure que les parets són molt gruixides. Això fa que l'interior

sigui reduït i que només hi hagi dues finestres, que no arriben a il·luminar-ho tot. Malgrat el poc espai, però, l'església encara té lloc per a un absis clarament definit.

Seguint una mica més riu amunt, a sota mateix de Cervera, Mn. Bonet ens ensenya una de les esglésies més belles i desconegudes de la capital de la Segarra: Sant Francesc. És el que queda d'un antic convent franciscà, on ara només se celebra missa per Sant Antoni de Pàdua, el 13 de juny. «Aquell dia els paletes celebren la festa del seu patró», ens informa el nostre amfitrió, «i llavors aprofiten per reparar algunes parts de l'església. A curt termini, però, no hi ha previst fer-hi obres d'importància. Per ara només s'està restaurant el convent de Sant Domènec, que és molt més cèntric.»

Si de fora l'església semblava que havia de ser petita, quan hi entrem som en una gran nau única, pròpia del gòtic dels ordes mendicants. Damunt de l'entrada hi ha un cor immens, un dels més grans que hem vist mai a Catalunya. Pels finestrals de l'absis el sol il·lumina sense entrebancs tota la nau. És el gòtic en estat pur. Tot i estar abandonat Sant Francesc conserva tota la dignitat i l'harmonia que correspon a un dels millors exponents de l'art franciscà del nostre país.

TÀRREGA I BELLPUIG

Santa Maria de l'Alba és la principal església de Tàrraga, situada al centre de la població. Al voltant d'aquest temple barroc i neoclàssic de grans dimensions s'articulen els carrers i places que acullen tota l'activa vida de la capital de l'Urgell.

Amb el rector, Josep M. Vilaseca, entrem a Santa Maria. L'església és de dimensions considerables i trobem especialment impressionant l'alçada, més pròpia d'una catedral. Les voltes de la nau i del creuer destaquen per unes boniques pintures de colors vius i càlids. Mn. Vilaseca ens explica que «el pintor Josep Minguell, fill de Tàrraga, fa pocs anys va començar a decorar les voltes amb aquestes pintures. Ara només falten dos trams de volta per acabar-ho tot i estem molt satisfets amb el resultat». Ens fixem bé en aquestes pintures contemporànies i dinàmiques, que busquen el missatge essencial, nuclear de diferents escenes bíbliques i de la vida de Jesús.

«Es dona la circumstància», continua Mn. Vilaseca, «que anys enrere el pare de l'artista, Jaume Minguell, ja havia pintat les capelles dels Dolors i de la Mare de Déu de Montserrat.» Observem les pintures d'aquestes dues capelles, que són més figuratives però també busquen d'una altra manera l'essència de cada escena.

Ens acostem cap a l'altar, i ens sembla especialment bonic tot el presbiteri, amb la paret de color blau marí i la imatge de la Mare de Déu a mitja alçada. El més venerat de Tàrraga, però, es troba en una fornícula lateral: les Santes Espines. El rector de Santa Maria ens fa saber que «van arribar al segle XVI. Són les principals relíquies de la ciutat i els fidels hi tenen molta devoció.»

Després de visitar Santa Maria de l'Alba ens acomiadem de Mn. Vilaseca i de Tàrraga per acabar la nostra ruta a Bellpuig. En aquesta vila urgellenca ens trobem amb la Magalí, de l'oficina de turisme de l'Ajuntament, que ens acompanya a l'església parroquial de Sant Nicolau. De seguida ens trobem davant d'un dels grans trossos renaixentistes de Catalunya: el mausoleu de Ramon Folch de Cardona-Anglesola. És un sepulcre excepcional, de més de 10 metres d'alçada i fet a Itàlia íntegrament de marbre a començament del segle XVI per acollir les restes del baró de Bellpuig.

La nostra guia ens informa que «en una època on aquí encara dominava el gòtic l'arribada d'aquesta obra plenament renaixentista devia causar una gran admiració». El sepulcre a nosaltres encara avui ens impressiona. La figura del difunt és d'una elegància inusual: està ajagut com immers en un son tranquil del qual es pogués despertar en qualsevol moment. Nombrosos detalls atrauen la nostra atenció, com ara el floc de cabells que li cau indolent sobre el front, el

Santa Maria de l'Alba.

Mausoleu de Ramon Folch

Claustre del convent de Sant Bartomeu.

quant de l'armadura que reposa sobre la tomba, o el finíssim relleu d'una de les batalles d'on va sortir vencedor. Davant d'aquesta obra és impossible no sentir-se impressionat.

Agraïm a la Magalí la seva atenció i ens adreçem als afores de Bellpuig, on hi ha el convent franciscà de Sant Bartomeu, que avui és part del Museu d'Història de Catalunya. La Rosa, responsable del monument, ens porta fins a l'espai més emblemàtic del conjunt: el claustre. Construït en un estil gòtic flamíger preciós, les finestres s'entrellacen donant la sensació que la pedra és misteriosament flonja i flexible. Després de passar per l'església, d'un estil neogòtic senzill, accedim a una sala on s'exposa una col·lecció de ceràmica trobada entre les voltes de l'església. La Rosa ens diu que «eren plats per als sants olis de l'extremunció, i quan ja no servien es feien servir per omplir l'espai entre les voltes i les parets de les esglésies.»

A continuació passem pel passadís del refectori —on hi ha un bonic rentamans gòtic—, per la sagristia —que conserva l'armariet per desar-hi els calzes— i finalment pugem per l'original escala del campanar, il·luminada per uns refinats ulls de bou gòtics. Des de dalt del campanar tenim una bonica vista de Bellpuig i de bona part de les terres per on passa el camí de Sant Jaume.

Vacances		Misses a llocs d'estiueig de l'interior		
ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h, 20.00 h. ALMACELLES Parròquia de la Mare de Déu de la Mercè V.: 21.00 h. D.: 10.00 h, 11.15 h, 18.00 h. Sucs D.: 8.30 h, 12.30 h. BAGÀ Parròquia de Sant Esteve V.: 20.0 h. D.: 11.00 h. Santuari de Paller D.: 10.00 h. Residència D.: 9.00 h. BANYOLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Monestir V.: 18.00 h. D.: 9.00 h. Sant Pere V.: 19.00 h. D.: 11.00 h. BERGA Parròquia de Santa Eulàlia D.: 12.00 h, Església de Sant Joan V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h. Convent dels Franciscans V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h. Sagramentàries V.: 19.30 h. D.: 11.00 h. Santuari de Queralt D.: 10.00 h, 11.00 h. BISBAL d'EMPORDÀ, LA Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 20.00 h. Convent dels Franciscans V.: 19. h. D.: 11.00 h. BESALÚ Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h. BORGES DEL CAMP, LES Parròquia de l'Assumpció V.: 20.30 h. D.: 12.00 h. Capella del Carme, D.: 19.30 h. CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. D.: 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. CALDES DE MALAVELLA Parròquia de Sant Esteve V.: 18.30 h. D.: 12.00 h. CAMPRODON Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h. Capella del Carme D.: 10.00 CASSÀ DE LA SELVA V.: 20.00 h. D.: 10.00, 12.00 i 20.00 h. CASTELLAR DE N'HUG Parròquia de Santa Maria D.: 12.00 h. CASTELLFOLLIT DE LA ROCA Parròquia del Santíssim Salvador V.: 19.45 D.: 11.30 h. CASTELLÓ d'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria	V.: 20.30. h., D.: 9.00 h., 10.00 h., 12.00 h., 20.30 h. Empúriabrava: Centre Cívic V.: 19.00 h. CERDANYA, LA Alp Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. D.: 11.00 h. Bellver Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. (Santuari de Talló) D.: 12.00 h. Bor D.: 13.00 h. Das D.: 10.00 h. Prats V.: 18.00 h. Prullans D.: 10.30 h. Urús V.: 18.30 h FIGUERES Parròquia de Sant Pere V.: 18.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada i Sant Pau V.: 20.30 h. D.: 11.00 h. Parròquia del Bon Pastor V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de la Sgda. Família V.: 20.15 h. D.: 10.30 h. Capella dels Desemparats V.: 19.00 h. D.: 8.30 h, 10.00 h, 19.00 h. Parròquia de Santa Maria de Poble Nou. V.: 19.00 h. Marca de l'Ham D.: 9.30 h. GARRIGA, LA Parròquia de Sant Esteve V.: 20.00 h. D.: 9.30 h, 11.00 h. GUALBA Parròquia de Sant Vicenç D.: 10.30 h. GUARDIOLA DE BERGUEDÀ Parròquia de Sant Llorenç V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h. LA JONQUERA Parròquia de Santa Maria D.: 12.00 h. LLAGOSTERA V.: 20.00 h. D.: 10.30 h LLANARS Parròquia de Sant Esteve V.: 19.00 h. D.: 10.30 h, 20.30 h. LLÍVIA Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 19.00 h. D.: 12.00 h, 19.00 h. MARTINET Parròquia de Sant Eloi V.: 20.00 h. D.: 12.00 h. MORELLA Parròquia de l'Assumpció de Maria (Basílica) V.: 20.15 h. D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Joan Baptista D.:10.00 h. OLOT Parròquia de Sant Esteve V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 20.00 h. (vespres)	Temple del Carme V.: 20.30 h. D.: 7.30 h, 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h. (vespres) Santuari del Tura D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h. Divina Providència V.: 18.30 h. D.: 18.30 h. (vespres) El Cor de Maria V.: 19.00 h. D.: 13.00 h. Residència del Tura V.: 18.00 h. D.: 11.00 h, 18.00 h. (vespres) Parròquia de Sant Cristòfol (Les Fonts) D.:10.45 h. Sagrat Cor (Caputxins) V.: 19.00 h. . D.: 9.30 h, Parròquia de Santa Maria (Batet) D.: 12.15 h. Parròquia de Sant Pere Màrtir V.: 20.00 h. D.: 10.00 h. Maria Reina, D.: 12.00 h. Les Planotes V.: 18.00 h.	PUIGCERDÀ Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 12.00 h, 13.00 h. 20.00 h. QUERALBS Parròquia de Sant Jaume D.: 10.00 h. Santuari de la Mare de Déu de Núria D.: 12.00 h. RIBES DE FRESER Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h. RIPOLL Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, Parròquia de Sant Josep Obrer	TORDERA Parròquia de Sant Esteve V.: 20.00 h. D.: 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Sant Andreu. V.: 18.30 h. Sant Pere. D.: 9.30 h. VALL D'ARAN Vielha - Parròquia de Sant Miquel V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Vaquèira - Parròquia Mare de Déu de les Neus V.: 19.30 h. Bossòst - Parròquia de la Purificació de N. S. V.: 20.00 h. D.: 12.00 h. Salardú - Parròquia de Sant Andreu D.: 11.00 h. Lés - Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.15 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. Arties - Parròquia de Santa Maria D.: 12.30 h. Betrén - Parròquia de Sant Serni D.: 9.00 h. VALLS D'ANDORRA Canillo D.: 11.30 h. Soldeu D.: 10.00 h. Santuari de Meritxell V.: 18.00 h. D.: 12.30 h. Encamp Parròquia de Santa Eulàlia V.: 19.30 h. D.: 12.00 h. Parròquia de Sant Miquel D.: 10.30 h. Pas de la Casa, El V.: 19.30 h. D.: 19.30 h. Ordino V.: 19.30 h. D.: 11.00 h, 19.30 h. La Massana V.:20.15 h. D.: 10.00 h, 12.00 h. Arinsal V.: 19.00 h. Santa Coloma D.: 10.30 h. Sant Julià de Lòria V.: 19.30 h. D. :8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Escaldes, Les V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.30 h. Andorra la Vella Parròquia de Sant Esteve V.: 19.30 h. D.: 8.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de Santa Maria Fener V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 17.00 h. VALLS D'ÀNEU Sort V.: 20.00 h. D.: 12.30 h, 20.00 h. Rialb V.: 19.00 h. D.: 12.00 h. Llavorsí D.: 12.00 h. Ribera de Cardós V.: 20.00 h.: D.: 12.00 h. Esterrí d'Àneu V.: 20.30 h. D.: 12.30 h. Gerri de la Sal V.: 20.00 h.: D.: 13.00 h. València d'Àneu D.: 11.00 h. VILADRAU Parròquia de Sant Martí V.: 19.30 h. D.: 12.00 h. VILASSAR DE DALT Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. D.: 8.30 h, 11.30 h, 20.00 h.

Església de Sant Esteve de Bagà

Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h.

PALS
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h. D.: 12.00 h, 20.00 h.

PERALADA
Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h. D.: 12.00 h.

POBLA DE LILLET, LA
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h. D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

PONT DE SUERT, EL
Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h. D.: 11.30 h.

PRADES
Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h. D.: 13.00 h.

PREMIÀ DE DALT
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h. D.: 9.00 h, 11.30 h, 20.00 h.
La Cisa V.: 18.30 h.

V.: 19.00 h. D.: 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.
SANT HILARI SACALM
Parròquia de Sant Hilari
V.: 19.00 h. D.: 11.00 h, 19.00 h.

SANT JOAN DE LES ABADESSES
Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h. D.: 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.

SANT JULIÀ DE VILATORTA
Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h. D.: 9.00 h, 12.00 h.

SANT PAU DE SEGÚRIES
Parròquia de Sant Pau
V.: 20.00 h. D.: 11.00 h.
Colònia Estabanell
V.: 19.00 h.

TARADELL
Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.

TEIÀ
Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 D.: 9.00h, 11.30 h, 20.00 h.

Reflexions d'estiu

Manel Noguera

Professor de la Facultat de Psicologia,
Ciències de l'Educació i de l'Esport Blan-
querna-URL

Un estiu emprenedor

Fa uns quants dies, una bona amiga meva afectada per un expedient de regulació d'ocupació i actualment en situació d'atur, em sorprenia dient: «Saps què? M'estic plantejant muntar una floristeria, m'hi veig, les flors sempre han estat una passió per a mi.» El seu discurs ple d'entusiasme desprenia una mena de força vigorosa encomanadissa que em va fer dir-li: «Admiro el teu optimisme, els teus ulls em diuen que vendràs molts rams d'alegria!»

Uns instants més tard em va ser inevitable sentir l'hipotètic diàleg que molt probablement tindria amb una altra persona, també força propera, que si estigués en situació d'atur com l'anterior em diria: «Saps què? Estic fastiguejat, ja no tinc esma ni per cuidar ni regar les flors que sempre han estat la meva passió.» I jo, potser seduït pel pessimisme i amb més simpatia que empatia, li respondria: «T'entenc perfectament, sovint també em sento com tu, és qüestió de

resignar-se i aguantar, la vida és dura i dura tota la vida.»

Les dues situacions anteriors reflecteixen dos posicionaments absolutament divergents davant de la percepció i de la vivència d'una mateixa circumstància. La primera en clau d'oportunitat i la segona en clau d'amenaça.

És hora de proposar-nos un «estiu emprenedor» que defugui el pessimisme que sembla envoltar-nos per tots cantons. Ara, més que mai, és el moment de mantenir viu l'espe-

rit d'emprendre, que no s'ha de traduir necessàriament en la pretensió de construir grans projectes ambiciosos, sinó en l'habilitat de saber cercar noves oportunitats que ens ajudin a preservar i millorar el nostre benestar psíquic.

Més enllà de grans viatges farts de grans despeses que sovint esdevenen un sumatori d'accions estressades i supèrflues, podem retrobar la grandesa dels petits viatges desitjats i viscuts amb intensitat. I és que, de fet, qualsevol raconet del món, sovint molt més a prop de casa del que ens pensem, pot ser el regal més valuós i preuat si està embolicat d'optimisme i entusiasme.

Ho deia el petit príncep: «Només s'hi veu bé amb el cor. L'essencial és invisible als ulls.» L'estiu pot esdevenir un moment per descobrir allò que sentim com més substancial, per retrobar-nos amb nosaltres mateixos, un espai de placidesa i senzillesa que

ens permeti detectar els nostres desitjos nuclears i impulsar nous camins que ens facin sentir vius i compromesos.

Però compte, que tot plegat no sembli una invitació a la introspecció obstinada o a l'acció obsessiva. Cal fer-ho amb actitud mesurada i assossegada perquè, d'una banda, l'excés de reflexió pot paraitzar-nos reforçant la frustració de sentir-nos aturats sense avançar i, de l'altra, l'acció desbordada i un activisme desbocat ens pot precipitar cap a la buidor de no trobar sentit en res del que estem fent.

Tant de bo, doncs, sapiguem percebre l'estiu en clau de repte i emprenedoria per retrobar la nostra essència, per impulsar nous horitzons i per generar aquell plus energètic que, en gran part, pot ajudar a donar forma als nostres somnis i a cultivar les nostres petites passions. Per cert, es tracta d'una proposta força econòmica i que se'n riu del 2% d'increment

Cuina saludable

M. José Camps

Tècnica en dietètica i nutrició
campsalut@gmail.com

Un estiu de crisi: tricolor

En els articles anteriors hem enumerat propietats d'algunes de les fruites més desitjables a l'època de calor, així que unes receptes refrescants de les tres fruites combinades pot ser el millor regal gastronòmic per a aquest estiu calorós. Grans i petits quedaran encantats.

GELATS DE PINYA AMB PAL

Ingredients

500 g de pinya
1 llimona
250 g de sucre
30 cl d'aigua
pals de fusta per a gelat
motlles o gots per a gelat

Preparació

Posem en un cassó l'aigua amb el sucre i fem que bulli durant 4 minuts. Ho reservem i ho deixem refredar. Afegim a la barreja la pinya i el suc de la llimona. Ho triturem i ho posem en uns motlles per a gelat i els deixem al congelador. Al cap d'una hora i mitja, introduïm a cada gelat un pal, i ho tornem a posar al congelador durant dues hores.

MACEDÒNIA DE SÍNDRIA, MELO I PINYA

Ingredients

½ síndria
½ meló
½ pinya
Unes cullerades de sucre
1 taronja
Una mica de vi dolç

Preparació

Fem boletes de síndria i meló amb una cullereta per a gelats. Ho reservem en un bol i buidem completament la síndria amb una cullera. Rentem, pelem i tallem la pinya a trossets i ho barregem amb les boletes de síndria i meló. Espremem una llimona i en colem el suc. Afegim el suc a la macedònia. Hi incorporem la pell de la taronja ratllada. Col·loquem la macedònia i la síndria buida a la nevera. Omplim la síndria amb la macedònia en el moment de servir-ho i hi ruixem una mica de vi dolç.

BROQUETES DE SÍNDRIA, MELO I PINYA AL CARMEL

Ingredients

½ síndria
½ meló
½ pinya
1 llimona
2 cullerades de sucre

Preparació

Eliminem les llavors i fem boles de síndria, meló i pinya amb una cullereta, i reservem el suc que deixen anar les fruites. Guardem la fruita a la nevera. Posem en un cassó els suc de la llimona, de la síndria, del meló i de la pinya, juntament amb la ratlladura de llimona i dues cullerades de sucre. Posem a bullir aquests suc fins que es formi un caramel líquid que conservem temperat per servir amb les broquetes. Elaborem unes broquetes amb les boles de fruites intercalades de síndria, meló i pinya i hi afegim el caramel calent en el moment de servir.

Viu el valor... VERITAT

per Stefano
Abbate

«No s’accedeix a la veritat sinó a través de l’amor» (Sant Agustí)

EXPLICA’M UN VALOR

Una vegada la Veritat i la Mentida es van trobar. A la Veritat les coses no li anaven gaire bé, passava gana i anava vestida amb parracs, ningú no li donava feina i es preguntava per què ho suportava. «Exactament, per què ho suportes? Vine amb mi i et mostraré com podràs viure regaladament i vestir-te amb la millor roba, com jo.

La Mentida va conduir la Veritat fins a la taula del millor restaurant. La Mentida va demanar al cambrer la millor carn, postres, el millor vi. I van menjar fins a afatar-se. Quan ja no podien dir fava, la Mentida va alçar la veu i va donar un cop de puny a la taula cridant el gerent: «Quina mena de lloc és aquest? Fa una hora que li he donat al cambrer una moneda d’or i encara no ens ha tornat el canvi!»

El cambrer ho va negar. La Mentida va cridar encara més i va titllar de lladres i mentiders els cambrers. «Tingui!», va dir llençant una moneda d’or al gerent. «Però aquest cop porteu-me el canvi!» El gerent, tement per la seva reputació, es va negar a acceptar la moneda d’or i a més li va donar la primera moneda que la Mentida afirmava haver-li donat.

Així que van ser al carrer, la Mentida va deixar anar una riallota i fent copets a l’esquena de la Veritat li va dir: «Veus com rutila el món?» Però la Veritat se’n va allunyar. «M’estimo més passar gana que viure com tu.» D’ençà d’aquell dia, la Veritat i la Mentida fan cadascuna el seu camí, i mai no viatgen juntes.

ENIGMA

Posa lletra a la cançó

NO FIXEU ELS ULLS

No fixeu els _____
en ningú més que en _____,
no fixeu els ulls
en ningú més que en Ell,
no fixeu els ulls en ningú més,
no fixeu els ulls en ningú més,
no fixeu els ulls
en ningú més que en Ell.

No espereu amics ningú més que Ell...
No adoreu amics ningú més que Ell...
Només Ell és el _____
i la _____

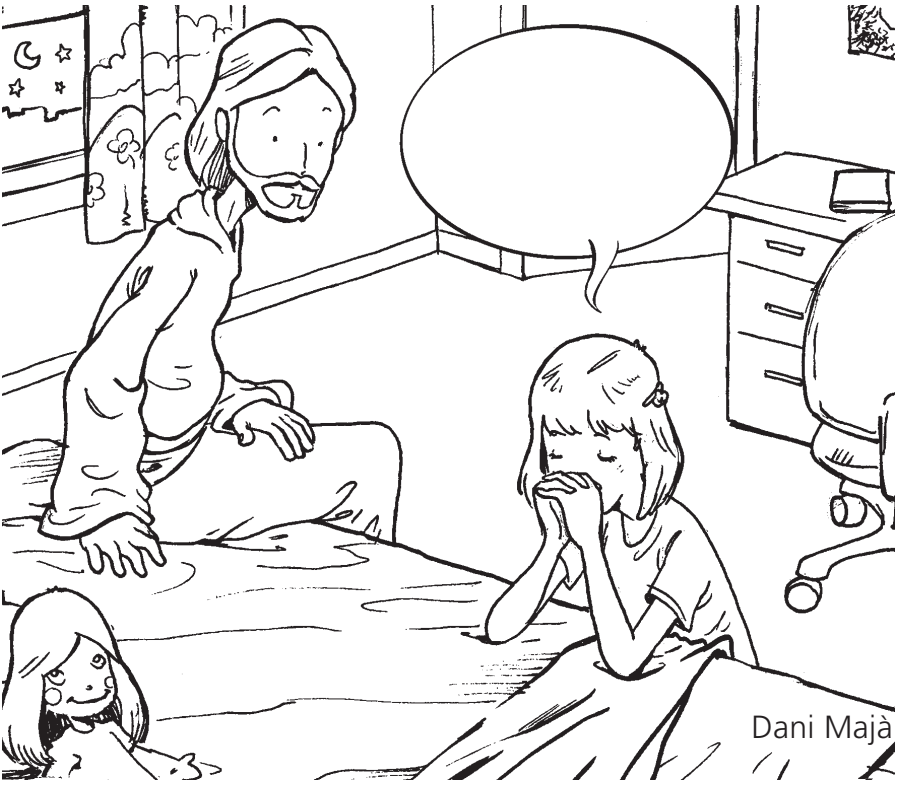
Do
Fa Do Do7
mim
re7m Sol Sol7
Fa Sol Sol7
mim lam Do
Fa7
Sol#4 Do Fa Do

Re La7

Envia la resposta, juntament amb les teves dades personals, a redaccio@catalunyacristiana.cat o per correu postal a c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 de Barcelona. Entre els guanyadors sortejarem un lot de llibres infantils i juvenils gentilesa de l’Editorial Casals.

PINTA LA PARAULA

Acoloreix la il·lustració i escriu com es diu l’oració que Jesús va ensenyar als seus deixebles i de quina manera ens demana que resem. Ho trobaràs a l’Evangeli de Mateu 6,5-15

GRANISSAT DE LLETRES

Troba 5 paraules relacionades amb el valor de la VERITAT

A	D	Q	C	G	Y	I	O	P	Ñ
C	O	H	E	R	E	N	C	I	A
A	C	A	R	Z	D	N	R	D	J
S	T	A	T	R	E	B	I	L	L
X	V	T	E	Ñ	S	C	S	F	V
B	B	H	S	L	U	E	R	T	C
V	U	B	A	L	S	Q	A	V	A
T	A	T	I	R	E	C	N	I	S
N	H	T	R	T	J	V	N	M	K

JUGA EL VALOR

Avui jugarem a un concurs televisiu. Ens caldran targetons per anotar-hi preguntes i un plat o atuell metàl·lic per equip. Fem dos equips en files separades. Un monitor llegeix una pregunta i quan diu «temps» el primer de cada fila ha de sortir corrents a tocar el plat que estarà a tres o quatre metres d’ell; el primer que el toqui serà el qui tindrà opció de respondre la pregunta. Guanyarà l’equip que més respostes encertades acumuli al final del joc. Adequat per a nens a partir de 7 o 8 anys. Podem fer preguntes de tot tipus, o sobre alguna cosa que els haguem explicat recentment, i ambientar el joc amb disfresses, música, etc.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 3)

AGOST

8. Diumenge
Diumenge XIX de durant l'any. Verd. Lectures: Saviesa 18,6-9 / Salm 32 / Hebreu 11,1-2.8-19 / Lluc 12,32-48
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec de Guzmán, prev. i fund.; Ciríac, Llarg i Esmeragde, mr.
9. Dilluns
Santa Teresa Beneta de la Creu (F), Vermell. Lectures: Osees 2,16b.17b.21-22 / Salm 44 / Mateu 25,1-13
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domicià, b.; Romà, mr.; Esteve, b. i mr.
10. Dimarts
Sant Llorenç (F), Vermell. Lectures: 2 Corintis 9,6-10 / Salm 111 / Joan 12,24-26
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Deodat; Santes, Astèria, vg. i mr.
11. Dimecres
Santa Clara (MO), Blanc. Lectures: Ezequiel 9,1-7;10,18-22 / Salm 112 / Mateu 18,15-20
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Tiburci,

- mr.; Santes, Susanna, vg. i mr.
12. Dijous
Fèria, Verd. Lectures: Ezequiel 12,1-2 / Salm 77 / Mateu 18,21-19,1. O bé: *Santa Joana Francesca de Chantal* (MLI), Blanc. Solsona: Aniv. òbit bisbe Antoni Deig, Morat.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Herculà, b.; beat Innocenci XI, p.; beat Joan de Rieti, rel.; Santes, Hilària, mr.
13. Divendres
Fèria, Verd. Lectures: Ezequiel 16,1-15.60.63 / Salm Isaïes 12,2-6 / Mateu 19,3-12. O bé: *Sants Poncià i Hipòlit* (MLI), Vermell. Girona, Lleida, Solsona, Urgell i Vic: *Beats màrtirs Missioners del Cor Immaculat de Maria* (MLI), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cassià, mr.; Santes, Concòrdia, mr.; Aurora, vg. i mr.; Centola, vg. i mr.
14. Dissabte
Sant Maximilià Maria Kolbe (MO), Vermell. Lectures: Ezequiel 18,1-10.13b.30-32 / Salm 50 / Mateu 19,13-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eusebi, prev.; Santes, Anastàsia, rel.

Lectures bíbliques

Diumenge XIX de durant l'any

Lectura primera Sv 18,6-9

Amb un mateix fet castigàveu els adversaris
i ens cobríeu de glòria a nosaltres,
que vós havíeu cridat

Lectura del llibre de la Saviesa:

Aquella nit de la sortida d'Egipte havia estat anunciada per endavant als nostres pares perquè se sentissin encoratjats en veure acomplerts els juraments en què havien cregut. El vostre poble esperava la salvació dels justos i la perdició dels enemics. Amb un mateix fet castigàveu els adversaris i ens cobríeu de glòria a nosaltres, que vós havíeu cridat. Els fills sants d'un poble bo oferiren víctimes invisibles, es comprometeren a observar aquesta llei divina: tot el poble sant havia de participar igualment dels béns, com havia participat dels perills. Després entonaren per primera vegada els cants de lloança dels pares.

Salm responsorial 32

Justos, aclameu el Senyor,
fareu bé de lloar-lo, homes rectes.
Feliç la nació que té el Senyor per Déu,
feliç el poble que ell s'ha escollit per heretat.

R. Feliç el poble que el Senyor s'ha escollit per heretat.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren,
els qui esperen en l'amor que els té;
ell els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor,

Glòria Monés

auxili nostre i escut que ens protegeix
Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

Lectura segona He 11,1-2.8-19

Esperava aquella ciutat que té Déu mateix
com a arquitecte i constructor

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, creure és posseir anticipadament els béns que esperem, és conèixer per endavant allò que encara no veiem. L'Esclat ha guardat la bona memòria dels antics, perquè havien cregut. Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obee a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isaac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

No tinguis por,
petit ramat

Llegim avui un fragment de la invitació que féu Jesús als deixebles a cercar el Regne de Déu (Lc 12,22-53): «No tinguis por, petit ramat, perquè en això s'ha complagut el vostre Pare, a donar-vos el Regne» (12,32). El còdex Beza (cursiva) aclareix que l'objecte principal de la complaença divina és la concessió del Regne. Després d'invitar-los a desprendre's de tot, Jesús els adverteix a mantenir-se desperts: «Que estigui el vostre lloc cenyit amb el davantal i les llànties, enceses, i vosaltres sigueu semblants als homes que esperen el seu senyor per quan torni de noces, de manera que quan arribi i truqui, immediatament li obriran la porta.» El distintiu dels deixebles és el davantal cenyit al lloc, com un criat amatent a servir, i la llàntia encesa, car el Fill de l'home vindrà de nit, quan, després del seu gran fracàs davant la història, gairebé ningú no l'espera: «¡Feliços aquells criats a qui, en arribar, el Senyor trobi vetllant. Us asseguro que se cenyirà el davantal, els farà reclinar a taula i s'avançarà a servir-los.» De «senyor», res de res: el Senyor s'ha fet «criat» i s'ha posat a servir. En el Regne de Déu no hi ha lloc per a honors ni distincions, tan sols la taula parada, per tal de compartir amb els germans. Però el Senyor pot ser que tardi: «I si arribés a la guàrdia vespertina i els trobés així, ho farà; i fins i tot si vingués a la segona i a la tercera guàrdia, feliços són aquests.» Beza, en comptes de dues, enumera tres vetlles, una actitud d'espera sempre activada. «Això ja ho compreneu: si l'amo de la casa sabés a quina hora arriba el lladre, no hauria permès que foradessin la seva casa. També vosaltres estigueu preparats, perquè a l'hora que menys us penseu arriba el Fill de l'home.» Noteu el present, «arriba», en el present de cada persona, i el moment en què es fa present, «a l'hora que menys us penseu»... el trobareu servint a taula amb el davantal cenyit.

aquella ciutat ben fonamentada que té Déu mateix com a arquitecte i constructor. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu, que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar.

Tots aquests moriren en la fe, sense haver posseït allò que Déu els prometia, sinó contemplant-ho de lluny i saludant-ho, i confessant que eren estrangers i forasters en el país.

Al-leluia Mt 24,42a,44

Vetlleu, estigueu a punt,
que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada.

Evangelí Lc 12,32-48

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «No tingueu por, petit ramat: el vostre Pare es complau a donar-vos el Regne. Veneu els vostres béns i distribuïu els diners als qui ho necessiten. Feu-vos bosses que no s'envelleixin, aplegueu-vos al cel un tresor que no s'esgotarà; allà els lladres no s'hi acosten ni les arnes no fan malbé res. On teniu el vostre tresor hi tindreu el vostre cor.

»Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats, que esperen quan tornarà el seu amo de la festa de noces per poder obrir la porta tan bon punt trucarà. Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada. Amb tota veritat passarà a servir-los d'un a un. Feliços si els trobava sempre vetllant, ni que vingués a mitjanit o a la matinada. Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora que el lladre vindria, no hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada.»

Barcelona

Més detalls sobre la visita del Papa

Carme Munté
Barcelona

Una gran expectació va ser la que va despertar la roda de premsa convocada a la Pia Almoina, seu del Museu Diocesà de Barcelona, per informar dels detalls de la visita del papa Benet XVI el 7 de novembre a Barcelona. El cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat del P. Enric Puig, coordinador de la visita, i de Jordi Roigé, responsable de l'estructura informativa, va anar desgranant els detalls de la visita del Papa amb motiu de la consagració de la Sagrada Família.

Enric Puig, el cardenal Martínez Sistach i Jordi Roigé, durant la roda de premsa.

PROGRAMA DE LA VISITA

Dissabte 6 de novembre

21.00 El Papa, acompanyat del cardenal Lluís Martínez Sistach, arribarà a l'aeroport del Prat, procedent de Santiago de Compostel·la

21.45 Arribada a l'arquebisbat de Barcelona, on el Papa passarà la nit

Diumenge 7 de novembre

09.15 Trasllat en papamòbil al temple de la Sagrada Família (l'itinerari resta per concretar)

Per tal de poder saludar totes les persones aplegades per a l'ocasió, el Sant Pare farà algunes voltes a la Sagrada Família en papamòbil.

Posteriorment, accedirà al temple pel carrer de Mallorca, es revestirà a la sagristia i procedirà al ritual d'obrir les portes de bronze del pòrtic de la Glòria, obra d'Antoni Subirachs i on està inscrit el Pater Noster en moltes llengües. Presidits pel Papa, els cardenals i els ministres aniran en processó fins al presbiteri.

10.00 Santa Missa. A l'inici, el cardenal arquebisbe de Barcelona pronunciarà unes paraules de salutació al Sant Pare

Durant l'Eucaristia se celebraran els ritus de la dedicació de l'altar i de l'església. Es cantarà la lletania dels sants i el Papa llegirà la pregària de dedicació. També tindrà lloc la unció de l'altar —un sol bloc de porfir— i de les parets del temple, fonamentalment les columnes, amb l'oli sant consagrat pel bisbe en la missa crismal. Després es farà l'encensament de l'altar i de tota l'església. Els ritus culminaran amb la il·luminació d'aquest altar i aquesta església consagrats ja per al culte i la lloança a Déu Nostre Senyor.

12.00 Rés de l'Àngelus des del pòrtic del Naixement, el mateix lloc on Joan Pau II, 28 anys abans, es va situar durant la seva visita a Barcelona el 7 de novembre del 1982

Un cop finalitzat el rés de l'Ànge-

lus, el Papa es dirigirà en processó fins a l'entrada del temple, on beneirà la inscripció (feta també de porfir) que commemorarà la dedicació del temple de la Sagrada Família perquè les generacions futures en tinguin memòria i constància. Serà aleshores quan el Papa proclamarà el títol de basílica a la Sagrada Família.

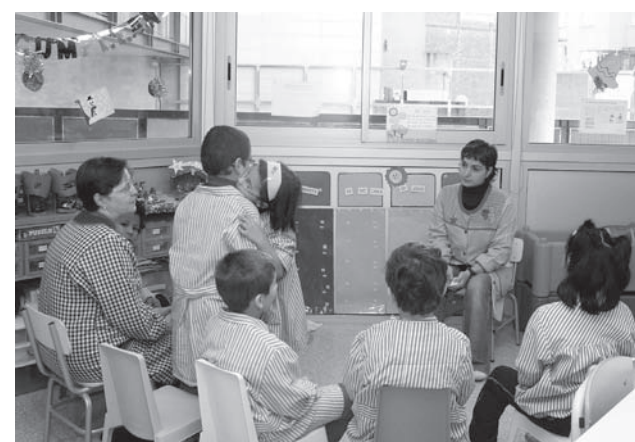
13.00 Dinar a l'arquebisbat amb l'episcopat i el seguici papal

17.15 Visita a l'Obra Beneficosa del Nen Déu

Situada al barri del Guinardó de Barcelona, al passeig Maragall, és una obra beneficosocial de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors dedicada a l'assistència de joves amb síndrome de Down i altres discapacitats. El Papa compartirà una estona amb les famílies d'aquests joves acollits, les escoltarà i pregarà junts en un

acte molt entranyable. L'Obra Beneficosa del Nen Déu, que també té un taller ocupacional i una petita residència a Tiana, té previst de construir-ne una de més gran. Per això, el papa Benet XVI beneirà, des de la mateixa residència del Guinardó, la primera pedra de la nova residència que es construirà a Tiana per acollir joves amb síndrome de Down, especialment quan ja no

poden comptar amb la cura dels seus pares. Visitant aquesta obra, el Sant Pare desitja manifestar el seu interès per totes les institucions de l'arxidiòcesi que treballen al servei de les persones necessitades.

18.30 Cerimònia de comiat oficial a l'aeroport del Prat

A la nova terminal de l'aeroport del Prat, hi haurà el comiat oficial. Les autoritats polítiques estaran encapçalades pels reis d'Espanya, que també hauran assistit a la celebració de dedicació del temple de la Sagrada Família.

19.15 Sortida cap a Roma

20.55 Arribada a l'aeroport de Roma

INFORMACIONS D'INTERÈS

- ✓ Per tal d'afavorir l'assistència dels preveres i dels fidels a la celebració de dedicació del temple de la Sagrada Família, arreu de l'arxidiòcesi de Barcelona se suprimiran les misses del diumenge 7 de novembre al matí, tret de les misses que se celebren als monestirs, als hospitals i a les presons.
- ✓ El temple de la Sagrada Família té una capacitat per a 9.000 persones, però per motius de seguretat l'accés en el dia de la dedicació queda restringit a 7.500 persones. Encara no s'han concretat els criteris pels quals es repartiran les invitacions. El cardenal Lluís Martínez Sistach, això sí, ha dit que es prioritzarà la presència de les parròquies, delegacions, moviments i institucions de la diòcesi de Barcelona, així com de representants de les altres diòcesis catalanes. També es vol que hi hagi una presència significativa de joves, famílies, malalts i discapacitats.
- ✓ Per a totes les persones que no puguin accedir al temple però que no es vulguin perdre aquest esdeveniment històric, s'habilitaran pantalles i cadires a les dues places que envolten la Sagrada Família.
- ✓ El Papa farà servir el català en les seves al·locucions, en la mateixa línia del cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat del Vaticà, durant la seva estada a Catalunya l'abril passat amb motiu de la beatificació a Mataró de Josep Samsó. Segons el cardenal

Lluís Martínez Sistach, ni la campanya electoral ni el dia de les eleccions no coincidiran amb la visita del Papa, alhora que ha remarcat que la visita estarà marcada per l'austeritat econòmica.

- ✓ En dies posteriors a la consagració, es preveu que podria haver-hi una jornada de portes obertes a la Sagrada Família gratuïta per a tothom.
- ✓ A partir del 7 de novembre el culte habitual a la Sagrada Família es farà a la capella del Santíssim, darrere de l'altar major, amb una capacitat per a 500 persones. En les grans ocasions, com en la trobada de joves que procedents d'arreu d'Europa van camí de la Jornada Mundial de Joventut de Madrid 2011, la missa es farà a l'altar major.
- ✓ Atès que les obres és previst que continuïn durant setze anys més, la Sagrada Família continuarà sent un temple en construcció que necessitarà les aportacions econòmiques en forma d'entrades dels milers de persones que la visiten cada any. Caldrà buscar la fórmula per harmonitzar aquestes visites amb les misses que se celebrin de forma habitual a l'interior del temple.
- ✓ Les reunions per abordar els temes que afecten la seguretat en la visita del Papa a Barcelona es duen a terme en diversos nivells, en primer lloc amb els ministeris d'Interior i d'Afers Exteriors del Govern espanyol, i en un segon nivell amb l'Ajuntament de Barcelona i amb la Generalitat de Catalunya.

MATERIALS DE PREPARACIÓ

- ✓ Amb el lema «Amb el Papa a la Sagrada Família» s'han editat en català i en castellà els cartells oficials de la visita, dissenyats per Josep Rom, vicedegà de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna.
- ✓ També s'han editat set catequesis de preparació per a la visita. Tres catequesis són sobre el ministeri de Pere i dels seus successors i que són les que Benet XVI va donar en tres audiències de dimecres a Roma. Dues catequesis són sobre el servent de Déu Antoni Gaudí, i dues més són sobre el temple de la Sagrada Família.
- ✓ Un altre material editat són els punts de llibre en català i castellà amb la pregària feta amb motiu de la visita.
- ✓ Al setembre es posarà en marxa una pàgina web que anirà informant de tots els detalls de la visita del papa Benet XVI. El domini és www.papabarcelona2010.cat

El papat i Barcelona (1)

Primer episodi històric

La diòcesi de Barcelona sempre ha professat una gran veneració i respecte a la seu del successor de Pere. Tanmateix caldria remarcar set episodis dins la seva llarga història en la qual hi ha cent dinou episcopats que van des de Pretextat i sant Pacià (segle IV), fins al cardenal Lluís Martínez Sistach (segle XXI).

Ens referim a: 1/ la intervenció del papa Hilar (a. 465) en la creació de la nova diòcesi d'Ègara; 2/ l'ordenació episcopal del bisbe sant Oleguer i el nomenament de legat pontifici en la croada contra els sarraïns de la Catalunya sud a favor del bisbe sant Oleguer (a. 1123); 3/ el toc d'atenció que féu l'esmentat sant Oleguer al papa Innocenci II, que volia afavorir al rei d'Aragó Alfons el bataller (1134); 4/ l'utòpic projecte del trasllat del papa i la cort pontificia a Barcelona després de la unificació italiana durant el pontificat de Català Albosa (1883); 5/ la concessió del pal·li el 1904 al cardenal Casañas amb el compromís del papa d'atorgar al bisbe de Barcelona aquest honor que el vinculava d'una manera especial a Roma; 6/ celebració del 35è Congrés Eucarístic de Barcelona. El delegat del papa Pius XII fou el cardenal Tedeschini, i el bisbe de Barcelona el doctor Gregori Modrego Casaus (1952), i la visita de Joan Pau II a Barcelona (1982) essent cardenal de Barcelona el Dr. Narcís Jubany; 7/ nomenament de «seu metropolitana» a l'arquebisbat de Barcelona pel papa Joan Pau II a favor del seu arquebisbe Dr. Lluís Martínez Sistach (2004). Propera consagració del

El papa Sant Hilar (19-XI-461; 29-II-468).

temple de la Sagrada Família pel papa Benet XVI el 7 de novembre de 2010. En el mateix dia el temple serà proclamat Basílica.

1. La intervenció del papa Hilar (a. 465) en la creació de la nova diòcesi d'Ègara

Poques diòcesis d'Occident posseeixen —com la d'Ègara— una documentació tan àmplia i fidedigna que n'expliqui els orígens. Ens referim a les actes precises (any 465) d'un concili romà celebrat a la famosa basílica de Santa Maria, la Major, amb la presència del papa Hilar i d'uns cinquanta prelatos.

Gràcies a aquestes actes conciliars, hom pot saber que el 450 la diòcesi de Barcelona fou dividida en fundar-se un nou bisbat: el d'Ègara. Aquest desmembrament el féu el bisbe de Barcelona Nundinari, possiblement amb el consentiment de tots els altres bisbes de la Tarraconense. Sabem que el nou bisbe d'Ègara —elegit i consagrat segons els canons de l'Església— fou un tal Ireneu, abans prevere de Barcelona.

Uns quants anys després —deu— Nundinari morí; en les últimes voluntats del seu testament expressà el desig que el seu successor a la seu de Barcelona fos l'esmentat Ireneu, bisbe d'Ègara. Per tant, aquest bisbe (Ireneu) calia que fos traslladat a Barcelona. O almenys així ho desitjà la majoria dels electors, òbviament, de Barcelona. Tal disposició testamentària i la implícita acceptació fou volguda per part dels bisbes de la Tarraconense amb Ascani, metropolità

de l'esmentada província l'any 465.

Ascani ho explica textualment: «Elsant bisbe de la ciutat de Barcelona Nundinari difunt deixà tot allò que la seva pobresa pogué posseir en benefici del nostre germà Ireneu (bisbe d'Ègara), a qui amb el nostre consentiment havia constituït bisbe en la seva diòcesi (d'Ègara). Aquest últim —continua la carta—, acomplint la darrera voluntat de Nundinari (bisbe de Barcelona), volgué substituir-lo en la seva seu barcelonina en lloc seu».

Es tractava, doncs, de la intromissió d'un bisbe en la seva successió, i si voleu una designació directa i pòstuma, que se saltava la preceptuada participació del poble i del clergat de Barcelona en les eleccions episcopals. Era pràcticament una successió designada («a dit») per un sol bisbe, prescindint de tot el canònic procés electoral. Es tractava, en part, d'un abús en el procediment electoral d'un bisbe. De fet, era pagar amb una elecció episcopal l'amistat o els favors anteriors. I això era «del tot reprobable» tenint presents els canons de la primitiva Església.

Per això, el papa Hilar i el seu concili intervingué exigint que Ireneu tornés immediatament a la seva seu d'Ègara si no volia ésser «separat del cos episcopal i excomunicat de l'Església; calia que el nou bisbe de Barcelona fos elegit pel poble i el clergat d'aquesta diòcesi i que el candidat fos ben vist per Déu i pel poble».

Apunt biogràfic del papa Hilar

En el primer episodi intervingué el bisbe Ireneu d'Ègara i de Barcelona i el papa Sant Hilar (19- XI- 461; 29- II- 468). Aquest Papa era de Sardenya. Fill de Crispí, ardiaca de Roma. Hilar fou legat papal en el fals concili anomenat Latroci-

ni d'Efes (449) en el qual els legats s'oposaren a l'heretgia monofisita acceptada per aquest fals concili. L'ardiaca Hilar en aquella ocasió, en perill d'ésser capturat, es va refugiar en la denominada casa de sant Joan evangelista.

Un cop Papa dedicà una capella a aquest sant al baptisteri del Laterà. A ell també se li atribueix la redacció del famós *Tomus Leonis*, que sintetitzava la doctrina ortodoxa sobre la cristologia. Tot això feia que, per tant, fos el més fort candidat per ser successor de Lleó I el Gran.

Ja Papa, Hilar s'oposà a l'emperador Artemi, que volia donar algunes esglésies als arrians. Presidí a Santa Maria la Major un sínode, del qual en tenim les actes, que són les primeres conservades de concilis romans. En elles ens diu que contestà als bisbes de la tarraconense referent al trasllat d'Ireneu d'Ègara —bisbat— a la seu de Barcelona.

En l'esmentat concili es manifestà en contra de Silvà de Calahorra, que ordenava bisbes a la regió imposats per l'autoritat no eclesiàstica. Recolzà el seu vicari d'Arles per exercir la primacia sobre les Gàl·lies.

Josep M. Martí i Bonet
Director del Museu Diocesà de Barcelona

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS
- RETAULES - IMATGES RELIGIÖSES - MEDALLES
- RESTAURACIONS - MIRALLS
- ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

Urgell

Reforç dels serveis del copríncep episcopal d'Andorra

Mons. Joan Enric Vives nomena un nou equip

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

En un moment històric en què alguns caps d'Estat es distancien de Déu en la seva tasca pública i nombroses institucions proclamen la seva autosuficiència i autonomia respecte de poders aliens a la llei consensuada, els serveis del copríncep episcopal d'Andorra —el cap d'Estat del Principat, que alhora és bisbe d'Urgell, avui l'arquebisbe Joan Enric Vives— es reforcen amb un augment de la seva activitat d'alt nivell i una renovació de la seva estructura.

Si el mes de març passat monsenyor Vives rebia el primer cap d'Estat que visitava oficialment Andorra (concretament el de Portugal, Aníbal Cavaco Silva), el 29 de juliol és l'altre copríncep d'Andorra, el president de la República Francesa, Nicolas Sarkozy, qui va visitar el país dels Pirineus.

Al mateix temps, l'arquebisbe Vives està configurant un nou equip per renovar el capital humà dels serveis coneguts com La mitra. En aquest sentit, el 5 de juliol passat va signar el nomenament de quatre persones per treballar en aquests serveis. Mn.

Cristina Orduña, cap del Gabinet de protocol, signant el nomenament.

Josep Maria Mauri, ja delegat episcopal d'Economia, va ser nomenat adjunt al representant personal del copríncep episcopal, Mn. Nemesi Marquès, amb qui col·laborarà estretament. Per poder

assumir aquesta funció amb més normalitat, ha pres al mateix temps un càrrec de representació: el de vicari general, de manera que ara la diòcesi d'Urgell compta amb dos vicaris generals, ja

que continua en el seu ofici l'actual vicari general i moderador de la Cúria, Mn. Joan Pujol Balcells. Així ho explica la delegada episcopal de comunicació, Cristina Orduña, que precisament va ser designada cap del Gabinet de protocol, mentre que l'advocada Conxita Garcia Moyano va ser nomenada membre dels Serveis Jurídics del Bisbat d'Urgell i del copríncep episcopal.

Tots ells treballaven ja per al bisbat d'Urgell, a diferència del nou cap de gabinet del copríncep i secretari particular del bisbe d'Urgell, mossèn Cinto Busquet, que s'ha traslladat a la Seu d'Urgell per poder fer aquest servei, després d'haver exercit el seu ministeri a l'estranger durant 26 anys, primer al Japó i els darrers set anys, a Roma.

El sacerdot, del moviment dels Focolars i nascut a Girona, considera aquesta nova missió «molt estimulante i bonica, que em crida a servir una Església local i a viure per al meu país des d'Urgell i per a un altre que ja m'estimo, Andorra, al costat de l'arquebisbe Joan Enric, del qual ja estic aprenent moltes coses».

Aquestes quatre persones s'afegeixen a les que ja treballaven per als serveis del copríncep: el seu representant personal, Mn. Nemesi Marquès; el secretari personal, Joan Massa, i tres secretàries (dues a Andorra i una a la Seu d'Urgell).

D'altra banda, el fins ara secretari particular de l'arquebisbe, Mn. Ignasi Navarri, continua com a secretari general i canceller del bisbat. També és rector del seminari diocesà i rector de les parròquies de Ger, Bolvir i All, a la Cerdanya.

Girona

Homenatge a Mn. Josep Maria Barcons

Redacció / Les Preses

Mossèn Josep Maria Barcons i Vila, rector de les poblacions de les Preses i Joanetes, a la comarca de la Garrotxa, va rebre un emotiu homenatge amb motiu del 50è aniversari de la seva ordenació sacerdotal. Homenatge que es va plasmar en les paraules escrites per Joan Corney, en nom també dels feligresos de la parròquia de Sant Miquel de Palau-sacosta, on Mn. Josep Maria Barcons també va deixar una empremta inesborrable «per la fidelitat al compromís sacerdotal, que no es valora per la seva importància humana, sinó pel grau de presència, disponibilitat i amor que s'hi aporta, i més, quan tantes circumstàncies ens angoixen, ens desanimen i ens empenyen a ésser infidels».

En les paraules d'homenatge es va destacar la tasca fidel, senzilla i difícil alhora de molts rectors com Mn. Josep Maria Barcons, seguint el model de sant Joan Maria Vianney. «Els qui "mouen" de veritat l'Església», va dir Joan Corney en les seves paraules d'homenatge, «no són els qui apareixen en les televisions o fan grans discursos, publiquen llibres importants, tenen grans càrrecs, etc., sinó el senzill poble de Déu que prega i treballa en les petites grans coses de cada dia, que està al costat de la gent, que coneix els seus problemes i les seves dificultats diàries, que està al seu costat, que hi dedica més temps del que té... I de tot això vós, mossèn Josep Maria, en sou un exemple». Perquè en Mn. Josep Maria Barcons s'hi reconeix «l'autenticitat d'un esperit que estima Déu i els germans, d'un bon amic de Jesucrist i de la seva Mare, Maria».

«Mai no heu estat un capellà tancat a la sagristia

esperant les ovelles», va prosseguir en les seves paraules, «sinó que heu sabut sortir a buscar aquelles que encara no eren a la cleda. "Encara hi ha ovelles que no són d'aquest ramat i també les he de guiar", va dir Jesús. I vos, mossèn Josep Maria, heu estat i sou un home de comunió, obert a tothom, capaç de congregar en la unitat tot el ramat que el Senyor us ha confiat. Amb el vostre tarannà heu ajudat a superar divisions, a reparar fractures, a suavitzar contrastos i incomprensions, a perdonar ofenses...» (...) «Des d'aquest convenciment, des d'aquesta vivència profunda, el vostre esforç sempre ha anat dirigit a fer de cada parròquia, de cada comunitat religiosa, de cada comunitat cristiana, una casa per a tots. Difícilment podem trobar en vos, mossèn Josep Maria, aquest defecte tan nostrat de deixar-nos portar per la frivolitat de comentaris i de crítiques fàcils, o d'accions poc meditades que poden escandalitzar el ramat».

Gaspar Mora participa en la preparació del Col·loqui Europeu de Parròquies

Víctor Gay / Girona

El santuari de la Mare de Déu dels Àngels, al cor de les Gavarres, va acollir el Mini Col·loqui sobre la parròquia, com a preparació del Col·loqui que a escala europea tindrà lloc al juliol de l'any vinent a Hongria. Va ser convidat a participar en aquestencontre preparatori Mn. Gaspar Mora, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, que va desenvolupar el tema *L'acolliment, signe d'esperança*.

Va situar l'acolliment en el marc de la missió que té encomanada l'Església. Una missió que té una doble vessant, una cap a dintre (comunitats seguidores de Jesús) i una cap enfora, és a dir l'evangelització dels pobles. Segons Mn. Mora «un àmbit de la missió evangelitzadora de l'Església és l'acolliment», que va definir com a «acte d'educació, acte d'amor evangèlic i acte de fe». Va assenyalar Mn. Gaspar Mora que en realitat «evangelitzar és acompanyar».

També va ser present en aquest Mini Col·loqui el bisbe de Girona, que en una breu intervenció es va referir a l'acolliment no pas com «una estratègia, ans al contrari, com una manera de ser en el món, una manera evangèlica, la manera del Bon Pastor».

En el decurs d'aquesta trobada els participants van visitar el conjunt del santuari i els seus entorns, i com a cloenda van participar en la missa a la parròquia del Mercadal de Girona.

Lleida

Ordenació diaconal de Jaume Melcior

El jove, de 31 anys, és tècnic agropecuari

Redacció
Lleida

Ja fa unes setmanes, Jaume Melcior, un jove tècnic agropecuari de 31 anys d'una coneguda i estimada família lleidatana, va portar personalment la invitació: «Us comunico que, si Déu vol, rebré l'ordenació del diaconat de mans del bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, el diumenge 4 de juliol.»

El Jaume havia fet il·lustrar la tarja amb una fotografia de la imatge gòtica de Sant Llorenç, que presideix el retaule de pedra de la seva parròquia lleidatana, la de Sant Llorenç diaca i màrtir, tota ella curulla d'art i història. Quina millor simbologia podia haver triat per a la invitació de la seva ordenació diaconal que aquesta?

Als peus de la tarja, la paraula de Déu: «El qui pretengui ser important entre vosaltres, ha de ser el vostre servidor i el que de vosaltres vulgui ser el primer, que sigui esclau de tots...» (Mc 10,43)

En entrar a la catedral ja es va fer sentir la primera alegria, estava plena de gent, el Jaume l'havia omplert. Tothom, però, esguardava el moment d'iniciar-se la celebració amb un silenci respectuós, sense fer xivarri, actitud aquesta que darrerament no és tan freqüent a les nostres esglésies quan hi ha molta gentada. Era clar que els que hi havien anat eren fidels disposats a participar en la pregària i la joia d'una celebració on un fill de Lleida estava a punt de lliurar-se al servei de Crist i de l'Església, cosa aquesta tampoc gaire freqüent.

La segona alegria va ser trobar-lo a ell, que revestit amb l'alba, somrient i espectant i amb una serenitat que s'encomanava, saludava els mossens i fidels que en aquell moment entraven a la catedral.

A les set en punt d'aquella tarda dominical molt calorosa, amb amenaça de tempesta a l'exterior, va començar la celebració amb la processó d'entrada

Moment de l'ordenació diaconal.

encapçalada pel mateix Jaume, acompanyat per seminaristes i diaques, i una seixantena llarga de mossens en la seva majoria de la diòcesi de Lleida, entre els quals el degà i els canonges de la catedral. També hi havia mossens vinguts d'altres diòcesis com Mn. Jaume Clusa, rector de Saidí, de la diòcesi de Barbastre-Montsó, tot un exemple de germanor en aquests temps que corren entre les dues diòcesis, o el rector del Seminari Interdiocesà de Barcelona, Mn. Norbert Miracle. Tots encapçalats pel bisbe Joan Piris.

En arribar la processó als peus del presbiteri, el Jaume va sortir de la processó per incorporar-se al primer banc de la catedral, a la vora de la seva mare i les seves germanes, i esperar allí la crida que, d'acord amb el ritual, li faria abans de l'homília el bisbe Piris. Pel que fa a les primeres autoritats municipals, hi havia l'alcalde, Àngel Ros, acompanyat per la regidora de Cultura, Montse Parra, que van voler assistir a l'ordenació del Jaume com a representants de la ciutat i alhora també com a amics.

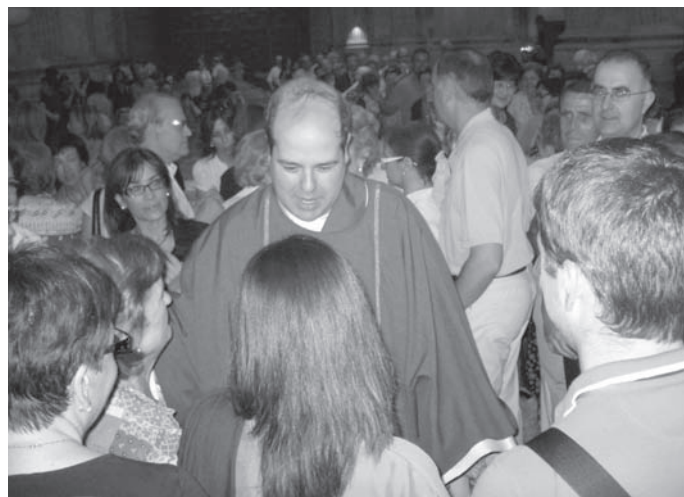
El bisbe Joan Piris, en les seves primeres paraules de salutació, es va referir a la celebració com un motiu d'alegria diocesana, però alhora també viscuda

amb un sentiment de dol per la pèrdua, aquell dia mateix, de dos sacerdots diocesans: Mn. Josep Antoni Brugulat, de 86 anys, i Mn. Martí Martí, de 82. El matí del dilluns es farien les exèquies per tots dos a la mateixa catedral.

Després de la proclamació de l'Evangeli, va arribar la crida del candidat feta pel rector del Seminari, Mn. Jaume Pedrós, i la pregunta ritual sobre la seva idoneïtat que va fer el bisbe Piris, que tot seguit en l'homília va dir: «L'ordenació d'un nou diaca ens situa novament davant d'una realitat ben important: la condició "diaconal" de tota l'Església. Tots els ministeris són constitutivament serveis i no tan sols tasques a complir servicialment. El diaca constitueix un signe sacramental de Crist servent i promou la vocació a servir que és vocació comú a tot el poble de Déu.»

El bisbe va convidar tothom a pregar per ell, acompanyant-lo i agraint la seva decisió lliure i generosa que —per gràcia de Déu— el porta a ser capaç d'oferir la seva vida al servei de l'Església, alhora que va donar gràcies a la seva família per oferir un fill a l'Església.

Arribà tot seguit el moment de l'ordenació, amb el Jaume prostrat a

Jaume Melcior va rebre la felicitació d'amics i familiars.

terra mentre tots cantaven les lletanies dels sants, alguns d'ells propers per lleidatans com santa Teresa Jornet o els beats P. Francesc Palau o el jove màrtir Francesc Castelló. El ritu va continuar amb la imposició de les mans i la pregària d'ordenació que va fer el senyor bisbe. En Jaume ja diaca, revestit pels seus companys diaques amb els ornaments propis —l'estola creuada i la dalmàtica, de color verd—, va rebre de mans del bisbe Piris el llibre dels Evangelis, amb les paraules rituals: «Rep l'Evangeli de Crist, del qual has estat fet missatger; i creu el que llegeixes, ensenya el que creus i practica el que ensenyis.»

I la pràctica la feu ja el Jaume servint com a diaca l'altar, preparant-lo per a la celebració Eucaristia a la vora del bisbe diocesà. Arribà l'hora de la Comunió i en Jaume la va donar en primer lloc a la seva mare i germanes, emocionat i cal dir-ho també, un xic tremolós.

Finalitzada l'Eucaristia el bisbe i concelebrants retornaren a la sagristia. En Jaume no va poder fer-ho, ja que després d'abraçar la seva mare, germanes i demés familiars, tothom va voler felicitar-lo personalment i no van deixar-l'hi anar.

Unes 200 persones assisteixen a l'aplec de les Garrigues

Redacció / El Soleràs

Prop de 200 persones, vingudes de diversos pobles de la comarca, van participar al II Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues, al terme del poble del Soleràs.

L'Aplec va iniciar-se amb la processó dels sacerdots concelebrants des de l'ermita fins a l'exterior, acompanyant la imatge de la Mare de Déu de les Garrigues, fins al lloc preparat per a la celebració de la Missa de l'Aplec.

Enguany fou presidida per Mn. Jordi Piñol, rector de Juncosa de les Garrigues i Els Torms, amb motiu del 50 aniversari de la seva ordenació sacerdotal. Amb Mn. Piñol concelebraren diversos mossens d'aquests pobles garriguencs com Mn. Martí Sandiumenge, de les Borges Blanques; Robert Louan, de Castellidans i l'Albagés; Josep Maria Cebrià, de Llardecans, i el salesià P. Àngel Alegre, rector del poble amfitrió, Grenyana de les Garrigues.

En acabar la missa, Jaume Casañé, promotor de l'ermita i de l'aplec, va entregar una placa a Mn. Jordi Piñol amb motiu de les seves noccs d'or sacerdotals i en record de la jornada viscuda als peus de la Mare de Déu de les Garrigues. El cant dels goigs va donar cloenda festiva i mariana a la diada. L'Aplec va continuar tot seguit al pavelló del poble del Soleràs, on va tenir lloc una dinar de germanor.

La flamant ermita de la Mare de Déu de les Garrigues va ser inaugurada

i beneïda el 8 de setembre de l'any 2008, festa a casa nostra de les Marededeus Trobades, amb una missa que va presidir el vicari general d'aleshores, Mn. Joan R. Ezquerria.

L'ermita havia estat una iniciativa particular de la família Casañé de Lleida, encapçalada per en Jaume Casañé, propietari de l'empresa de gelats Glas, que va treballar gairebé dos anys en la seva construcció. Es va construir en una finca propietat de l'esmentada família al terme anomenat els Rasos, situada a

uns quatre quilòmetres del poble del Soleràs, tocant els termes municipals del Cogul, l'Albagés i els Torms. Tota de pedra, amb un estil propi i tradicional, acull la imatge de la nova advocació de la Mare de Déu, de la qual és autor l'escultor targarí Josep Roca.

Amb la celebració del segon Aplec s'ha constatat que poc a poc la Mare de Déu de les Garrigues i la seva ermita del Soleràs estan arrelant amb força en la comarca, en els seus pobles i la seva gent.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Reconeixement a empreses amb valors

El Grup d'Entitats Catalanes atorga els XIV Premis Família

Mònica García
Barcelona

Rebre un guardó sempre és un motiu de satisfacció, i més encara quan s'hi reconeix una tasca que repercuteix en el bé de la societat en temps de crisi. Per sobre d'allò purament professional, el Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la Família va atorgar el 8 de juliol passat els XIV Premis Empresarials i Institucionals «Família» 2010. El president del jurat i del GEC, Daniel Arasa, va declarar que «els premis d'aquest any mostren com, malgrat la crisi econòmica, hi ha empreses que tiren endavant en el seu esforç perquè els seus treballadors puguin conciliar la vida laboral i familiar, o donar un contingut social a les seves actuacions més enllà dels aspectes de producció».

Les cinc empreses i institucions premiades enguany han estat: Gas Natural Fenosa, Corporació Alimentària Guissona, Copesco & Sefrisa, Associació Benestar i Desenvolupament i la Universitat de Cantàbria. La Dra. Consuelo Arranz, vicerectora de la universitat càntabra, es va mostrar molt satisfeta pel guardó i va assegurar que, essent una universitat pública al servei de la societat, el suport a la conciliació laboral i familiar és fonamental. La Universitat de Cantàbria, va explicar la Dra. Arranz, ha anat posant des de l'any 2004 mesures per a la conscienciació laboral i familiar a favor dels seus 1.774 treballadors: una escola infantil per a nens de 0 a 3 anys, un campus infantil durant el període de vacances per a nens d'entre 3 i 14 anys, i un campament d'estiu la primera setmana de setembre. A més, durant el curs escolar, pares i fills poden gaudir plegats a l'Escola de Patins o l'Escola de Pintura. Pràcticament totes les activitats es duen a terme en les mateixes instal·lacions del

Mònica García

campus universitari. La vicerectora de la Universitat de Cantàbria va assegurar que totes aquestes iniciatives més innovadores han tingut un gran èxit entre el personal docent, investigador, d'administració i de serveis.

En favor de les persones

Una altra de les entitats premiades ha estat la Corporació Alimentària Guissona, que compta amb una plantilla de 3.000 treballadors, dels quals un 43% són estrangers. A la dècada dels setanta, la Corporació va acollir andalusos, gallecs, castellans..., segons va explicar Antonio Condal, com a representant de l'entitat ilerdenca. Avui continuen fent el mateix amb treballadors d'altres nacionalitats contractats en origen. Actualment conviuen al poble de Guissona 30 nacionalitats: romanesos, ucraïnesos, senegalesos,

búlgars, marroquins, colombians... «Quan el 1959 el nostre president Jaume Alsina va crear l'empresa, ho va fer amb una ment oberta, disposat a acollir tothom i amb la idea de treballar amb la gent del camp quan tots decidien emigrar a Barcelona. Per això en 50 anys Guissona ha passat de tenir 1.500 habitants a tenir-ne 6.500». La Corporació posa a disposició dels seus treballadors un conjunt de serveis a través d'una gestoria interna: renovació de permisos de residència, reagrupament familiar, homologació del permís de conduir i títols acadèmics. També facilita la possibilitat de comprar o llogar habitatges. «Hem construït 400 pisos, però tampoc no regalem res», precisa Antonio Condal, «cerquem el preu just i el més baix possible». L'entitat de la comarca de la Segarra també s'ocupa de formar els seus treballadors. Ha promogut, mitjançant un conveni amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, cicles formatius en horaris nocturns compatibles amb la jornada laboral. «Alguns immigrants ja són encarregats o autònoms», assegura Condal. La Corporació Alimentària Guissona també ha tingut l'audàcia de crear un centre mèdic gratuït per als seus treballadors i un centre de salut a través de la seva pròpia Fundació. «Si hi ha feina, educació, salut i habitatge no hi ha problemes ni conflictes perquè tothom treballa bé», conclou el representant de l'empresa premiada, «tot i que haguem de canviar de mentalitat i gestionar cada dia la diversitat i la multiculturalitat».

Gas Natural Fenosa va rebre el guardó Acció Social Familiar per les seves mesures de suport a diferents organitzacions socials i el Pla Família per a inserció de discapacitats. Associació Benestar i Desenvolupament també va obtenir el premi Acció Social Familiar pel seu programa Preinfant de prevenció al maltractament infantil, amb ajuda a dones embarassades en situació de risc i a nens petits fins als 3 anys. Finalment, Copesco & Sefrisa va rebre el premi Conciliació de Vida Laboral i Familiar per una bateria de mesures per ajudar els treballadors a conciliar vida laboral i familiar en una PIME.

«És important que el sentit social o el mecenatge a favor de persones i institucions que treballen per les persones i famílies no decaigui al si de l'empresa», va concloure el president del GEC, Daniel Arasa, «i com que una conjuntura com l'actual descarta millores salarials, aquesta pot ser una bona oportunitat per estudiar i posar en marxa polítiques de conciliació de la vida laboral, personal i familiar».

«Una conjuntura com l'actual pot ser una bona oportunitat per estudiar i posar en marxa polítiques de conciliació de la vida laboral personal i familiar»

La bona notícia

Vida comunitària en harmonia amb la natura

Francesc Gamissans

A la població holandesa de Stoutenburg s'ha iniciat un projecte de comunitat cristiana ecològica l'objectiu de la qual és millorar la relació entre l'home i la natura, perquè, como ja se sap, aquesta relació es veu seriosament deformada per tot arreu.

Conegut amb el nom de Projecte Ecològic Franciscà, la iniciativa es basa en la convicció que la relació entre les persones i el medi ambient pot ser canviada i renovada radicalment, sobretot si aquest esforç té com a base una espiritualitat que respecti les criatures i el seu Creador. L'espiritualitat de sant Francesc i santa Clara d'Assís és la veritable font i inspiració del disseny ecològic holandès.

Formen part d'aquesta nova proposta ecològica membres d'una comunitat cristiana d'adults i joves que viuen l'espiritualitat franciscana amb una barreja equilibrada d'activitats i de reflexió o meditació, de moments de companyia i d'altres de recolliment

personal. Ocupen i mantenen una casa de camp, equipada amb austeritat, on es respecta el medi ambient en tot. Els socis o residents conreen verdures i fruites en un hort ecològic, on no fan servir cap tipus d'insecticides químics artificials. Es respecten i protegeixen els prats i els boscos dels contorns, sempre segons la severa normativa ecològica del país.

A més, la comunitat ofereix la possibilitat a qui ho desitgi de viure en aquesta experiència durant un període de temps més curt, com per exemple, un parell de setmanes. S'organitzen activitats i cursos que tracten, d'una banda, del medi ambient i de l'ecologia, i de l'altra, de l'espiritualitat franciscana. Cada any s'inscriuen com a col·laboradors un centenar de voluntaris. La Fundació Projecte Ecològic Franciscà és responsable dels objectius i les despeses materials de l'entitat. Per això, es confia en els donatius personals i col·lectius. Més informació a: www.stoutenburg.nl.

La Doctrina Social de l'Església i l'economia (9)

Doctrina Social de l'Església i globalització

Lluís Bertran i Saura
Advocat i MBA per ESADE

La globalització és un procés d'interconnexió financera, econòmica, social, política i cultural d'àmbit planetari, accelerada per les tecnologies de la informació i la comunicació, amb un gran potencial per fomentar el benestar econòmic i promoure les relacions humanes.

En aquest sentit, podríem dir ja d'antuvi que la globalització és una vocació de la Doctrina Social de l'Església (DSE), en tot allò que suposa un impuls unificador de la família humana, la possibilitat de major creació de riquesa, i de distribuir-la de forma més justa entre totes les persones del món. És també una oportunitat per a l'intercanvi cultural, per a l'enriquiment espiritual, i una passa endavant cap a una humanitat en comunió.

Ara bé, la DSE, ahora, adverteix que únicament una globalització que tingui l'ésser humà i la seva dignitat com a referència durà la família humana a quotes més grans de cohesió i benestar. Dit d'una altra manera: una globalització economicista, que només vetlli pel guany immediat, que no respecti les diferents cultures, que utilitzi la persona com a mitjà i no la concebi com a fi, que doni preeminència a les finances sobre la producció, que prescindeixi dels principis de solidaritat i de subsidiarietat, que potenciï l'economia virtual sobre la real, que imposi els macroprojectes de tal manera que deixi sense espai els microprojectes, que estengui el relativisme moral a través dels mitjans de comunicació de masses, que no tingui en compte totes les dimensions de l'ésser humà, i que augmenti les diferències entre una minoria cada cop més rica i una majoria cada cop més empobrida, aquesta globalització portaria a la destrucció de la família humana i fóra absolutament contrària a la nostra dignitat de persones.

Per tant, la globalització, segons la DSE, és una gran oportunitat per a la Humanitat si s'orienta en la direcció de la comunió universal, i una gran amenaça si pren el camí de l'intercanvi salvatge i les finances especulatives, i de l'obsessió en la maximització instantània i excoent del benefici.

Per a la DSE, la globalització ha d'entendre's com un procés socioeconòmic, però sobretot cultural i humà; i considera que hem d'esforçar-nos per afavorir una orientació cultural, personalista i comunitària, oberta a la transcendència, del procés d'integració planetària. Per treure el millor d'aquest procés globalitzador, caldrà disposar d'una regulació global bàsica consensuada per tots els pobles de la Terra, en la línia de la Carta de Drets fonamentals de la Unió Europea, que es fonamenti en aquells trets essencials presents en tota cultura i que anomenem llei natural. Ahora, caldrà reforçar el paper de les institucions internacionals, de les autoritats i tribunals d'àmbit global, per tal que la implementació d'aquesta regulació sigui un fet.

De la mateixa manera que l'Eco-

«Cal revisar profundament el sistema financer mundial i adaptar les institucions internacionals a les exigències del món actual»

nomia Social de Mercat demana una regulació del lliure mercat per tal que doni els millors fruits de què és capaç, sense caure ni en l'economicisme, ni en la massificació, ni en la proletarització, aprofundint en una economia amb valors, moral i humana, compatible amb una societat cohesionada; la DSE considera necessària una regulació de la globalització per tal de garantir que aquest procés ofereixi un balanç clarament positiu quant al grau de desenvolupament humà, la creació i redistribució justa i equitativa de la riquesa, el sorgiment d'una societat global sense bosses d'exclusió social ni de pobresa, amb un nivell òptim de solidaritat i de subsidiarietat, i centrada en la dignitat de la persona i el valor de la vida, fonaments d'una cultura veritablement humana.

L'economia i les finances han de ser utilitzades de manera ètica per crear les condicions adequades per al desenvolupament de l'home i dels pobles. Tot el sistema financer ha de tenir com a finalitat el sosteniment d'un veritable desenvolupament. Els agents financers han de redescobrir el fonament ètic de la seva activitat. Cal revisar profundament el sistema financer mundial i adaptar les institucions internacionals a les exigències del món actual. Les finances han d'estar al servei del treball

i de l'economia real.

Alhora, la DSE també aposta per una globalització respectuosa amb el medi ambient. L'aliança entre l'ésser humà i el medi ambient ha de ser reflex de l'amor creador de Déu, del qual procedim i cap al qual caminem.

La globalització demana un ordenament internacional que estableixi un ordre social que relacioni les esferes moral, social, política, econòmica i civil, tal com ja preveu l'Estatut de les Nacions Unides.

En resum, per a la DSE, la globalització és un fenomen multidimensional i polivalent que ha de ser comprès en la diversitat i en la unitat de totes les seves dimensions (en cap cas, com una qüestió exclusivament econòmica), i que cal orientar en termes d'humanitat, comunió i participació.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 117€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 117€
per any

☐ Dos pagaments semestral
de 58,50€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Celebració de Sant Cristòfol

Molts ciutadans van portar a beneir els seus vehicles

Josep Capdevila
Barcelona

El dia 10 de juliol el carrer del Regomir de Barcelona va celebrar la festivitat de Sant Cristòfol amb la tradicional benedicció d'automòbils, que se celebra des del 1907.

Des de l'edat mitjana es va estendre per arreu d'Europa la creença que tothom que veiés la imatge de sant Cristòfol seria preservat de mort violenta o sobtada i s'assegurava als seus devots de morir sota teulat. És per aquesta raó que a principis del segle XX es va considerar que era adient posar els automobilitistes sota la protecció de sant Cristòfol.

Aquest any també molts ciutadans, tant per devoció com per tradició, van voler apropar-se a la capella del carrer del Regomir per fer beneir el seus vehicles i rebre els tradicionals brins d'espígol.

Agustí Codinach

Moment de la benedicció de cotxes.

Amb motiu de les obres que l'Ajuntament està fent a l'immoble on està ubicada la capella i que suposarà l'ampliació del Centre Cívic del Pati Llimona i la creació d'un espai museístic amb la restauració de la muralla i les restes arqueològiques que es troben a prop de la porta romana del Regomir, aquest any les celebracions de l'Eucaristia es van haver de celebrar a la basílica de Sant Just i Sant Pastor.

La benedicció es va fer en un altar provisional davant mateix de la capella amb una bella imatge de sant Cristòfol cedida per Mutual de Conductors.

Al migdia es van concentrar a la plaça de Sant Jaume uns trenta-cinc cotxes històrics pertanyents al Motor Club Girona i organitzats per Mutual de Conductors, i van desfilar per davant de la capella per rebre com cada any la benedicció i l'afecte dels veïns i visitants.

Si Déu vol el proper any les obres s'hauran acabat i la capella podrà rebre com sempre els fidels que vulguin pregar una estona en un lloc tan emblemàtic de la Barcelona vella.

106.6 Barcelona

93.7 Catalunya Central

100.6 Tarragona

90.1 Tortosa

96.8 Garraf

91.3 Vic

103.4 Girona

91.5 Lleida

104.4 La Cerdanya

105.0 La Seu d'Urgell

107.5 Andorra

✶ RàdioEstel

Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

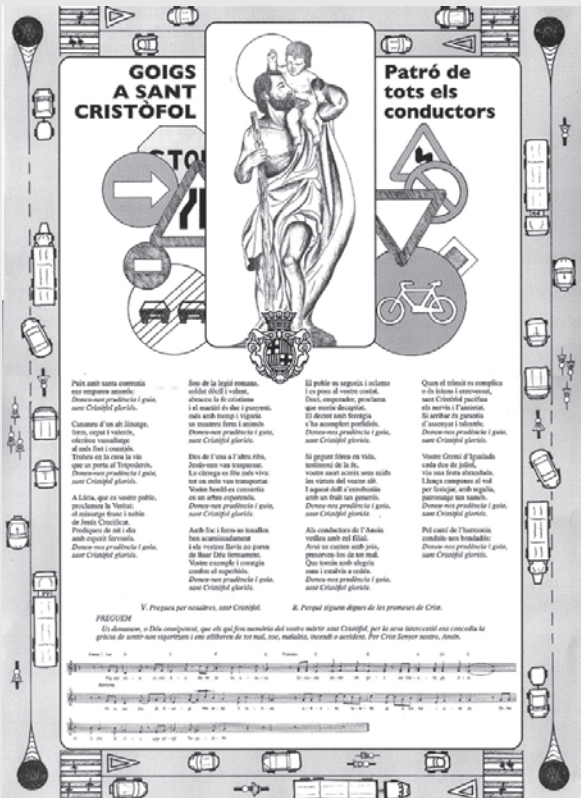
RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»

Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Nous Goigs al patró dels conductors de l'Anoia

La Delegació diocesana de la Pastoral del Trànsit del bisbat de Vic ha editat amb motiu de la festa de Sant Cristòfol, patró del Gremi de Conductors de l'Anoia, uns nous Goigs, impresos a Gràfiques Diac de Vic. L'autor de la lletra és el poeta Lleonard del Rio i Campmajó, i la de la música la professora Coni Torrents i Gubianes. Han estat il·lustrats per Enric Cuadras Oliva. Aquesta edició ha estat promoguda per Mn. Pere Roig Canton, delegat diocesà de la Pastoral del Trànsit, que és l'autor de l'apunt que es publica al dors del full, en el qual conta la llegenda del sant màrtir. Aquests Goigs van ser estrenats el dia de la festa —10 de juliol— per la Coral de Santa Maria d'Igualada, en el transcurs de la missa solemne celebrada a l'arxiprestal basílica igualadina. Aquesta eucaristia va ser presidida per Mn. Josep Massana Cortina, arxiprest i rector de les parròquies de Santa Maria i de la Soledat.

Llibres

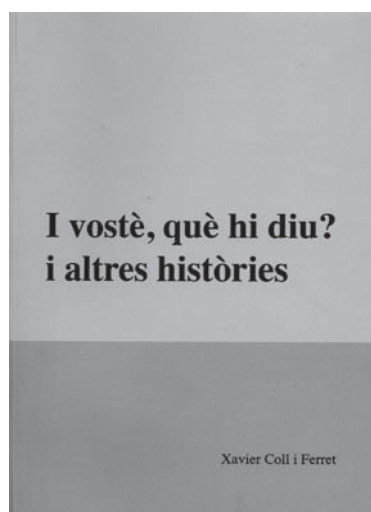
Nous desafiaments per a l'Església

En el context actual, en un món que es troba immers en un encreuament particular, l'Església s'enfronta a desafiaments nous. El teòleg Agenor Brighenti, director de l'Institut Teològic de Santa Caterina, al Brasil, aposta decididament en aquest llibre per una renovació sense por. Això no obstant, les noves respostes, a més de dependre de les noves preguntes, impliquen també l'atreviment de crear de nou, cosa que només és possible obrant en la veritat.

Agenor Brighenti, *La Iglesia perpleja. A nuevas preguntas nuevas respuestas*. PPC, Col·lecció GS, 158 pàg.

Reflexions d'un sacerdot

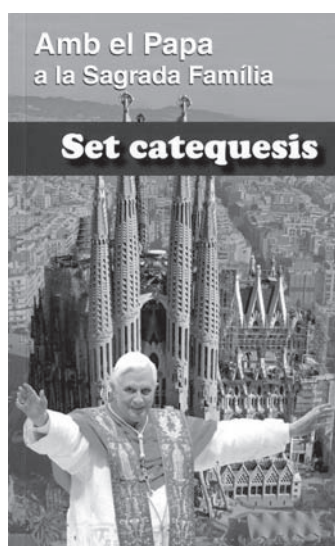
Recopilació d'articles, cròniques i reportatges del sacerdot Xavier Coll i Ferret (Ripoll, 1936) apareguts al Full Diocesà de Vic i en altres publicacions locals. L'obra tracta de coses humanes i divines, del que es parla tant a l'església com a la plaça, amb un estil molt personal, incisiu, directe i breu, guarnit sovint amb brillants pinzellades poètiques que fan d'aquesta lectura un motiu per a la reflexió i el diàleg.

Xavier Coll i Ferret, *I vostè, què hi diu? i altres històries*. Editorial Diac, 2010, 237 pàg.

Una visita històrica

Com a preparació per a la visita del papa Benet XVI a Barcelona, l'arquebisbat ha editat uns materials adreçats a tots els fidels que desitgin viure més profundament aquest esdeveniment històric. L'obra recull un seguit de catequesis sobre el ministeri del Papa, successor de Sant Pere, sobre el servent de Déu, Antoni Gaudí i sobre el temple de la Sagrada Família. L'objectiu és que la visita del Papa doni els màxims fruits espirituals i pastorals.

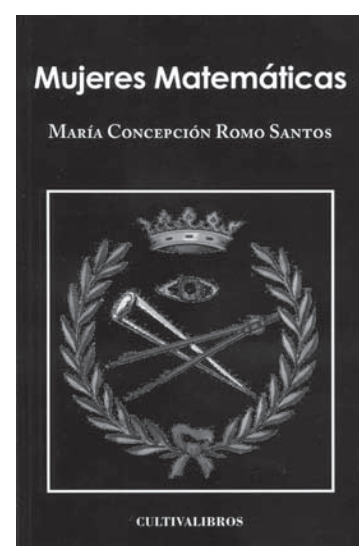
AA.DD., *Amb el Papa a la Sagrada Família. Set catequesis*. Arquebisbat de Barcelona, 2010, 108 pàg.

Matemàtiques en femení

La catedràtica d'àlgebra M. Concepción Romo repassa en aquesta obra la biografia de les dones matemàtiques conegudes des de l'antiguitat fins a la primera meitat del segle XX. El llibre s'acaba convertint en un petit homenatge a dones que no només han estat grans científiques, navegant moltes vegades contra corrent, sinó que sovint han hagut de fer compatible la seva passió matemàtica amb el seu paper de filles, esposes i mares.

María Concepción Romo Santos, *Mujeres matemáticas*. Cultiva Libros, 2010, 151 pàg.

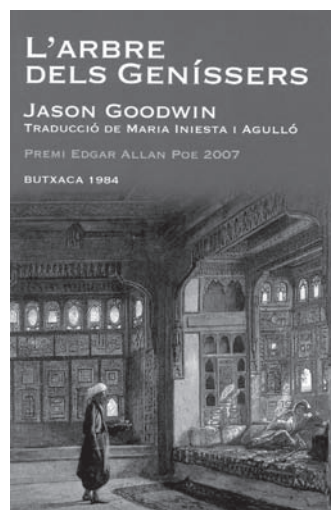
Autobiografia d'un llibre

Amb un llibre com a inusual protagonista de la seva darrera novel·la, l'escriptor Paul Desalmand ens introdueix en l'apassionant món de la tinta impresa. Llibreries, propietaris, biblioteques i converses nocturnes amb altres textos marquen una vida que té com a objectiu principal el de ser literalment «devorat». La mort, però, en forma de gran trituradora de paper, sempre estarà a l'aguait com a signe del destí sovint ineludible de la producció literària.

Paul Desalmand, *Les desventures d'un llibre vagabund*. Editorial Empúries, Col·lecció Narrativa, 2010, 140 pàg.

Conspiracions a l'imperi otomà

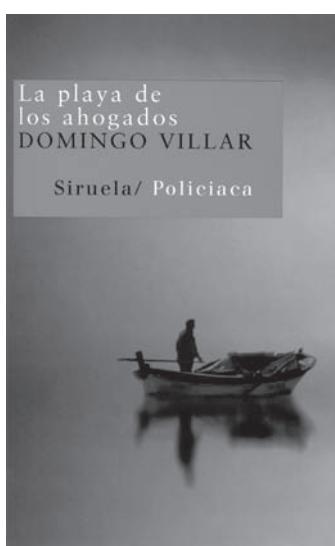
Escrita amb una prosa àgil i enginyosa, que ha merescut l'elogi de la crítica, aquesta novel·la històrica i detectivesca traduïda a 30 idiomes transporta el lector a les conspiracions de l'Istanbul del segle XIX. L'obra presenta un ampli llistat de personatges, que, envoltats de sensualitat i decadència, experimenten perilloses intrigues polítiques i personals. Però els més foscos de tots són els genissers, els soldats d'elit de l'imperi otomà.

Jason Goodwin, *L'arbre dels genissers*. Butxaca 1984, 2010, 427 pàg.

Novel·la policíaca amb aires mariners

La consolidació com a escriptor de Domingo Villar es confirma amb la seva segona novel·la policíaca, *La playa de los ahogados*, que protagonitza de nou el solitari i melancòlic inspector Leo Caldas. El cas que aquesta vegada té a les mans és el d'un mariner el cadàver del qual, amb les mans lligades, apareix un dia a la vora de la platja. Per investigar-ne la mort, el protagonista se submergeix en l'ambient mariner d'un poble reticent a desvelar les pròpies sospites.

Domingo Villar, *La playa de los ahogados*. Ediciones Siruela, Col·lecció Nuevos Tiempos, 2010, 445 pàg.

Reconstruint la llegenda de Sant Jaume

Fent servir com a escenari de la seva tercera novel·la el periodisme del final del franquisme, la periodista i escriptora Sonsoles Ónega du el lector per un camí literari a mig camí entre la realitat i la ficció. En el marc emblemàtic de Santiago de Compostel·la, en una ciutat de pedres mil·lenàries, *Encuentros en Bonaval* ens introdueix en la tradició literària d'una terra com la gallega, tan marcada per l'estereotip de les *meigas*.

Sonsoles Ónega, *Encuentros en Bonaval*. Ediciones Temas de Hoy, 2010, 253 pàg.

Crítica literària

S'allunya el blau

El maneig del rem és saber agafar una ploma. En efecte, procurar escriure, pausadament, sense marejar-se. D'això es tracta donar voga, és a dir, que els remadors tinguin un ritme pausat i gens aleatori; però, per descomptat, que la barca arribi a bon port. I en aquest sentit, doncs, casar les paraules amb l'aigua salada és tan sols a l'abast d'aquells mariners que s'han vist obligats a bufar les veles quan no hi havia vent a l'aire i calia abrigar-se —sí o sí— entre els braços dels espigons de formigó, o bé no llevar l'àncora i clavar la destrat al buc de la nau, i caure al fons marí; per tant, en l'oblit, a voltes massa aigualit.

I encara que tots els rius del món desemboquin al mar, no n'hi ha cap que faci impertorbable el caràcter del mar. I és que, bo i sent prudent, la prudència no t'eximeix que no puguis no cometre errors. Saps d'algú que sigui capaç de deixar fluir les coses des del cim de la muntanya fins a la llera del rierol, com si res? Saps d'algú que hagi après a pensar tal com pensa l'aigua? Jo sí, es tracta de Carles Duarte (Barcelona, 1959).

Amb *S'acosta el mar* (1984-2009), el poeta, que no té por que s'apaguin les llums del firmament, relata la profun-

CARLES DUARTE I MONTSERRAT
S'acosta el mar
Edicions 3i4, 2010, 752 pàg.

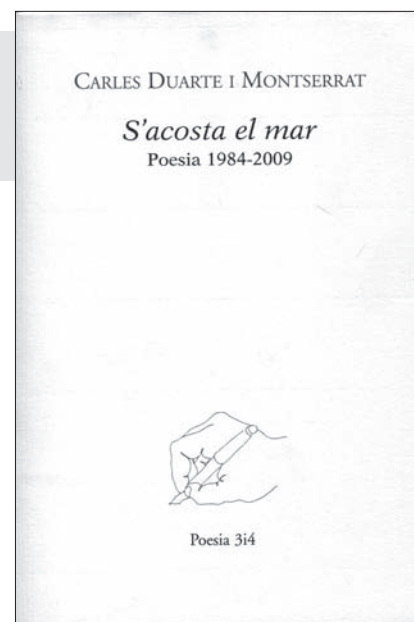
ditat de la vida i es desdii del romanticisme estèril. Duarte es despulla la pell i es presenta, en cadascun dels vint-i-un llibres de poesia que compila en aquest poemari, com una boia que sura per sobre del gran llac. Observa, veu i contempla. I quan pot, es predispone a ser picada i que, ben aviat, el pescador la retiri, canya amunt, i en tregui una mirada en comptes d'un peix de l'ham, i la guardi dins del sarró; estem parlant d'un antiquari que col·lecciona vicissituds tractades amb miraments.

Epicuri de mena, canta a la vida sense deixar de voler escoltar les orenetes fins i tot quan ja no s'és primavera: la desgrana, rabiosament, en veu alta. Per aquest motiu, la seva obra és la d'un naturalisme objectiu, que configura la realitat com una correlació de successos que es miren al mirall i cal cloure'ls en versos, tal com han succeït. No en va, recordem les paraules de l'escriptor francès Guy de Maupassant: «El nostre

llast vital prové, sobretot, del fet que estem sols i tots els nostres actes i esforços tendeixen a fugir d'aquesta solitud.» El seu jo no és absolut, sinó un jo que, havent-se descrit, demana, a propòsit, que les altres contingències del planeta blau es descriguin, expliquin quin és el paper que han vingut a representar sobre la superfície, o sota d'aquesta; «S'estén la vida / a la terra i al mar, / als indrets més inhòspits, / més enllà d'on els ulls ens mostren l'univers».

I era un altre fill dels dominis de Carlemany, Émile Zola, que afirmava impudicament que «la bellesa és un estat d'ànim». Potser per això que, quan llegim a Duarte, ens imaginem que Jacint Verdaguer i ell comenten la jugada, d'un partit que mai s'acaba, i que cal mirar-lo de fit a fit per tal de testimoniar com la formiga es diu que ella no és absurda i que té un rol, una opció personal més enllà de guanyar-se la nòmina al formiguer; ella, si vol, pot

Maiol Sanaüja
www.maiol.cat

preguntar-se: «On dormen els somnis?», o, tot conversant amb l'abella, que també ha acabat la jornada laboral i que ara fa estiraments de les ales, arriben a una conclusió: «La mort és un nom lent que el meu cos aprèn a pronunciar». Per sort, em consola saber que el vaivé de les onades no morirà mai.

Crítica teatral

Els fantasmes de cals Wittgenstein

ALMUERZO EN CASA DE LOS WITTGENSTEIN, de Thomas Bernhard.
INTÈPRETS: Àngels Bassas, Carmen Machi i Mingo Ràfols.
DIRECTOR: Josep Maria Mestres.
Teatre Romea. Barcelona.
Fins al 15 d'agost.

La flaquesa de Thomas Bernhard (Herleen, Països Baixos, 1931 - Ohlsdorf, Àustria, 1989) per Ludwig Wittgenstein ve de lluny i està relacionada amb l'amistat que el dramaturg mantenia amb Paul Wittgenstein, nebot del filòsof. El 1982, Thomas Bernhard va escriure el relat *El nebot de Wittgenstein*. Una amistat, publicat en català per Empúries el 1985, en traducció de Josep Murgades.

En l'obra *Almuerzo en casa de los Wittgenstein*, el dramaturg recrea la relació que Ludwig Wittgenstein hauria tingut amb les seves dues germanes, dues actrius sense gaire excel·lència. L'espai temporal de l'obra se centra en el retorn que Ludwig fa a casa després d'un temps de rehabilitació al manicomí d'Steinhof, un centre sanitari de Viena. Ilse Ritter (Àngels Bassas) és la

Àngels Bassas, Carmen Machi i Mingo Ràfols.

germana més frívola, alegre, comprensiva amb els alts i baixos de Ludwig; Kirsten Dene (Carmen Machi) és la germana que s'aferra a la tradició de la casa pairal, que vetlla per alimentar i vestir el germà, que li copia a màquina els escrits filosòfics ni que no n'entengui un borrall, però que li recorda els orígens i el passat que li pesen com una llosa en el seu interior. Pert Voss (Mingo Ràfols) és el nom que Thomas Bernhard dona al protagonista, Ludwig

Wittgenstein.

Les dues hores i mitja del discurs transcorren en el saló principal de la mansió pairal. Una escenografia de gran brillantor, de brocater de cinc estrelles, pur modernisme vienès —mobiliari i vitralls que coincidiran després en el temps amb el modernisme català—, amb un rellotge de peu, un gramòfon, els quadres dels retrats dels membres més importants de la família penjats a la paret, un armari-vitrina per a la

vaixella, butaques de braços, algunes cadires entapissades i una llarga taula central que engrandeix la distància que hi ha entre els tres germans.

Atenció a aquests elements paral·lels perquè la posada en escena d'aquest «dinar» a casa dels Wittgenstein no en desaprofita cap: quadres que van d'un pany de paret a una altre; la vaixella que es fa miques; el rellotge de paret convertit en un protagonista més; el gramòfon amb la música que amanseix la fera; i els plats d'un dinar que no alimenta gaire Ludwig fins que s'empassa, en un temerari risc teatral, un parell de senyors bunyols fregits, uns típics i odiats *braten krapfen* austríacs que proporcionen el to àlgid de l'esquizofrènia de Wittgenstein.

Thomas Bernhard no ha estat mai un autor senzill. Però una estisorada dels tres quarts inicials no li farien cap mal. En el fons, no cal esperar una versió reduïda del *Tractatus Logico-Philosophicus*, ni les idees *De la certesa*, sinó una visió de la vida més íntima, que deixa al descobert les obsessions, les bogeries i les grans idees que van perseguir Ludwig Wittgenstein (Viena, 1889 - Cambridge, 1951), un austríac de família burgesa industrial, d'origen jueu i investigador del llenguatge que Thomas Bernhard mitifica. Per això aquesta sembla una obra de fantasmes, però de fantasmes de carn i os, que sempre són més creïbles.

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ENRIC FRIGOLA, CAP DE PROGRAMES DE RÀDIO ESTEL

«Volem ser un referent en el panorama radiofònic català»

Carme Munté

Són 46 anys en el món de la ràdio i la televisió els que s'acumulen en el bagatge professional d'Enric Frigola (Peratallada, Baix Empordà, 1946). Potser alguns el recorden com a presentador de *La legió d'honor* a Ràdio Espanya, o perquè va fer el primer informatiu de la ràdio en català després de la postguerra. Altres potser el van seguir a Ràdio 4 amb els programes *Temps obert* o *Mainada*, pel qual va rebre el primer Ondas que es concedia a un programa fet en català. Durant 12 anys a Televisió Espanyola va tenir ocasió de posar-se davant de les càmeres però també darrere com a cap de programes. Des del Centre de Sant Cugat va ser el responsable de la programació infantil i juvenil de Televisió Espanyola en una època en què va poder desenvolupar en format televisiu la seva vocació primera de mestre d'escola. Enric Frigola, Creu de Sant Jordi, després de sis anys a Catalunya Ràdio afronta des de l'1 de maig una nova etapa com a coordinador general i cap de programes de Ràdio Estel, on també exerceix funcions de gerent.

Després d'haver treballat en mitjans com TVE o Catalunya Ràdio, per què ara ha optat per una emissora com Ràdio Estel?

Vaig sortir de Catalunya Ràdio a mitjans del 2009 i, si bé no descartava la possibilitat de tornar a la ràdio, el que tenia clar era que si ho feia havia de ser en una ràdio de format més reduït per tal de prioritzar en la meua feina de gestor la proximitat, el tracte humà i el contacte directe amb els treballadors, valors que per a mi són molt importants. Quan el director de

Ràdio Estel, Jaume Aymar, em va oferir la possibilitat d'incorporar-m'hi, m'ho vaig pensar una mica, perquè tenia dubtes de si realment podia aportar alguna cosa, però al final vaig acceptar la proposta. En la meua decisió també hi va influir l'amistat i la relació que vaig tenir fins al moment de la seva mort amb el bisbe Joan Carrera, gran impulsor de Ràdio Estel.

Ràdio Estel ocupa un lloc propi en l'actual panorama dels mitjans de comunicació?

El té. Un lloc que s'ha anat consolidant durant els seus 15 anys d'història. M'agradaria posar el meu granet de sorra perquè aquesta consolidació esdevingués referència. D'altra banda, Ràdio Estel depèn de la Fundació Misatge Humà i Cristià i jo, que sempre he intentat aplicar en la meua vida els valors del cristianisme, cosa gens fàcil, em sento molt identificat amb l'esperit d'aquesta fundació.

És difícil avui arribar als joves a través de la ràdio?

Els joves no escolten gaire la ràdio perquè tenen una altra manera d'entendre la comunicació. Per això

l'única forma que té el món de la ràdio per apropar-se a la gent jove és apostant de forma molt més decidida per internet i per la interactivitat que ens ofereix.

Quines novetats presentarà la nova temporada de Ràdio Estel, que comença el 13 de setembre?

Hi haurà un percentatge important de música. D'alguna manera volem recuperar els anys brillants de Ràdio Estel, i per això posarem molt d'èmfasi en una radiofórmula acurada i de gran qualitat. D'altra banda, intentarem treballar en tot el rigor i el bon ofici la franja de programes parlats, que ocuparan

les millors hores de la graella. Una de les novetats de la programació és *El mètode Guardiola*, presentat i dirigit per Miquel Àngel Violan.

La visita del Papa a Barcelona el 7 de novembre és una oportunitat perquè Ràdio Estel recuperi rellevància social?

Sí, perquè sortirem al carrer com probablement no s'havia fet mai en aquesta casa. La programació especial començarà el dissabte 6 de novembre hores abans de l'arribada de Benet XVI a Barcelona i continuarà l'endemà dia 7 durant tot el dia fins que finalitzi la visita. Seran moltes hores de ràdio en directe.

Quina és la petja que li agradaria deixar en aquesta etapa?

D'una banda, que augmentés l'audiència de Ràdio Estel; com totes les ràdios privades, podem existir gràcies als ingressos publicitaris, i tenir més audiència ens ajudaria molt en aquest aspecte. Però més enllà de l'audiència, també m'agradaria que Ràdio Estel esdevingués una emissora de referència dintre del panorama radiofònic català.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Núria Gispert Feliu
Membre del Consell
Assessor de la Fundació
Pere Tarrés

Cristians profetes del segle XXI

Vivim en un món difícil d'entendre, de comprendre i amb un ventall ampli de contradiccions. Es parla de crisi, de falta de valors, de globalització mal entesa i de desestructuració social.

Ens trobem amb coses tan insòlites com que, en guanyar el campionat del món, cada jugador de la selecció espanyola ha cobrat 600.000 euros de prima. La televisió dona informacions sobre establiments luxosos, fa programes que promouen el consum compulsiu, l'estètica com a valors importants de les persones, l'insult per l'insult...

També ens informa sobre les retribucions dels consellers dels grans bancs, sobre les seves escandaloses retribucions.

A causa de la crisi es rebaixarà el sou el 5% de mitjana al funcionariat. També es fan retallades als concertats. Això produeix un gran trasbals a les escoles concertades, principalment les religioses, que durant anys han tingut un paper molt important en els barris perifèrics de les grans ciutats. D'aquesta retallada també en surten perjudicades les antigues guarderies del Ministeri del Treball traspasades a la Generalitat, que aquest és el darrer any que les subvencionarà. Quasi totes elles en conveni amb ordes religiosos femenins i que es troben als barris més degradats de les nostres ciutats.

Càritas i Creu Roja han presentat les seves respectives memòries. En sis mesos han atès més gent que en tot l'any passat. Tot i que els mecanismes de solidaritat des de la base de la societat han estat molt importants.

Fa pocs dies vam conèixer la notícia que a 600 persones del personal sanitari de l'hospital de Bellvitge que tenien en perspectiva un contracte de sis mesos, els queda retallat a tres.

Davant d'aquesta situació crec que tots els cristians ens hauríem de convertir en profetes, ja que, el cristià, pel Baptisme, es converteix en profeta de Déu. Ell ens envia al món perquè parlem en el seu nom.

De vegades, ens serà consolador i gratificant, però, d'altres, com els moments que vivim en què tantes coses s'oposen al pla de Déu, perquè originen opressió i patiment a milers de persones, començarà el rebuig.

Hem de ser valents, hem de recordar aquella frase de monsenyor Romero: «Pregar i no fer res no és pregària és mandra.» Per a la Bíblia, justícia és alliberar els oprimits, ajudar els necessitats, treure els pobres de la seva pobresa. Els desvalguts no tenen força per defensar els seus drets. Ho hem de fer nosaltres.

Encara que de vegades ens podem sentir derrotats, Jesús ens diu: «No tingueu por, Jo estic amb vosaltres per alliberar-vos.»

Totes aquestes derrotes són petits brots de Resurrecció.

Rauxa

La família: pal·liatiu de la crisi

Amb la crisi econòmica actual la societat posa en funcionament tots els mecanismes que té a l'abast per esmorteir els efectes nefastos d'aquesta recessió. Juntament amb la tasca imprescindible i mai prou valorada de totes les entitats de caire social, començant per les cristianes, hi ha una altra mena d'organització ben diferent que també té un paper fonamental a l'hora de fer front als efectes de la crisi: la família.

La que ha estat anomenada la cèl·lula fonamental de la societat, en aquests moments assumeix bona part del pes de la fallida del sistema econòmic. Avui

no són estranys els casos de matrimonis amb fills que es veuen forçats a tornar a casa dels pares, amb tot el sacrifici enorme i evident que això comporta. I no cal esmentar les nombroses famílies que fan un gran esforç perquè un o més dels seus membres s'ha quedat sense feina. En aquesta situació econòmica ben poc falaguera es posa de manifest que la família continua sent el puntal dels valors humans bàsics perquè la societat rutlli mínimament. Per totes aquestes raons les famílies es mereixen molta més ajuda i atenció de la que reben actualment per part de la societat i de les administracions.